

Nr 151

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående statstjänstemännens löner under åren 1960 och 1961 m. m.; given Stockholms slott den 22 april 1960.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för denna dag, föreslå riksdagen att
dels antaga härvid fogade förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 och 3 §§ statens löneförordning den 31 maj 1957 (nr 228),
dels ock bifalla de förslag i övrigt, om vilkas avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF ADOLF

Sigurd Lindholm

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen redovisas en den 13 april 1960 — under förbehåll för Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande — med statstjänstemännens huvudorganisationer träffad överenskommelse om statstjänstemännens löner under åren 1960 och 1961 m. m. I anslutning härtill underställes riksdagen för antagande vissa av överenskommelsen betingade förslag till ändringar i statens löneförordning.

Vidare redovisas i propositionen en den 8 april 1960 — under förbehåll för Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande — med Sveriges läkarförbund träffad överenskommelse angående ändrade anställningsvillkor för vissa överläkare och biträdande överläkare med anledning av den nya sjukhusslagens tillämpning å dessa läkare.

För innevarande och nästkommande budgetår äskas särskilda anslag till täckning av beräknade merkostnader för löner och pensioner till följd av de sålunda träffade överenskommelserna.

I propositionen anmäles vidare förslag rörande ändrade grunder för kon-traktsanställning av teknikerpersonal m. m., pensionering i vissa övergångsfall samt viss bostadslångivning för statsanställda.

Förslag

till

**förordning om ändrad lydelse av 2 och 3 §§ statens löneförordning
den 31 maj 1957 (nr 228)**

Härigenom förordnas, att 2 och 3 §§ statens löneförordning den 31 maj 1957 skola erhålla ändrad lydelse på sätt nedan angives.

2 §.

Löneplaner*Löneplan B*

Löneklass nr	Årslön, kronor	Löneklass nr	Årslön, kronor
1	32 964	6	43 296
2	34 620	7	46 764
3	36 348	8	50 976
4	38 172	9	56 076
5	40 464	10	62 232

---

3 §.

Grundlönetabeller

Tabell till löneplan A, ortsgрупп 2

Löne- klass nr	Månads- lön, kronor	Daglön i kalendermånad om				A-avdrag för dag, kronor	Övertidsersättning för timme vid arbete å	
		28 dagar, kronor	29 dagar, kronor	30 dagar, kronor	31 dagar, kronor		enkel övertid, kronor	kvalificerad övertid, kronor
1	492	17.55	16.95	16.40	15.85	2.10	3.80	5.05
2	518	18.50	17.85	17.25	16.70	2.25	4.00	5.30
3	545	19.45	18.80	18.15	17.60	2.50	4.20	5.60
4	575	20.55	19.85	19.15	18.55	2.70	4.40	5.90
5	604	21.55	20.85	20.15	19.50	2.95	4.65	6.20
6	636	22.70	21.95	21.20	20.50	3.20	4.90	6.50
7	671	23.95	23.15	22.35	21.65	3.45	5.15	6.90
8	705	25.20	24.30	23.50	22.75	3.75	5.40	7.25
9	743	26.55	25.60	24.75	23.95	3.95	5.70	7.60
10	783	27.95	27.00	26.10	25.25	4.35	6.00	8.05
11	824	29.45	28.40	27.45	26.60	4.65	6.35	8.45
12	875	31.25	30.15	29.15	28.25	5.10	6.75	8.95
13	928	33.15	32.00	30.95	29.95	5.45	7.15	9.50
14	985	35.20	33.95	32.85	31.75	5.80	7.60	10.10
15	1 045	37.30	36.05	34.85	33.70	6.20	8.05	10.70
16	1 109	39.60	38.25	36.95	35.75	6.65	8.55	11.35
17	1 176	42.00	40.55	39.20	37.95	7.10	9.05	12.05
18	1 248	44.55	43.05	41.60	40.25	7.55	9.60	12.80
19	1 325	47.30	45.70	44.15	42.75	8.05	10.20	13.60
20	1 405	50.20	48.45	46.85	45.30	8.55	10.80	14.40
21	1 490	53.20	51.40	49.65	48.05	9.05		
22	1 581	56.45	54.50	52.70	51.00	9.70		
23	1 676	59.85	57.80	55.85	54.05	10.40		
24	1 778	63.50	61.30	59.25	57.35	11.40		
25	1 886	67.35	65.05	62.85	60.85	12.70		
26	2 000	71.45	68.95	66.65	64.50	14.30		
27	2 121	75.75	73.15	70.70	68.40	16.05		
28	2 250	80.35	77.60	75.00	72.60	17.80		
29	2 385	85.20	82.25	79.50	76.95	19.60		

Tabell till löneplan A, ortsgrupp 3

Löne- klass nr	Månads- lön, kronor	Daglön i kalendermånad om				A-avdrag för dag, kronor	Övertidsersättning för timme vid arbete å	
		28 dagar, kronor	29 dagar, kronor	30 dagar, kronor	31 dagar, kronor		enkel övertid, kronor	kvalificerad övertid, kronor
1	521	18.60	17.95	17.35	16.80	2.20	4.00	5.35
2	548	19.55	18.90	18.25	17.70	2.50	4.20	5.60
3	577	20.60	19.90	19.25	18.60	2.70	4.45	5.90
4	608	21.70	20.95	20.25	19.60	2.95	4.70	6.25
5	640	22.85	22.05	21.35	20.65	3.20	4.90	6.55
6	674	24.05	23.25	22.45	21.75	3.45	5.20	6.90
7	710	25.35	24.50	23.65	22.90	3.70	5.45	7.30
8	747	26.70	25.75	24.90	24.10	3.95	5.75	7.65
9	787	28.10	27.15	26.25	25.40	4.30	6.05	8.05
10	829	29.60	28.60	27.65	26.75	4.60	6.40	8.50
11	873	31.20	30.10	29.10	28.15	4.95	6.70	8.95
12	924	33.00	31.85	30.80	29.80	5.30	7.10	9.50
13	977	34.90	33.70	32.55	31.50	5.70	7.50	10.00
14	1 035	36.95	35.70	34.50	33.40	6.10	7.95	10.60
15	1 095	39.10	37.75	36.50	35.30	6.50	8.40	11.25
16	1 159	41.40	39.95	38.65	37.40	6.90	8.90	11.90
17	1 227	43.80	42.30	40.90	39.60	7.35	9.45	12.60
18	1 298	46.35	44.75	43.25	41.85	7.80	10.00	13.30
19	1 374	49.05	47.40	45.80	44.30	8.30	10.55	14.10
20	1 454	51.95	50.15	48.45	46.90	8.85	11.20	14.90
21	1 538	54.95	53.05	51.25	49.60	9.35		
22	1 628	58.15	56.15	54.25	52.50	10.00		
23	1 723	61.55	59.40	57.45	55.60	10.75		
24	1 823	65.10	62.85	60.75	58.80	11.80		
25	1 928	68.85	66.50	64.25	62.20	13.15		
26	2 040	72.85	70.35	68.00	65.80	14.65		
27	2 159	77.10	74.45	71.95	69.65	16.30		
28	2 285	81.60	78.80	76.15	73.70	18.05		
29	2 416	86.30	83.30	80.55	77.95	19.90		

Tabell till löneplan A, ortsgrupp 4

Löne- klass nr	Månads- lön, kronor	Daglön i kalendermånad om				A-avdrag för dag, kronor	Övertidsersättning för timme vid arbete å	
		28 dagar, kronor	29 dagar, kronor	30 dagar, kronor	31 dagar, kronor		enkel övertid, kronor	kvalificerad övertid, kronor
1	554	19.80	19.10	18.45	17.85	2.35	4.25	5.70
2	583	20.80	20.10	19.45	18.80	2.60	4.50	6.00
3	614	21.95	21.15	20.45	19.80	2.80	4.70	6.30
4	646	23.05	22.30	21.55	20.85	3.10	4.95	6.65
5	679	24.25	23.40	22.65	21.90	3.35	5.20	6.95
6	715	25.55	24.65	23.85	23.05	3.60	5.50	7.35
7	755	26.95	26.05	25.15	24.35	3.95	5.80	7.75
8	794	28.35	27.40	26.45	25.60	4.25	6.10	8.15
9	835	29.80	28.80	27.85	26.95	4.55	6.40	8.55
10	881	31.45	30.40	29.35	28.40	4.90	6.80	9.05
11	927	33.10	31.95	30.90	29.90	5.25	7.15	9.50
12	978	34.95	33.70	32.60	31.55	5.60	7.50	10.05
13	1 033	36.90	35.60	34.45	33.30	5.90	7.95	10.60
14	1 090	38.95	37.60	36.35	35.15	6.30	8.40	11.20
15	1 150	41.05	39.65	38.35	37.10	6.70	8.85	11.80
16	1 215	43.40	41.90	40.50	39.20	7.15	9.35	12.45
17	1 282	45.80	44.20	42.75	41.35	7.65	9.85	13.15
18	1 354	48.35	46.70	45.15	43.70	8.10	10.40	13.90
19	1 428	51.00	49.25	47.60	46.05	8.65	11.00	14.65
20	1 507	53.80	51.95	50.25	48.60	9.15	11.60	15.45
21	1 591	56.80	54.85	53.05	51.30	9.70		
22	1 679	59.95	57.90	55.95	54.15	10.30		
23	1 773	63.30	61.15	59.10	57.20	11.05		
24	1 871	66.80	64.50	62.35	60.35	12.10		
25	1 975	70.55	68.10	65.85	63.70	13.50		
26	2 085	74.45	71.90	69.50	67.25	14.95		
27	2 200	78.55	75.85	73.35	70.95	16.65		
28	2 322	82.95	80.05	77.40	74.90	18.35		
29	2 450	87.50	84.50	81.65	79.05	20.10		

Tabell till löneplan A, ortsgrupp 5

Löne- klass nr	Månads- lön, kronor	Daglön i kalendermånad om				A-avdrag för dag, kronor	Övertidsersättning för timme vid arbete å	
		28 dagar, kronor	29 dagar, kronor	30 dagar, kronor	31 dagar, kronor		enkel övertid, kronor	kvalificerad övertid, kronor
1	585	20.90	20.15	19.50	18.85	2.45	4.50	6.00
2	616	22.00	21.25	20.55	19.85	2.75	4.75	6.30
3	649	23.20	22.40	21.65	20.95	3.00	5.00	6.65
4	684	24.45	23.60	22.80	22.05	3.25	5.25	7.00
5	719	25.70	24.80	23.95	23.20	3.50	5.55	7.35
6	757	27.05	26.10	25.25	24.40	3.80	5.80	7.75
7	798	28.50	27.50	26.60	25.75	4.20	6.15	8.20
8	840	30.00	28.95	28.00	27.10	4.55	6.45	8.60
9	885	31.60	30.50	29.50	28.55	4.90	6.80	9.10
10	932	33.30	32.15	31.05	30.05	5.25	7.15	9.55
11	981	35.05	33.85	32.70	31.65	5.60	7.55	10.05
12	1 033	36.90	35.60	34.45	33.30	5.95	7.95	10.60
13	1 087	38.80	37.50	36.25	35.05	6.25	8.35	11.15
14	1 145	40.90	39.50	38.15	36.95	6.65	8.80	11.75
15	1 205	43.05	41.55	40.15	38.85	7.05	9.25	12.35
16	1 270	45.35	43.80	42.35	40.95	7.45	9.75	13.05
17	1 337	47.75	46.10	44.55	43.15	7.90	10.30	13.70
18	1 408	50.30	48.55	46.95	45.40	8.40	10.85	14.45
19	1 483	52.95	51.15	49.45	47.85	8.85	11.40	15.20
20	1 561	55.75	53.85	52.05	50.35	9.40	12.00	16.00
21	1 644	58.70	56.70	54.80	53.05	9.90		
22	1 731	61.80	59.70	57.70	55.85	10.50		
23	1 823	65.10	62.85	60.75	58.80	11.20		
24	1 919	68.55	66.15	63.95	61.90	12.30		
25	2 021	72.20	69.70	67.35	65.20	13.75		
26	2 128	76.00	73.40	70.95	68.65	15.30		
27	2 241	80.05	77.30	74.70	72.30	16.95		
28	2 360	84.30	81.40	78.65	76.15	18.65		
29	2 485	88.75	85.70	82.85	80.15	20.45		

Tabell till löneplan B

Löne- klass nr	Månads- lön, kronor	Daglön i kalendermånad om				A-avdrag för dag, kronor
		28 dagar, kronor	29 dagar, kronor	30 dagar, kronor	31 dagar, kronor	
1	2 747	98.10	94.70	91.55	88.60	23.75
2	2 885	103.05	99.50	96.15	93.05	25.15
3	3 029	108.20	104.45	100.95	97.70	26.55
4	3 181	113.60	109.70	106.05	102.60	28.00
5	3 372	120.45	116.30	112.40	108.75	29.80
6	3 608	128.85	124.40	120.25	116.40	32.05
7	3 897	139.20	134.40	129.90	125.70	34.70
8	4 248	151.70	146.50	141.60	137.05	37.90
9	4 673	166.90	161.15	155.75	150.75	41.80
10	5 186	185.20	178.85	172.85	167.30	46.50

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1960.

*Utdrag av protokollet över civilärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 22 april
1960.*

N ä r v a r a n d e:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden NILSSON, STRÄNG, ANDERSSON, LINDHOLM, KLING, SKOGLUND, EDENMAN, NETZÉN, JOHANSSON, AF GEIJERSTAM, NORDLANDER.

Chefen för civildepartementet, statsrådet Lindholm, anmäler efter gemensam beredning med statsrådets övriga ledamöter *fråga om statstjänstemännens löner under åren 1960 och 1961 m. m.* samt anför härvid följande.

Inledning

Vid anmälan av för flera huvudtitlar gemensamma frågor i årets statsverksproposition (bil. 2, p. 1) lämnade jag en redogörelse för den allmänna lönenivån för de statsanställda samt vissa därmed sammanhängande frågor. Jag anmälde därvid bl. a., att några överläggningar med statstjänstemännens huvudorganisationer om storleken av totallönerna och om ev. förändring av pensionerna under 1960 ännu ej ägt rum. Jag förutsatte att ifrågavarande spörsmål senare skulle få underställas riksdagen.

Vid anmälan av statsverkspropositionen (bil. 2, p. 4) omnämnde jag vidare, att förberedande överläggningar upptagits med personalorganisationerna angående s. k. B-frågor, d. v. s. förslag som beträffande vissa tjänster eller grupper av tjänster avser omprövning av normerna för lönegradsplaceringen, men att de slutliga förhandlingarna i ämnet syntes kunna äga rum tidigast under februari eller mars. Med hänsyn härtill framhöll jag, att det kunde bli nödvändigt att senare under riksdagen framlägga förslag till lönegradsändringar.

Mot vad som sålunda anmälts har riksdagen ej haft något att erinra (SU 14, rskr 14).

Förhandlingar i nyss angivna hänseenden samt om vissa ändringar av avlönings- och anställningsvillkoren i övrigt har nu förts med statstjänstemännens huvudorganisationer — Statstjänarkartellen, Statstjänstemännens riksförbund, Sveriges akademikers centralorganisation och TCO:s statstjänstemannasektion. Därvid har — under förbehåll för Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande — med organisationerna den 13 april 1960 träffats en uppgörelse av följande innehåll.

1. För 1960 höjes totallönerna för 1959 med 5 procent. Beträffande löneplan B skall härvid fr. o. m. den 1 juli 1960 höjningen ske med utgångs-

punkt i de baslönebelopp, som framgår av vid överenskommelsen fogad bilaga.

För 1961 höjes de vid utgången av 1960 gällande totallönerna med 5 procent.

2. Till statens löneförordning knutna tillägg, ersättningar och avdrag omräknas i anslutning till totallönerna enligt punkten 1.

Till grund för beräkningen av timbelopp för övertidsersättning skall härvid fr. o. m. den 1 juli 1960 läggas en timlön motsvarande 1/195 av månadslönen.

3. Av Kungl. Maj:t fastställd avlöning till arvodesanställd personal höjes för 1960 med ungefär 5 procent och för 1961 med ytterligare ungefär 5 procent.

4. Den retroaktiva regleringen för 1960 av löneförmånerna sker enligt schablonmässiga grunder med beaktande endast av löneplanslönen för månad, C-avdrag samt B-avdrag vid längre tids ledighet.

5. Antalet ortsgrupper inom lönegrupperingen minskas fr. o. m. den 1 januari 1962 från fyra till tre genom uppflyttning av samtliga till ortsgrupp 2 hänfödda orter till ortsgrupp 3.

6. Ändrad lönegradsplacering av tjänster m. m. genomföres i enlighet med vad som framgår av vid överenskommelsen fogad bilaga. Placering i lönegrad av teknisk biträdespersonal m. m. sker enligt vad som framgår av vid överenskommelsen fogad bilaga.

Förslagen genomföres — där ej annat särskilt anges — fr. o. m. den 1 juli 1960.

I fråga om tjänster, som föreslås till nedflyttning i lönegrad (löneklass), skall nuvarande tjänst innehavares löneställning ej påverkas.

7. Ändringar m. m. i fråga om pensioneringsperioder och pensionsåldrar genomföres fr. o. m. den 1 juli 1960 i enlighet med vad som framgår av vid överenskommelsen fogad bilaga.

Övergångsbestämmelserna till Kungl. Maj:ts brev till statskontoret den 15 januari 1960 angående föreskrifter i fråga om pensioneringsperioder och pensionsåldrar m. m. för anställningar, som avses i 1 § 1 mom. statens allmänna tjänstepensionsreglemente (SPR), skall äga motsvarande tillämpning.

8. Ändringar beträffande vissa avlöningsförmåner m. m. genomföres i enlighet med vad som framgår av vid överenskommelsen fogad bilaga. Förslagen genomföres — där ej annat särskilt anges — fr. o. m. den 1 juli 1960.

9. Inom civildepartementet skall göras en översyn av tilläggsarvoden och särskilda ersättningar. Översynen skall verkställas inom sådan tid, att av densamma föranledd arvodesreglering kan ske den 1 juli 1961.

10. Bruttobelopp av SPR-pension eller av sådan personalpension, som ingår i riktnivå för pension enligt äldre bestämmelser, ävensom basbelopp av äldre pension höjes fr. o. m. juli 1960 med 5 procent av 1959 års belopp. Fr. o. m. januari 1961 sker höjning med 5 procent av det fr. o. m. juli 1960 gällande beloppet.

Till den, som vid utgången av juni 1960 uppbär SPR-pension eller pension enligt äldre bestämmelser, utbetalas särskilt pensionstillägg. Tillägget uträknas på grundval av förhållandena vid sistnämnda tidpunkt och utgår med sex gånger skillnaden mellan månatlig pension med 1960 års förhöjning och icke förhöjd sådan pension, dock att beträffande den, som i juni 1960 uppbär egenpension från pensionsbeviljande myndighet, tillägg icke skall utgå för längre tid än den, varunder sådan pension uppburits.

11. Kristillägg, som utgår på lönerna till vissa befattningshavare, som överförts till indragningsstat eller enligt egen önskan kvarstår på gammal

lönestat, ävensom på vissa pensioner, beräknas för 1960 och 1961 i anslutning till pensionshöjningarna enligt punkten 10.

12. Vid avvägningen av förslagen har slutligt beaktats arbetstidsförkortningen från 47 till 45 timmar enligt överenskommelsen den 21 november 1958.

13. Fredsplikt skall gälla intill dess förhandlingar upptas om 1962 års löner.

I de efterföljande avsnitten om lönenivån m. m., om lönegradsändringar m. m. samt om förslag rörande vissa avlönings- och pensionsförmåner behandlas närmare den nu träffade överenskommelsen.

Jag får i detta sammanhang anmäla, att vid beredningen av förevarande ärende prövats vissa från verk och myndigheter eller personalorganisationer i särskilda framställningar framförda yrkanden om ändrad lönegradsplacering m. m.

Lönenivån m. m.

Överenskommelsen, som gäller för två år och som träffats med beaktande av de skilda faktorer som inneburit standardförbättring för löntagarna på den enskilda sektorn av arbetsmarknaden, innebär beträffande *löneplanslönerna* att för 1960 de för 1959 gällande totallönerna generellt höjes med fem procent. Härvid skall emellertid i fråga om löneplan B fr. o. m. den 1 juli 1960 höjningen ske med utgångspunkt i de baslönebelopp för månad, som framgår av *Bilaga A* till statsrådsprotokollet i detta ärende. Överenskommelsen innebär i denna del en revision av löneplan B, nämligen såtillvida att en ökning med fem procent skett av löneavståndet (det s. k. respektummet) mellan högsta löneklassen på löneplan A och lönegrad B 1 samt att löneavstånden mellan lönegraderna B 1 och B 2 och mellan B 2 och B 3, vilka f. n. utgör tre resp. fyra procent, ökats till fem procent.

För 1961 höjes de vid utgången av 1960 gällande totallönerna med fem procent.

I anslutning till höjningen av löneplanslönerna skall omräkning ske av till statens löneförordning knutna tillägg, ersättningar och avdrag. Härmed avses en teknisk anpassning till månadslönebeloppen av daglöne- och A-avdragsbelopp, beloppen för övertids- och vikariatsersättning samt för provisoriskt extra tillägg till vissa tjänstemän inom kallortsområdet. Beträffande övertidsersättningen skall härvid fr. o. m. den 1 juli 1960 till grund för beräkningen av timbeloppen läggas en timlön av $1/195$ av månadslönen i stället för såsom f. n. $1/200$.

Revisionen av löneplan B samt ändringen av kvoten för beräkning av övertidsersättning föranleder ändringar i statens löneförordning. Inom civildepartementet har utarbetats förslag till förordning om ändrad lydelse av 2 och 3 §§ statens löneförordning den 31 maj 1957 (nr 228), vilket förslag torde få underställas riksdagen för antagande.

Liksom fallet varit de senare åren avses av Kungl. Maj:t fastställa av-

löning för icke löneplansplacerad personal skola höjas i ungefär samma grad som totallönerna enligt löneförordningen.

Det har vid förhandlingarna förutsatts, att den retroaktiva regleringen av löneförmånerna för innevarande år till följd av den träffade överenskommelsen skall ske enligt schablonmässiga grunder. För månaderna januari—juni i år avses därför lönehöjningen skola uträknas med hjälp av särskilda tabeller, uppgjorda med beaktande endast av löneplanslönen för månad, C-avdrag och B-avdrag vid längre tids ledighet. Utbetalningen av schablon tilläggen i juni har — på sätt gällde 1959 — förutsatts kunna äga rum vid den tidpunkt, som med hänsyn till omständigheterna kan befinnas lämplig, utan hinder av avlöningsreglementenas allmänna bestämmelser om den tidigaste tidpunkten för utbetalning av lön.

Enligt överenskommelsen skall antalet ortsgrupper inom *lönegrupperingen* den 1 januari 1962 minskas från fyra till tre genom uppflyttning av samtliga till ortsgrupp 2 nu hänfödda orter till ortsgrupp 3.

Vid förhandlingarna har överenskommit att inom civildepartementet skall göras en översyn av tilläggsarvoden och särskilda ersättningar. Översynen skall verkställas inom sådan tid, att av densamma föranledd arvodereglering kan ske den 1 juli 1961. Erinras må i anslutning härtill att en allmän översyn av dessa arvoden och ersättningar senast skedde 1957. I sammanhanget torde vidare böra nämnas att något avsteg för nästa år från den av riksdagen godtagna ordningen för behandlingen av s. k. B-frågor ej ifrågasatts vid förhandlingarna.

Vad angår *pensionerna* innebär överenskommelsen i princip en höjning med fem procent fr. o. m. den 1 juli 1960 samt en ytterligare höjning med fem procent fr. o. m. den 1 januari 1961. Uppmärksammas må att det av förmånssystemets konstruktion följer, att denna höjning ej genomgående kommer att motsvaras av samma höjning av de enskilda pensionärernas totala pensionsförmåner.

Vad angår första halvåret 1960 kan — efter genomförandet av nu gällande pensionssystem — en retroaktiv omräkning av pensionerna svårligen ske. Med hänsyn härtill skall enligt överenskommelsen i stället utbetalas ett särskilt pensionstillägg till den, som vid utgången av juni 1960 uppstår pension enligt statens allmänna tjänstepensionsreglemente (SPR) eller pension enligt äldre bestämmelser. Tillägget skall uträknas på grundval av förhållandena vid sistnämnda tidpunkt och i princip utgå med sex gånger skillnaden mellan månatlig pension med 1960 års förhöjning och icke förhöjd sådan pension.

Det *kristillägg*, som alltjämt utgår på lönerna till vissa befattningshavare, som överförts till indragningsstat eller efter egen önskan kvarstår på gammal lönestat, ävensom på vissa pensioner, bestämmes enligt beslut vid 1955 års riksdag av Kungl. Maj:t från fall till fall. Enligt överenskommelsen skall kristillägget för 1960 och 1961 uppräknas i anslutning till höjningen av pensionerna. Löneökningen för befattningshavare, som åtnju-

ter kristillägg, bör liksom hittills beräknas så, att den icke överstiger den löneökning, som tillkommer närmast motsvarande tjänsteman på reglerad lönestat.

I överenskommelsen har inskrivits att vid avvägningen av det till grund för överenskommelsen liggande förslaget slutligt beaktats *arbetstidsförkortningen* från 47 till 45 timmar enligt överenskommelsen den 21 november 1958 mellan civildepartementet och statstjänstemännens huvudorganisationer. Den nu träffade överenskommelsen kan därför i sak sägas innebära, att vid avvägningen av lönenivån för statstjänstemännen för 1960 ansetts som om arbetstidsförkortningen genomförts med en timme den 1 januari 1960.

I överenskommelsen har intagits att *fredsplikt* skall gälla intill dess förhandlingar upptas om 1962 års löner. Det har vid överläggningarna förutsetts, att denna fredsplikt skall anses ha i huvudsak samma innebörd som fredsplikten enligt lagen om kollektivavtal. Av denna fredsförpliktelse bör följa, att de särskilda tillägg, som enligt överenskommelsen skall läggas till grundlönerna enligt statens löneförordning, ej bör utgå till medlemmar i en organisation, som genom stridsåtgärd bryter mot den angivna fredsplikten. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att besluta om de undantag från tillämpningen av de särskilda tilläggen, som till följd härav kan komma i fråga. Även i andra fall torde emellertid Kungl. Maj:t liksom under föregående år böra äga befogenhet att besluta, att ifrågavarande lönetillägg icke skall utgå. Härutinnan torde få hänvisas till vad som anförts i prop. 1955: 191 (s. 6).

Lönegradsändringar m. m.

De förslag till lönegradsändringar i den föreliggande förhandlingsöverenskommelsen, vilka bör redovisas för riksdagen, har upptagits i en tabellsammanställning, vilken torde få såsom *bilaga B* fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende. De förslag, som ej angivits i bilagan, avser i första hand vissa tjänster med avlöning från andra anslag under fjärde huvudtiteln än avlöningsanslag samt vissa lägre tjänster vid kommunikationsverken. I nämnda hänseenden ankommer det på Kungl. Maj:t att sätta överenskommelsen i kraft. I bilagan har ej heller medtagits av överenskommelsen berörda tjänster för teknisk biträdespersonal m. fl. Jag återkommer härtill i det följande. Vad åter angår i överenskommelsen ingående förslag om lönegradsändring för vissa högre tjänster vid postverket, televerket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk har dessa förslag tidigare denna dag redovisats av chefen för kommunikationsdepartementet vid anmälan av proposition angående vissa tjänster vid kommunikationsverken.

I fråga om de förslag, som innefattas i förhandlingsöverenskommelsen, får anföras följande.

Teknisk biträdespersonal m. fl. Den i prop. 1959: 152 redovisade förhandlingsöverenskommelsen om statstjänstemännens löner under år 1959 m. m. innefattade vissa normer för lönegradsplacering av teknisk biträdespersonal. Dessa normer anslöt sig i allt väsentligt till de principiella synpunkter, som anförts av 1956 års tekniska biträdesutredning i ett i november 1958 avgivet betänkande. 1959 års överenskommelse upptog emellertid icke all personal, som behandlats av biträdesutredningen. Utanför överenskommelsen föll bl. a. frökontrollpersonal samt personal med konserveringsuppgifter vid riksarkivet och vissa museér.

I samband med 1959 års förhandlingar förutsattes, att förslagen om teknisk biträdespersonal skulle, i vad avser införande av reglerade befordringsgångar, äga tillämpning fr. o. m. den 1 juli 1959 samt att civildepartementet skulle verka för att lönegradsplacering av tjänster enligt de redovisade grunderna i övrigt skulle kunna ske fr. o. m. den 1 juli 1960. I prop. 1959: 152 framhölls, att det syntes böra ankomma på vederbörande myndigheter att i anslutning till ingivande av anslagsäskandena för budgetåret 1960/61 framlägga förslag angående inplacering av hithörande tjänster med ledning av de i propositionen redovisade grunderna.

I årets statsverksproposition (bil. 2, p. 4) erinrades, att från olika myndigheter i anslagsäskandena för nästkommande budgetår hade upptagits yrkanden om ändrad lönegradsplacering för teknisk biträdespersonal i enlighet med de grunder, om vilka överenskommelse träffats 1959. Beredningen av dessa frågor hade emellertid ej kunnat slutföras under höstens budgetarbete. Med hänsyn härtill hade ej heller löneställningen för vissa i statsverkspropositionen föreslagna nya tjänster kunnat slutligt bedömas.

I samband med de nu avslutade förhandlingarna har på grundval av förslag, utarbetade av inom civildepartementet tillkallade experter, överläggningar förts med berörda personalorganisationer om lönegradsplacering av viss teknisk biträdespersonal. Resultatet av överläggningarna har, såsom framgår av det föregående, sammanfattats i särskild bilaga till löneöverenskommelsen. Prövningen har berört drygt 1 200 tjänster och avsett dels sådana grupper av personal, som omfattas av de förut överenskomna normerna, nämligen laborerande personal, vaktmästare och institutionstekniker, instrumentmakare, djurvårdspersonal samt fotopersonal *dels ock* vissa andra personalgrupper med närbesläktade arbetsuppgifter, vilka ansetts böra upptagas till övervägande i förevarande sammanhang. Sålunda har på grundval av synpunkter, som framlagts av 1956 års tekniska biträdesutredning i dess förenämnda betänkande, löneställningen prövats för bl. a. stämplings- och gravörbiträden vid mynt- och justeringsverket, personal med konserveringsuppgifter vid riksarkivet och landsarkiven samt vissa museér ävensom frökontrollbiträden vid statens centrala frökontrollanstalt och avdelningsbiträden vid Sveriges utsädesförening. Härutöver har lönegradsplaceringen granskats för apoteksbiträden m. fl. vid militärapoteket, bokbindarpersonal vid nyssnämnda arkiv samt viss kartlaggningspersonal vid lantmäteriet. Vissa tjänster som försöksassistent vid vetenskapliga

institutioner har också prövats i detta sammanhang. Det bör nämnas, att tekniska biträdestjänster vid vissa verk undantagits från prövningen i avvaktan på resultatet av pågående organisationsöversyner. Detta gäller bl. a. tjänster vid statens provningsanstalt, skogshögskolan och statens skogs-forskningsinstitut.

Den föreliggande överenskommelsen innebär beträffande sådana personalgrupper, som omfattas av de av 1959 års riksdag godkända normerna, att hithörande tjänster inplacerats i lönegrad med tillämpning av dessa normer. Vad åter angår övriga nu upptagna personalgrupper har lönegrads-placeringen skett med utgångspunkt i de lönegradsserier, som ingår i normerna. Vissa tjänster för laborerande personal samt nyssnämnda försöks-assistenttjänster har med hänsyn till arbetsuppgifterna vid tjänsterna och sättet för rekryteringen av desamma ansetts böra ändras till tjänster för laboratorieingenjör i högst A 15. Härvid har förutsatts en tillämpning av samma befordringsgång som vid bl. a. kommunikationsverken gäller för personal med lägre ingenjörutbildning.

Vad beträffar djurvårdspersonalen vid vissa vetenskapliga institutioner och speciallaboratorier innebär överenskommelsen, att vissa tjänster som djurvårdare eller stallbiträde i A 7 med hänsyn till att fråga huvudsakligen varit om skötsel och vård av mindre försöksdjur utbyts mot tjänster för institutionsbiträde i högst A 5 eller för ekonomibiträde i A 2/3. Med anledning härav bör framhållas, att detta utbyte närmast är att betrakta som ett principförslag i överensstämmelse med de godkända normerna. Skulle erfarenheten visa att rekryterings- eller andra skäl talar för ett bibehållande i viss utsträckning av tjänster i A 7 för hithörande arbetsuppgifter torde hinder ej böra möta häremot efter prövning i varje särskilt fall. Erinras må i detta sammanhang att enligt överenskommelsen nedflyttning i lönegrad ej skall påverka nuvarande innehavares löneställning.

Sammanfattningsvis innebär överenskommelsen i denna del lönegrads-höjning för omkring 440 tjänster samt sänkning av lönegradsplaceringen för omkring 230 tjänster. Omkring 560 tjänster har bibehållits vid nuvarande lönegradsplacering men i vissa fall erhållit ändrad tjänstebestämmelse.

Såsom förut nämnts har de förslag till lönegradsändringar för teknisk biträdespersonal m. fl., som ingår i överenskommelsen, icke intagits i bilagan B. Detaljuppgifter i ämnet torde i stället få överlämnas till riksdagens vederbörande utskott. Vissa av förslagen påverkar personalförteckningarna över ordinarie tjänster. Med hänsyn härtill torde bemyndigande böra utverkas för Kungl. Maj:t att vidtaga erforderliga ändringar i vederbörande personalförteckningar. Jag återkommer härtill i det följande. I övrigt torde det ankomma på Kungl. Maj:t att sätta överenskommelsen i kraft.

Amanuenspersonal m. fl. I samband med 1959 års löneförhandlingar uttalades från civildepartementets sida, att departementet var berett att företaga en översyn av befordringsförhållandena för amanuens- och byråsekre-

terarpersonalen i den administrativa statsförvaltningen. Det på grundval av denna översyn nu framlagda förslaget innebär bl. a. förändring av omkring 120 tjänster för byråsekreterare (revisorer, aktuarier) i Ao 19 eller amanuenser (taxeringsrevisorer) i reglerad befordringsgång till tjänster för förste byråsekreterare eller motsvarande. Tjänster i A 21 eller A 23 som tillkommer i anledning härav har i överenskommelsen i regel ej bundits till bestämd arbetsenhet (byrå, avdelning e. d.) inom vederbörande verk, utan det har förutsatts skola ankomma på myndigheten att fördela tjänsterna. I anslutning härtill må erinras om pågående överväganden rörande inrättande av kanslisttjänster i utbyte mot tjänster för amanuenser m. fl. (jfr årets statsverksproposition, bil. 2, p. 5).

Överenskommelse har vidare träffats om ändring i bestämmelserna om reglerad befordringsgång för amanuenser m. fl. (4 § kungörelsen den 30 juni 1947, nr 436, angående reglerad befordringsgång för viss icke-ordinarie personal i statens tjänst). Förslaget (*För flera huvudtitlar gemensamma förslag, p. 1*) innebär, att nuvarande uppdelning på kortare och längre befordringsgång för här avsedd personal slopas och att befordringsgången får följande utseende: A 15 (1 1/2 år) — A 17 (2 år) — A 19. Anmärkas må, att förslaget har avseende även på tingsnotarier och fiskaler m. fl. vid häradsrätter, hovrätter och kammarrätten.

Köksföreståndartjänster m. fl. Vid fångvårdsanstalterna finns inrättade ett antal köksföreståndartjänster, fördelade på A 12, A 11 och A 10. Den förstnämnda lönegraden kommer till användning endast vid anstalten å Långholmen, där det tillika finns en tjänst såsom biträdande köksföreståndare i A 10. För tjänsteman, som innehar eller uppehåller tjänst såsom köksföreståndare eller biträdande köksföreståndare, gäller vissa i prop. 1951: 227 närmare angivna kompetenskrav. Den, som inte uppfyller dessa kompetenskrav, skall i princip vara placerad tre lönegrader lägre än som för vederbörande tjänst anges i personalförteckningen. Av förevarande tjänster är f. n. endast en besatt med tjänsteman med föreskriven kompetens.

Den nu träffade överenskommelsen (*Bilaga B, II ht*) förutsätter i anslutning till ett av överstyrelsen för yrkesutbildning framfört, av fångvårdsstyrelsen biträtt förslag, att de nuvarande formella kompetenskraven slopas. Överenskommelsen innebär, att köksföreståndartjänsten i A 12 vid Långholmsanstalten uppflyttas till A 13, att biträdande köksföreståndartjänsten därstädes placeras i A 9 samt att köksföreståndartjänsterna i A 11 och A 10 ändras till tjänster i A 9 med benämningen husmor.

Vid vissa slutna anstalter finns vaktkonstapelstjänster i A 8, besatta med kvinnliga tjänstinnehavare, som fungerar som husmödrar på vederbörande anstalter men som vid sidan härav har arbetsuppgifter som normalt ankommer på vaktkonstapel. Ett visst antal dylika vaktkonstapelstjänster föreslås nu utbytta mot tjänster som husmor i A 9. Utbytet av tjänsterna innefattar dock ej ändrade arbetsuppgifter.

Vid kolonier, kolonireserven och förläggningar finns tjänster som ekonomibitråde i A 5, som med avseende å arbetsuppgifterna motsvarar nyssnämnda vaktkonstapelstjänster. Dessa tjänster i A 5 föreslås i överenskommelsen ändrade till tjänster som husmor i A 7.

I anslutning till ändringen av kompetenskraven beträffande köksföreståndartjänsterna vid fångvårdsanstalterna torde böra övervägas en motsvarande åtgärd jämte införande av husmorstjänster vid de statliga anstalterna för alkoholmissbrukare.

Den träffade uppgörelsen innebär vidare, att lönegradsplaceringen för köksföreståndartjänsterna inom försvaret underkastats omprövning, delvis med föranledande av vissa inom det kommunala området nyligen träffade uppgörelser. Beträffande detaljerna torde få hänvisas till bilaga B (*IV ht*).

I förevarande sammanhang vill jag föreslå ändrad lönegradsplacering för följande tjänster vid karolinska sjukhuset, nämligen tjänsten som förste köksföreståndare från Ao 17 till Ao 18 samt tre tjänster som köksföreståndare från Ae 10 till Ae 11.

Viss bibliotekspersonal m. fl. Genom beslut av 1959 års riksdag (prop. 1959: 152) hänfördes biblioteksassistenttjänsterna vid universitetsbiblioteken, vilka tjänster dittills varit placerade i A 13, A 12 och A 10, till lönegradsserien A 17, A 13 och A 11. Tjänsterna i A 17 och A 13 erhöll benämningen förste biblioteksassistent. Biblioteksbiträdena fördelades liksom tidigare på A 9 och A 7, varvid tjänsterna i A 9 erhöll benämningen förste biblioteksbiträde.

Under innevarande budgetår har en översyn gjorts av löneställningen för här avsedd personal vid specialbiblioteken. Genom förhandlingsöverenskommelsen, som grundar sig på resultatet av denna översyn, föreslås biblioteksassistenterna, som nu är placerade i A 13, A 12 och A 10, fördelade på A 13 och A 11. Härvid föreslås tjänsterna i A 13 erhålla benämningen förste biblioteksassistent. Tjänsterna såsom biblioteksbiträde föreslås liksom nu fördelade på A 9 och A 7, varvid dock benämningen förste biblioteksbiträde införes för tjänsterna i A 9 (*Bilaga B, III, IV och VI—XI ht*).

I samband härmed får nämnas att överenskommelsen jämväl i övrigt innebär vissa lönegradsuppflyttningar vid biblioteken. Sålunda föreslås två landsbibliotekarier och 30 förste bibliotekarier uppflyttade från A 24 till A 26, varjämte en bibliotekarietjänst i A 23 föreslås ändrad till förste bibliotekarietjänst i A 26 (*Bilaga B, VIII, IX och X ht*). Slutligen föreslås uppflyttning av vissa bibliotekarier från A 21 till A 23 och förändring av vissa amanuenser till bibliotekarier i A 21 eller A 23.

Viss eldar- och reparatörspersonal. 1959 års maskinklassificeringsgrupp, som enligt Kungl. Maj:ts bemyndigande tillkallats för att utföra förberedelsearbetet med en nyklassificering av statens fasta maskinanläggningar, har enligt under hand lämnade direktiv tillika utrett frågan om arbetsuppgif-

terna för eldar- och reparatörspersonalen vid de fasta maskinanläggningarna. Maskinklassificeringsgruppen har med skrivelse den 27 februari 1960 överlämnat en promemoria i ämnet.

Vid den prövning av löneställningen för ifrågavarande personal, som vid de nu slutförda förhandlingarna skett på grundval av maskinklassificeringsgruppens promemoria, har enighet nåtts om uppflyttning av ca 60 tjänster från A 8 eller A 9 till A 10, varvid benämningen i A 10 skall vara förste reparatör, samt av inemot 400 tjänster som eldare i A 7 till värme-skötare i A 8. Sistnämnda tjänster har i regel ej bundits vid bestämda anläggningar. Det har förutsatts, att Kungl. Maj:t skall i särskild ordning pröva placeringsfrågan efter förslag av vederbörande myndigheter (*Bilaga B, IV och XI m. fl. ht*).

Viss förrådspersonal inom försvaret m. m. Genom beslut den 26 november 1957 tillkallades särskilda sakkunniga för att inom civildepartementet biträda med utredning angående löneställningen för viss förrådspersonal inom försvaret. Förhandlingar i ämnet har nu ägt rum.

Överenskommelsen i denna del innebär höjd lönegradsplacering av ca 300 tjänster för förrådspersonal inom försvaret (*Bilaga B, IV ht*). Härav placeras drygt 150 tjänster i A 13, A 12, A 10 och A 9, vilka lönegrader redan utnyttjas för förrådspersonal. Sammanlagt 145 tjänster för förrådsman i A 7 vid armén, marinen och flygvapnet utbytes mot tjänster för förste förrådsman i A 8. Innehavare av dylik tjänst i A 8 är i första hand avsedd att fungera som »förhandsman» åt vederbörande förman. Enligt överenskommelsen skall vidare inom försvarets förrådsverksamhet förmanstjänsterna i A 9 utbytas mot tjänster för förrådsförman i samma lönegrad och förmanstjänsterna i A 10 utbytas mot tjänster för förste förrådsförman i samma lönegrad.

I anslutning härtill har överenskommit, att sex tjänster för förrådsman i A 7 vid statens mentalsjukhus skall utbytas mot tjänster för förste förrådsman i A 8 (*Bilaga B, XI ht*).

Vissa tjänster vid försvaret med lön från sakanslag. Det må framhållas, att överenskommelsen beträffande försvaret, utöver vad som redovisas i bilagan B, avser ca 65 icke-ordinarie tjänster i huvudsak vid arméns tygverkstäder och de centrala flygverkstäderna, som avlönas från andra anslag än avlöningsanslag (s. k. sakanslag).

Laboratorer m. fl. Genom beslut av 1959 års riksdag uppflyttades samtliga laboratorer, preceptorer och prosektorer samt därmed jämställda lärare vid universiteten, vissa högskolor, flyg- och navalmedicinska nämnden samt forskningsinstitutet för experimentell fysik från A 26 till B 1. Vid årets förhandlingar har löneställningen prövats för vissa avdelningsföreståndartjänster i A 26 samt laboratorstjänster i A 26 och lägre lönegrader vid bl. a. speciallaboratorierna.

Överenskommelsen innebär uppflyttning till B 1 av 15 laboratoriechefer eller laboratorer vid försvarets forskningsanstalt, fyra avdelningsföreståndare vid statens veterinärmedicinska anstalt, försöksledaren och klinikchefen vid veterinärinrättningen i Skara, två laboratorer hos fiskeristyrelsen, tre avdelningsföreståndare vid strålskyddsverksamheten och två vid statens bakteriologiska laboratorium samt av två laboratorer vid karolinska sjukhuset och tio vid statens institut för folkhälsan. Av sistnämnda tio tjänster är f. n. nio placerade i A 24, övriga förut nämnda tjänster i A 26. I samband med förslaget beträffande laboratorstjänsterna vid institutet för folkhälsan har vid förhandlingarna förutsatts skärpta föreskrifter i fråga om kompetens och tillsättningsförfarande. Vidare föreslås uppflyttning till A 26 av sex laboratorer vid farmaceutiska institutet, sju vid statens veterinärmedicinska anstalt, sju vid fiskeristyrelsen och tre vid vatteninspektionen, av sju fiskeriintendenter samt av fem laboratorer vid statens bakteriologiska laboratorium, fyra vid statens rättskemiska laboratorium, två vid statens farmaceutiska laboratorium och en vid karolinska sjukhuset (*Bilaga B, IV, VIII, IX och XI ht*).

Universitetslektorer. Fr. o. m. budgetåret 1958/59 infördes vid universiteten och vissa högskolor tjänster som universitetslektor. I den mån ordinarie sådan tjänst ej kommer i fråga skall enligt nuvarande bestämmelser arvodesanställning tillämpas. Därest vederbörande avlagt disputationssprov utgår därvid arvode motsvarande lön enligt löneklass 26 och, därest han avlagt licentiatexamen eller förvärvat därmed jämförliga meriter, arvode motsvarande lön enligt löneklass 24. Till den som åtnjuter arvode motsvarande lön enligt löneklass 26 utgår därjämte avlöningsförstärkning med 3 600 kronor för år.

Överenskommelsen innebär på denna punkt att i stället för arvodesanställning skall tillämpas anställning såsom extra tjänsteman i A 26 resp. A 24. Den som placeras i A 26 skall därjämte uppbära avlöningsförstärkning med 3 600 kronor (*Bilaga B, VIII ht, Övriga förslag, p. 1*).

Då i vissa fall förening av extra tjänst som universitetslektor med ordinarie eller extra ordinarie tjänst i samma eller högre lönegrad kan bli aktuell, torde möjlighet böra öppnas för sådan tjänsteförening utan särskilt tillstånd. På grund härav bör i de under 6 § Saar meddelade bestämmelserna för ifrågavarande universitetslektorer införas en föreskrift motsvarande vad som nu gäller angående tjänsteförening beträffande bl. a. extra docent.

Innehavare av tjänst som universitetslektor bör för löneklassplacering äga tillgodoräkna tidigare arvodesanställning såsom universitetslektor fr. o. m. den 1 juli 1958. Härvid bör anses, som om arvodesbefattningen utgjort tjänst i Ag 26 resp. Ag 24.

Jämlikt övergångsbestämmelserna till nuvarande arvodesregler uppbär vissa universitetslektorer ersättning för mistade avlöningsförmåner i stället för nu gällande arvode. Kungl. Maj:t bör — därest riksdagen ej har nå-

got att erinra häremot — äga medgiva här avsedd tjänsteman rätt att, därest detta är förmånligare för honom, fortsättningsvis behållas vid dessa löneförmåner så länge han uppehåller tjänst såsom universitetslektor.

Anställnings- och avlöningsförhållanden för icke-ordinarie folk- och småskollärare. För icke-ordinarie folk- och småskollärare vid det statliga och det statsunderstödda kommunala undervisningsväsendet regleras f. n. anställnings- och avlöningsvillkoren i folkskolestadgan, allmänna skolstadgan och avlöningsreglementet för folkskolan (Arf), utom såvitt avser lärare vid statens försökskola i Linköping och statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården, för vilka Saar jämte vissa av Kungl. Maj:t utfärdade specialbestämmelser gäller.

Enligt föreliggande förslag (*Bilaga B, VIII ht, Övriga förslag, p. III*) skall för här avsedda lärarkategorier — utom lärarna vid ungdomsvårdsskolorna — tillämpas reglerad befordringgång, omfattande Af (Ag) 12 och Ae (Ag) 14 för folkskollärare samt Af (Ag) 7 och Ae (Ag) 9 för småskollärare. Uppflyttning till högre lönegrad inom resp. befordringgång sker efter 1 1/2 år.

Icke-ordinarie lärare må efter fem års anställning i slutlönegraden i resp. befordringgång erhålla anställning i Ae 16 resp. Ae 10.

Bestämmelser om reglerad befordringgång samt om anställning i Ae 16 och Ae 10 har förutsatts skola utfärdas i huvudsaklig överensstämmelse med grunderna i Kungl. Maj:ts brev den 30 juni 1959 om anställnings- och avlöningsförhållanden för vissa folkskollärare med särskild ämnesutbildning m. m. Detta innebär bl. a., att för uppflyttning inom befordringgång och för anställning i Ae 16 resp. Ae 10 skall krävas full tjänstgöring under angiven tid samt att nu gällande särbestämmelse om tillgodoräkning av militärtjänstgöring för erhållande av anställning såsom extra ordinarie folkskollärare upphör att gälla.

Bestämmelserna om icke-ordinarie folk- och småskollärares anställnings- och avlöningsförhållanden avses i princip skola tillämpas jämväl å nomadlärare, lärare vid mindre folkskola och biträdande lärare.

I samband med utfärdandet av nya bestämmelser om anställnings- och avlöningsförhållanden m. m. för här avsedda lärare erfordras vissa ändringar i bl. a. allmänna skolstadgan, folkskolestadgan, Arf och tilläggsbestämmelserna till Arf. Förslaget om anställning i Ae 16 för folkskollärare påkallar vidare ändringar i Kungl. Maj:ts brev den 30 juni 1959 om anställnings- och avlöningsförhållanden för vissa folkskollärare med särskild ämnesutbildning m. m. samt om anställnings- och avlöningsförhållanden för folkskollärare med tjänstgöring vid vissa högre skolor.

Ämneslärare vid folkhögskolor (*Bilaga B, VIII ht, Övriga förslag, p. IV*). Överenskommelsen angående antalet ämneslärartjänster i Ao 23 vid folkhögskolorna innebär ändring i den beräkningsgrund, som gällt sedan 1954. Genom överenskommelsen kommer folkhögskolorna att under nästa verksamhetsår tillföras omkring 15 nya tjänster i Ao 23. Beträffande fördelningen av

tjänsterna i A 23 på de olika skolorna innebär överenskommelsen, att skolöverstyrelsen liksom hittills skall besluta härom enligt de grunder, som överstyrelsen finner ändamålsenliga.

Rektorer vid centrala verkstadsskolor. Antalet lönegrupper för rektorstjänsterna vid de centrala verkstadsskolorna har ansetts böra ökas från nuvarande fem till sex (*Bilaga B, VIII ht, Övriga förslag, p. V*). I syfte att erhålla en lönesättning, som så nära som möjligt ansluter till den som gäller för motsvarande kommunala tjänster, föreslås vidare övergång till ett lönesystem med fyra löneklasser inom varje lönegrupp. Enligt nuvarande lönebestämmelser utgår lön allenast enligt en löneklass i varje lönegrupp.

I den mån de löneklasser, som föreslås inom en lönegrupp, är lägre än den löneklass, enligt vilken lönen i motsvarande lönegrupp nu utgår, bör nuvarande innehavare av rektorsbefattning bibehållas vid gällande lön intill dess han med tillämpning av de i överenskommelsen föreslagna reglerna för löneklassplacering får åtnjuta lön enligt högre löneklass.

Viss farmaceutpersonal. Vid militärapoteket, försvarets sjukvårdsförråd och svenska farmakopékommittén tjänstgör farmaceutpersonal, vilkens löne- och pensionsförmåner anknutits till vad som gäller vid tjänstgöring å enskilt apotek. Överenskommelsen innebär motsvarande anordning jämväl vid en tjänst såsom assistent i A 19 vid statens farmaceutiska laboratorium (*Bilaga B, XI ht*).

Ifrågavarande löne- och pensionsanknytning innebär i korta drag, att lön utgår enligt den löneklass, vari lönen minst motsvarar de löneförmåner vederbörande skulle ha uppburit vid tjänstgöring såsom farmaceut å enskilt apotek på 5-ort, samt att ersättning därjämte utgår till täckande av vederbörandes pensionsavgifter till apotekarpensioneringsfonden. Extra anställning har tillämpats. Till följd av tillkomsten av SPR — som efter viss karenstid ger pensionsrätt även åt extra tjänstemän — har i förevarande sammanhang överenskommit, att tjänstepensionsförmåner, som utgår på grund av statlig anställning såsom farmaceut, i princip skall samordnas med förmåner, vilka utgår på grund av försäkring i apotekarpensioneringsfonden.

Polispersonal. Såsom framgår av bilaga B (*XI ht, Övriga förslag, p. III*) har överenskommelse träffats om vissa ändringar i gällande bestämmelser om polismanstjänsters lönegradsplacering. Förslaget i denna del, som avser uppflyttning av omkring 250 tjänster, innebär i huvudsak följande.

I Stockholms, Göteborgs och Malmö polisdistrikt skall antalet förste poliskonstapelstjänster motsvara fyra femtedelar (nu tre fjärdedelar) av sammanlagda antalet sådana tjänster och ordinarie poliskonstapelstjänster. Detta förslag kan med utgångspunkt i gällande personalstater beräknas medföra uppflyttning av omkring 90 tjänster från Ao 10 till Ao 12. Genom ändring i reglerna för inrättande av förste poliskonstapelstjänster i de minsta polisdistrikten förutsattes sådana tjänster böra inrättas även i tvåmans-

distrikt. Ungefär 70 tjänster torde uppflyttas till Ao 12 i anledning härav.

Vidare föreslås ändrade bestämmelser beträffande förste polisassistent-tjänster, innebärande att sådan tjänst i Ao 17 må inrättas för polisman, som tjänstgör såsom jourhavande befäl i vissa vaktdistrikt i de inre delarna av Stockholm, Göteborg och Malmö. Detta har förutsatts kunna ske i tre, två resp. ett vaktdistrikt i nämnda städer. I fråga om tjänster som förste kriminalassistent innebär överenskommelsen, att möjlighet skall öppnas att — efter medgivande av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall — placera sådan tjänst i Ao 19. Det har förutsatts, att denna placering skall användas för synnerligen kvalificerade specialuppgifter i de allra största polisdistrikten. Enligt gällande bestämmelser kan nämnda lönegradsplacering ifrågakomma vid kriminalavdelning endast för tjänst, varmed är förenade befälsuppgifter (kommisarietjänst). Förslaget härutinnan föranleder ändring i 5 § polislönereglementet. Beträffande fördelningen av kriminalpolismanstjänster i Stockholm, Göteborg och Malmö på lönegraderna A 17, A 15 och A 13 skall enligt överenskommelsen nuvarande regler gälla, dock med den ändringen, att Kungl. Maj:t skall kunna för visst fall föreskriva annan fördelning. Slutligen föreslås vissa jämkningar i föreskrifterna beträffande poliskommisarietjänsternas lönegradsplacering. Antalet tjänster som uppflyttas till följd av sistnämnda förslag kan beräknas till ungefär 30.

För att de föreslagna ändrade grunderna för lönegradsplacering skall kunna genomföras på smidigaste möjliga sätt och inom avsedd tid torde det — liksom skett vid tidigare genomförda lönegradsändringar för polispersonalen — böra ankomma på polisväsendets organisationsnämnd att upprätta och till berörda polisdistrikt överlämna förslag till de ändringar i personalstaterna, som ett godkännande av den träffade förhandlingsuppgörelsen kan medföra. Chefen för inrikesdepartementet kommer att i annat sammanhang föreslå Kungl. Maj:t att lämna organisationsnämnden ifrågavarande uppdrag.

Vissa tjänster vid kommunikationsverken. De lönegradsuppflyttningar av högre tjänster vid kommunikationsverken, varom överenskommelse nu träffats, redovisas — såsom förut framhållits — i annat sammanhang. Flertalet här avsedda lönegradsuppflyttningar har även yrkats av vederbörande myndigheter i förslag till ändringar fr. o. m. den 1 juli 1960 i personalförteckningarna, avseende tjänster i högre lönegrader än A 19.

I fråga om lägre tjänster vid kommunikationsverken, vilka ej redovisas i bilaga B, innefattas i överenskommelsen bl. a. förslag beträffande vissa tjänster för arbetsledare vid postverket. Förslaget innebär i huvudsak att för transportmästare och expeditionsförmän införes en ny lönegrad, A 16, att tjänster med benämningen transportmästare fördelas på A 16 och A 14, att expeditionsförmänstjänster skall finnas i A 16, A 14 och A 12 samt att för befördran till här avsedda tjänster skall krävas obligatorisk genomgång av en speciell arbetsledarkurs, som avses skola anordnas inom postverket.

Vidare införes i personalförteckningen tjänster med benämningen förman i A 10 och A 11 samt värdeexpedient i A 11. I samband härmed skall de expeditionsförmanstjänster i A 10, som ej utbytes mot tjänster av här nämnda slag, successivt vid uppkommande vakanser ersättas med överpostiljons-tjänster i A 10. För föreståndare för vissa postkupéer vid järnvägsposten inrättas kupémästartjänster i A 11. De kupémästartjänster i A 10, som ej höjes i lönegrad, skall successivt utbytas mot överpostiljonstjänster. Vid postverket uppflyttas vidare tjänsterna som utrikesexpeditör i A 10 till A 11 och som expeditionskassör i A 7 till A 8 vid postexpeditioner av klass 9. För förste postexpeditör skall tillkomma ungefär 200 tjänster. Sammanlagt innebär de här redovisade lönegradsändringarna vid postverket uppflyttning av omkring 600 tjänster.

Vid televerket föreslås bl. a. uppflyttning från A 14 till A 16 av en tjänst som övervaktföreståndare och från A 9 till A 10 av 42 utlandstelefonister vid Stockholms telefonstation, förändring av samtliga 66 tjänster för stationsförman i A 8 till kontoristtjänster i A 9 samt höjning från A 7 till A 8 för montörstjänsterna. Antalet dylika tjänster utgör enligt gällande personalförteckning 247, varav dock endast 126 f. n. är besatta.

Beträffande stationsskrivar- och kontorsskrivarkarriärerna vid statens järnvägar har överenskommit att antalet tjänster i A 15 skall ökas med 150 och antalet tjänster i A 17 med 30. Det ankommer på järnvägsstyrelsen att inkomma med förslag i den mån de nya tjänsterna anses böra inrättas såsom ordinarie. Vidare föreslås att samtliga, enligt gällande personalförteckning 869, tjänster som förste reparatör uppflyttas från A 10 till A 11.

För statens vattenfallsverks vidkommande föreslås i fråga om här avsedda lägre tjänster bl. a., att i personalförteckningen skall införas tjänster för förste förrådsförman i A 10. Förslaget härutinnan ansluter sig till förut redovisade förslag beträffande förrådspersonal vid försvaret.

Den träffade förhandlingsöverenskommelsen innebär lönegradsuppflyttning för sammanlagt i runt tal 7 000 tjänster, ej inberäknat de lönegradsändringar, som förslaget beträffande icke-ordinarie folk- och småskollärare medför.

I förevarande sammanhang torde slutligen få anmälas att vid förhandlingarna enighet nåtts om vissa ändringar fr. o. m. den 1 juli 1960 i fråga om pensioneringsperioder och pensionsåldrar. Det ankommer på Kungl. Maj:t att i denna del sätta uppörelsen i kraft.

Förslag rörande vissa avlönings- och pensionsförmåner

De förslag rörande avlönings- och pensionsförmåner, som innefattas i förhandlingsöverenskommelsen och är av natur att böra prövas av riksdagen, har sammanställts i *bilaga C* till statsrådsprotokollet i detta ärende. I anslutning till dessa förslag får anföras följande.

Kallortsklasser och -gränser. De enligt bl. a. 34 § Saar utgående kallortstilläggen är f. n. bestämda med belopp för sex olika kallortsklasser, vilka betecknats med siffrorna I—VI. Närmare bestämmelser angående de orter, på vilka kallortstillägg skall utgå, och orternas fördelning å olika kallortsklasser meddelas av Kungl. Maj:t.

Under de förhandlingar med statstjänstemännens huvudorganisationer, som föregick överenskommelsen den 14 december 1956 rörande en löneplansrevision m. m., rådde enighet om önskvärdheten av en översyn av gällande indelning i kallortsklasser i syfte att nedbringa antalet klasser till fyra och i samband därmed ansluta kallortsgränserna till de administrativa gränserna.

Den nu träffade överenskommelsen innebär, att antalet kallortsklasser fr. o. m. den 1 januari 1961 minskas till fyra genom att klasserna III och V slopas. I samband härmed ändras beteckningarna på kallortsklasserna I, II, IV och VI till resp. A, B, C och D. Kallortsgränserna anpassas efter vissa ytterligare undersökningar till i huvudsak administrativa gränser.

Överenskommelsen innebär i stort sett ingen ändring av det område, inom vilket kallortstillägg utgår. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att pröva, huruvida icke de olika formerna av tillägg inom kallortsområdet borde sammanslås.

Ersättning för beredskapstjänstgöring. Enligt 37 § 1 mom. Saar utgår enligt bestämmelser, som meddelas av Kungl. Maj:t med stöd av riksdagens beslut, avlöningsförstärkningar och befattningsarvoden m. m. I bilaga D, avd. II, till tilläggsbestämmelserna till Saar meddelas i anslutning härtill föreskrifter om särskild ersättning vid fullgörande av s. k. beredskapstjänst till tjänstemän vid statens järnvägar, statens vattenfallsverk, försvarets fabriksverk och Södertälje kanalverk. Enligt avd. III D i samma bilaga utgår beredskapsersättningar jämväl till vissa tjänstemän vid försvaret. Frågor rörande införande av ifrågavarande beredskapsersättningar och om höjning av beloppen har hittills underställts riksdagens prövning.

Beredskapsersättning anges i nyssnämnda bestämmelser såsom ett maximibelopp för vecka. Det ankommer f. n. på vederbörande centrala myndighet att utfärda närmare bestämmelser om bl. a. ersättningens storlek vid olika beredskapsgrader ävensom vid beredskapstjänst, som ej omfattar hel vecka.

Gällande maximibelopp för vecka utgör 100 kronor för beredskapstjänst, som fullgöres å arbetsplatsen, och i allmänhet 85 kronor för beredskapstjänst, som fullgöres i hemmet. Sistnämnda belopp utgår vid beredskap, som innebär att tjänstemannen skall kunna anträffas i bostaden, beredd att omedelbart bege sig till tjänstgöring. I fråga om beredskapstjänst, som fullgöres i hemmet, förekommer i vissa fall andra högstbelopp för vecka. Sålunda gäller beträffande den beredskapstjänst, som i form av anmälningsplikt kan åläggas föreståndare för banmästaravdelning vid statens järnvägar, att ersättning utgår med högst 45 kronor per vecka. Vederbörande skall för att

vara berättigad till nämnda ersättning vara beredd att inom en halv timme inträda i tjänst. För tjänstemän vid Södertälje kanalverk, som åläggas beredskapstjänst, samt för civil personal vid försvaret, som bestrider beredskapstjänst i telefonväxel eller som kryptotekniker vid marinkommando, utgår vidare ersättning med högst 60 kronor för vecka. F. n. tillämpas sistnämnda maximibelopp endast för tjänstemän vid kanalverket.

Den för vederbörande myndighet föreliggande möjligheten att med hänsynstagande till lägre grader av beredskap tillämpa lägre veckobelopp än maximibeloppet har i vissa fall utnyttjats i fråga om hemberedskap. Inom vattenfallsverket tillämpas sålunda beträffande dylik beredskap fem olika beredskapsgrader, vid vilka ersättning utgår med resp. 85, 66, 57, 38 och 28 kronor för vecka.

För beredskapstjänst, som ej omfattar hel vecka, tillämpas f. n. av vederbörande myndigheter fastställda dagbelopp. Dessa beräknas med utgångspunkt i det för hel beredskapsvecka bestämda beloppet och utgör i regel för söndag 30, för lördag 20 och för annan dag 10 procent av veckobeloppet. Någon förhöjning av eljest utgående dagbelopp sker ej i fall då beredskapen infaller på helgdag. För kortare beredskapstjänst utgår hos vissa myndigheter ersättning beräknad för timme.

Överenskommelsen innebär beträffande i bilaga D till tilläggsbestämmelserna till Saar avsedd beredskapstjänst och ersättningen härför till en början, att antalet beredskapsgrader fastställs till fyra. Innebörden av resp. beredskapsgrader framgår av överenskommelsen. Därest i något fall lindrigare beredskap än som avses med beredskapsgrad IV skulle vara påkallad, avses det skola ankomma på Kungl. Maj:t att bestämma om och i vad mån ersättning härför skall utgå.

I stället för veckobelopp skall vidare enligt överenskommelsen fastställas särskilda dagbelopp, därvid helgdag likställs med söndag och dag före helgdag med lördag. Dagbeloppen har beräknats så, att för normal beredskapsvecka, d. v. s. vecka utan extra helgdag, följande ersättningar — alltefter beredskapsgrad — kommer att utgå, nämligen 130, 85, 65 och 45 kronor. Förstnämnda belopp avser beredskap på arbetsplatsen och innebär en höjning med 30 kronor för normalvecka. Överenskommelsen medför att till personal vid Södertälje kanalverk nu utgående ersättning för normalvecka höjes från 60 till 65 kronor.

Om beredskapstjänst förlägges på annat sätt än från tjänstgöringens slut ena dagen till dess början påföljande dag eller, i förekommande fall, nästkommande vardag, skall enligt överenskommelsen utgå timersättning. Timbeloppet skall därvid utgöra 1/16 av motsvarande dagbelopp. Ersättningen för en sammanhängande beredskapstjänst skall för varje däri ingående 24-timmarsperiod utgå för högst 16 och lägst 8 timmar.

Överenskommelsen innebär slutligen, att tjänsteman ej skall kunna åläggas beredskap å tjänstefri vardag.

Inom polisväsendet förekommande beredskapstjänst innebär enligt 14 § tilläggsbestämmelserna till polislönereglementet att polisman vid fullgö-

rande av dylik tjänst skall vara anträffbar i sin bostad eller på annan uppgiven plats inom eller, efter polischefens medgivande, utom polisdistriktet, å vilken han kan nås med telefon och vilken ej är otillgängligt belägen, samt vara beredd att omedelbart inträda i tjänstgöring. Ersättning utgår f. n. med 60 kronor för beredskapstjänst, som omfattar all tjänstefri tid under hel vecka, och med 34 kronor för beredskapstjänst, som omfattar tiden från en lördag vid tjänstens slut till påföljande måndag vid tjänstens början. För på annat sätt förlagd beredskapstjänst tillämpas ersättning för timme. Denna ersättning utgör f. n. 40, 80 eller 120 öre beroende på om beredskapen påbörjas å vardag, vardag före söndag eller söndag.

Beredskapsersättningen till en och samma polisman är maximerad till högst 60 kronor för hel vecka räknat.

Överenskommelsen innebär även beträffande här avsedd beredskapstjänst, att vid bestämmande av ersättning helgdag likställes med söndag dag före helgdag med lördag samt att i samband härmed maximeringen till visst högsta belopp för vecka bortfaller. I anslutning till överenskommelsen i vad den gäller beredskapsersättningar enligt bilaga D till tillägsbestämmelserna till Saar skall ersättning vid sådan beredskapstjänst inom polisväsendet, som omfattar hel normalvecka, utgå med 65 kronor, vilket innebär en höjning med 5 kronor. Ändring skall ej ske i de f. n. tillämpade timbeloppen, vilka redan motsvarar 1/16 av de dagbelopp, som framkommer vid en fördelning av nämnda veckobelopp med 30 procent på sön- eller helgdag, 20 procent på vardag före dylik dag och 10 procent på annan vardag.

Med beaktande av att överenskommelsen innefattar en generell reglering enligt vissa huvudlinjer såväl av de beredskapsgrader, som må förekomma vid beredskapstjänst inom det statligt reglerade förvaltningsområdet, som av de ersättningar, som härvid skall utgå, synes det vid bifall till förslagen i denna del framdeles böra få ankomma på Kungl. Maj:t att inom angivna ram besluta om och i vad mån särskild ersättning för beredskapstjänst skall utgå ävensom att utfärda de närmare föreskrifter i ämnet, som kan befinnas erforderliga.

Obekvämhetsstillägg. Bestämmelser om obekvämhetsstillägg återfinnes i kungörelsen den 4 mars 1955, nr 68. Med obekvämt arbetstid avses i kungörelsen arbetstid, som infaller a) mellan kl. 19 och 6, b) å sön- eller helgdag, påskafton, midsommarafton eller julafton mellan kl. 6 och 19 samt c) å vardag, som omedelbart efterföljes av sön- eller helgdag, mellan kl. 16 och 19, dock ej å dag före Långfredagen, Kristi Himmelsfärds dag eller Alla Helgons dag.

Obekvämhetsstillägg utgick tidigare med ett enhetligt belopp av 60 öre för timme. Enligt beslut av 1956 års riksdag (prop. 81, SU 68, rskr 159) utgår numera obekvämhetsstillägget med 1 krona 20 öre för timme för arbetstid förlagd mellan kl. 16 å lördag eller helgdagsafton och kl. 6 nästföljande vardag, å dag före Långfredagen, Kristi Himmelsfärds dag eller Alla Helgons

dag dock först fr. o. m. kl. 19. Påskafton, midsommarafton och julafton likställes härvid med helgdag.

Den träffade överenskommelsen innebär, att nämnda belopp av 1 krona 20 öre höjes till 1 krona 75 öre för timme.

Beräkning av läsårsdaglön och arvode för veckotimme för vissa lärare. Enligt de i 26 § Saar intagna särskilda bestämmelserna för läroverk m. fl. läroanstalter skall extra lärare och läraraspirant i stället för månadslön och daglön åtnjuta läsårsdaglön, som utgår för varje dag läraren är anställd med ett belopp, motsvarande årslönen dividerad med det antal dagar, som läsåret vid den skollform varom fråga är skall för här avsett ändamål anses omfatta enligt bestämmelser meddelade av Kungl. Maj:t. Vid vissa läroanstalter, t. ex. allmänna läroverk, skall läsåret omfatta 38 veckor utöver tiden för inträdes- och flyttningsprövningar. I brev till skolöverstyrelsen den 30 juni 1955 angående beräkning av läsårsdaglön har Kungl. Maj:t föreskrivit, att vid beräkning av läsårsdaglön läsåret vid här avsedda läroanstalter skall anses omfatta 273 dagar. Den i läsåret ingående tiden för inträdes- och flyttningsprövningar har sålunda härvid beräknats till sju dagar.

På motsvarande sätt har Kungl. Maj:t för beräkning av timarvode för veckotimme enligt timplärarkungörelsen utgått från ett läsår omfattande 273 dagar och sålunda i 14 § nämnda kungörelse föreskrivit, att arvodet skall för varje dag och veckotimme, som lärare innehar anställning, utgå med $1/273$ av det enligt timtaxan beräknade arvodet för veckotimme.

Tiden för inträdes- och flyttningsprövningar varierar emellertid vid olika läroanstalter. I regel omfattar den färre antal dagar vid mindre läroanstalter än vid större. Då här ifrågavarande lärare ej kan erhålla läsårsdaglön resp. arvode för veckotimme för flera dagar än inträdes- och flyttningsprövningarna omfattat, medför bestämmelserna om läsårsdaglön och arvode för veckotimme vid mindre läroanstalter, att för läsår anställd lärare ej erhåller full årslön.

Överenskommelsen innebär, att här avsedd lärare, som anställes för helt läsår vid läroanstalt, där läsåret skall anses omfatta 273 dagar och där inträdes- och flyttningsprövningar förekommer, skall äga uppbära läsårsdaglön resp. timarvode för sagda antal dagar, även om tiden för dylika prövningar ej omfattar sju dagar. Ett genomförande av överenskommelsen i denna del påkallar ändringar i förenämnda brev och i timplärarkungörelsen.

Tjänstedubblersarvode till landsfiskal. Överenskommelsen innebär på denna punkt, att en ny förmån införes för den som innehar eller uppehåller landsfiskalstjänst och som förordnats att bestrida jämväl annan sådan tjänst. Vid sådan tjänstedubbling skall nämligen utgå särskild ersättning med 12 kronor för dag. Denna ersättning må dock ej utgå till tjänsteman, vars förordnande å annan landsfiskalstjänst än den egna föranletts av att innehavaren av tjänsten beretts frihet från helgdagstjänstgöring enligt bestämmelserna i 31 § landsfiskalsinstruktionen.

På motsvarande sätt som tidigare skett i fråga om provinsialläkare och distriktsveterinärer torde i 31 § Saar böra införas särskilda bestämmelser för landsfiskalerna, innebärande att det skall ankomma på Kungl. Maj:t att meddela bestämmelser i fråga om här avsedda särskilda ersättning.

Hemmatillägg till vissa tjänstemän vid utrikesförvaltningen. Enligt punkten 4 av de under 33 § Saar meddelade särskilda bestämmelserna för utrikesförvaltningen äger viss diplomatisk och konsulär personal under i bestämmelserna närmare angivna förutsättningar åtnjuta hemmatillägg, vars belopp varierar mellan 1 000 och 4 000 kronor för år beroende på tjänstemannens lönegradsplacering och civilstånd. Tillägget utgår ej till tjänsteman i lägre lönegrad än A 19.

Enligt överenskommelsen skall förenämnda bestämmelser i 33 § Saar ändras så, att hemmatillägg kan utgå till diplomatisk och konsulär personal i lägst lönegraden A 13. Innehörden av denna ändring är, att hemmatillägg skall utgå jämväl till attachéer och till kanslistpersonal i lägst lönegraden A 13 med samma belopp, som f. n. gäller för andre sekreterare i lönegraden A 19.

Särskilda förmåner till personal i flygtjänstgöring vid armén och marinen. Inom armén och marinen förekommer f. n. viss flygverksamhet, innefattande helikopterflyg och artilleriflyg vid armén samt helikopterflyg vid marinen. Artilleriflygorganisationen skall enligt nu gällande planer vara fullt utbyggd hösten 1960, medan helikopterverksamheten inom såväl armén som marinen befinner sig under uppbyggnad. Arméns helikopterverksamhet är försöksvis organiserad som en skola — arméns helikopterskola — som är förlagd till Boden. Marinens helikopterorganisation omfattar enligt hittills meddelade beslut ett försöksförband vid Marinkommando Ost. Slutlig ställning till organisations- och personalfrågor inom helikopterflyget har ännu ej tagits.

I prop. 1959: 110 angående vissa avlönings- m. fl. anslag under riksstatens fjärde huvudtitel för budgetåret 1959/60 m. m. (s. 81) uttalade chefen för försvarsdepartementet — i anledning av väckt förslag om flygtillägg till personal i helikoptertjänst — att han ej då var beredd att framlägga förslag i fråga om förmåner åt personal ur armén och marinen i flygtjänstgöring. I stället borde Kungl. Maj:t, tills närmare utredning i ämnet gjorts, liksom dittills få besluta om särskild ersättning till dylik personal.

Bestämmelserna i 35 § 3 mom. Saar om flygtraktamente är i princip tillämpliga på personal i flygtjänstgöring vid armén och marinen. Enligt särskilda av Kungl. Maj:t meddelade beslut utgår emellertid i sfället för dylikt traktamente särskild ersättning med 240 kronor för månad under utbildning och 480 kronor för månad under flygtjänstgöring till helikopterförare och helikopterspanare inom armén och marinen och till viss personal inom arméns artilleriflyg. Till vissa f. d. fältflygare vid flygvapnet, vilka tjänstgör inom marinens helikopterflyg, utgår sådan särskild ersättning enligt beslut

av försvarets civilförvaltning med 480 kronor för månad jämväl under utbildning.

Enligt den nu träffade överenskommelsen skall tills vidare särskild ersättning med månatliga belopp utgå för tjänstgöring i vissa befattningar vid de organiserade flygförbanden inom armén och marinen. Överenskommelsen innebär vissa förbättringar av nu utgående ersättningar genom att månadsbelopp i stället för flygtraktamente skall utgå till vissa befattningshavare, varjämte en särskild ersättning av 90 kronor för månad införes för lärare vid grundläggande flygutbildning. Vidare görs den ändringen, att den särskilda ersättningen under utbildningen fastställs till ett enhetligt belopp av 210 kronor för månad, vilket belopp överensstämmer med inom flygvapnet utgående elevtillägg. Bestämmelser införes om rätt att helt eller delvis bibehålla här avsedda särskilda ersättningar under semester, tjänstledighet och tjänstgöringsförhinder på motsvarande sätt som enligt punkterna 6 och 7 av de under 35 § 3 mom. Saar meddelade särskilda bestämmelserna för försvaret gäller i fråga om flygtillägg m. m. till flygvapnets personal.

Överenskommelsen innebär slutligen, att på Kungl. Maj:ts prövning i det enskilda fallet skall ankomma huruvida förhöjd familjepension skall kunna utgå till efterlevande till här avsedd anställningshavare, som omkommit till följd av olycksfall under flygning. Detta bör gälla jämväl, om olycksfallet inträffat före den 1 juli 1960.

Med hänsyn till att det organisatoriska underlaget i vissa hänseenden saknas för en slutlig reglering av särskilda förmåner till personal i flygtjänstgöring vid armén och marinen bör bestämmelserna härom tills vidare ej inarbetas i Saar.

Ersättning för jourtjänstgöring vid veterinärhögskolan. Vid veterinärhögskolan förekommer f. n. viss jourtjänstgöring. Denna är vid de medicinska och kirurgiska avdelningarna organiserad så, att laboratorer och assistenter turvis tjänstgör som förste jourhavande för båda avdelningarna. Samtidigt har en lärare vid den avdelning, som ej representeras av förste jourhavande, skyldighet att hålla telefonkontakt med förste jourhavande och inställa sig efter kallelse (s. k. bakjour). Även vid de stationära klinikerna och på ambulatoriska kliniken tillämpas jourtjänst.

Enligt överenskommelsen skall jourtjänstgöringen vid kirurgiska avdelningen och medicinska avdelningen för icke-idisslare omfatta tiden från kl. 14 ena dagen till kl. 9 påföljande dag; över sön- eller helgdag skall jourtjänstgöringen dock omfatta tiden från kl. 13 dag före sön- eller helgdag till kl. 9 nästkommande vardag. Till veterinär skall under jourtjänst å nämnda avdelningar utgå ersättning med 10 kronor för jourfall. För jourfall, som inkommer å vardag mellan kl. 22 och 9 (å dag före sön- eller helgdag jämväl mellan kl. 18 och 22) eller å sön- eller helgdag, utgår dock ersättningen med 15 kronor per fall. Ersättning till andre jourhavande ävensom till inom

högskolan ej bosatt klinikchef eller laborator skall vid bakjour på ifrågasvarande avdelningar utgå med 20 kronor för inställelse jämte — i förekommande fall — resekostnadsersättning för resa med bil mellan bostaden och högskolan.

Till jourhavande på de stationära klinikerna skall vid sjukdomsfall, som fordrar kontinuerlig övervakning, utgå fast ersättning med 30 kronor för jourdygn. Jourhavande veterinär på ambulatoriska kliniken skall från högskolan erhålla fast ersättning med 30 kronor för jourdygn och därvid även äga rätt att oavkortat uppbära det arvode, som djurägare enligt fastställd taxa har att betala.

Flyttningskostnadsersättning till lärare inom det obligatoriska skolväsendet. För folk- och småskollärare inom den egentliga folkskolan samt på låg- och mellanstadiet inom försöksskolan ävensom för folkskollärare med extra eller extra ordinarie anställning på försöksskolans högstadium gäller i fråga om rätt till ersättning för flyttningskostnader bestämmelserna i 25 § Arf. Enligt dessa bestämmelser utgår sådan ersättning endast till ordinarie folk- eller småskollärare, som på grund av indragning av övertalig lärartjänst eller eljest utan egen ansökan eller därom uttryckt önskan förflyttats till annan ordinarie lärartjänst vid det obligatoriska skolväsendet. Motsvarande gäller i princip även ordinarie folkskollärare, som med full tjänstgöringskyldighet uppehåller lärartjänst i läroämnen på försöksskolans högstadium. En icke-ordinarie folk- eller småskollärare vid skola tillhörande det obligatoriska skolväsendet är sålunda ej berättigad till ersättning för flyttningskostnader.

Beträffande övningslärare föreskrives i 18 § avlöningsreglementet för övningslärare att i fråga om rätt till ersättning för flyttningskostnader bestämmelserna för andra lärare än övningslärare vid samma skola skall äga motsvarande tillämpning.

För övriga lärare i läroämnen — inklusive folkskollärare med särskild ämnesutbildning — på försöksskolans högstadium samt för exempelvis lärare vid högre kommunala skolor gäller däremot i fråga om flyttningsersättning bestämmelserna i Saar och i anslutning härtill meddelade föreskrifter. Enligt dessa bestämmelser utgår under vissa förutsättningar flyttningsersättning dels vid s. k. tvångsförflyttning och dels vid befordran, varmed likställes övergång från extra ordinarie till ordinarie anställning. Såsom förutsättning för ersättning vid befordran gäller bl. a. att läraren skall tillträda högre tjänst, som avses i Saar, utan att fråga är om befordran i reglerad befordringsgång.

Överenskommelsen innebär, att folk- och småskollärare samt övningslärare inom den egentliga folkskolan samt på försöksskolans låg- och mellanstadium i fråga om rätt till flyttningsersättning jämställs med lärare vid högre kommunala skolor, vilket jämväl medför att den nuvarande skillnaden i förevarande hänseende mellan olika lärarkategorier på försöksskolans högstadium försvinner. Överenskommelsen innefattar vidare, att rätt till

flyttningsersättning införes för fall, då flyttningen äger samband med övergång mellan Saars och Arfs tillämpningsområden.

Resekostnadsersättning och traktamente vid lärares deltagande i lagstadgade sammanträden. Enligt 24 a § Arf äger rektor, studierektor och annan lärare vid deltagande i sammanträde eller konferens åtnjuta resekostnadsersättning och traktamente, därest skyldighet föreligger att delta i sammankomsten. Förmånerna utgår dock endast under förutsättning att kallelse utgått från skolstyrelse, skolchef eller statlig myndighet.

I 17 kap. folkskolestadgan stadgas om lärares deltagande i kollegier och konferenser, till vilka kallelse skett eller för vilka tid bestämts av rektor. Det torde åligga lärare att i tjänsten delta i här avsedda sammankomster.

Enligt överenskommelsen skall bestämmelserna i 24 a § Arf ändras så, att resekostnadsersättning och traktamente enligt allmänna resereglementet utgår till lärare vid deltagande i sådana kollegier och konferenser, varom stadgas i 17 kap. folkskolestadgan.

Fråga rörande ersättning under vikariat å rektorstjänst. Överenskommelsen innefattar — i anslutning till vad däri sägs om arvode till studierektor vid vikariat å rektorstjänst — att viss kompletterande bestämmelse rörande vikariatsersättning vid förordnande att uppehålla rektorstjänst vid det obligatoriska skolväsendet skall införas i Arf.

Föreskriften, som har en motsvarighet i de i 31 § Saar intagna särskilda bestämmelserna för läroverk m. fl. läroanstalter, skall innehålla, att vikariatsersättningen bestämmas med hänsyn till den lönegrad, i vilken rektorstjänsten skulle ha varit placerad, om vikarien innehaft densamma.

Vittnesarvode till polisman. Enligt 14 § 4 mom. tilläggsbestämmelserna till polislönereglementet äger tjänstefri polisman, som kallats till domstol såsom vittne e. d., erhålla gottgörelse för inställelsen antingen i form av en motsvarande ledighet från tjänstgöring eller i form av ett kontant vittnesarvode. Sådant arvode utgår med belopp som, för varje påbörjad halvtimme räknat, motsvarar 1/400 av polismannens månadslön, dock med lägst 8 kronor.

Enligt överenskommelsen skall här avsedd gottgörelse anknytas till vad som gäller i fråga om gottgörelse vid arbete å enkel övertid enligt 16 § 2 mom. polislönereglementet. Gottgörelse i form av tidskompensation skall sålunda motsvara kompensationsledighet och det kontanta vittnesarvodet motsvara övertidsersättning. Det lägsta belopp, varmed vittnesarvode utgår, skall dessutom höjas till 10 kronor.

Vissa frågor rörande tjänstetidsbefordran för polismän. Enligt 3 § 1 mom. övergångsbestämmelserna till polislönereglementet äger polisman, som före reglementets ikraftträdande fullgjort exekutionsbiträdesgöromål och som

därvid varit berättigad uppbära andel i restavgift, alltjämt uppbära sådan andel, därest han före den 15 juli 1954 ingivit anmälan om att han önskar bibehålla nämnda andel. Polisman, som ingivit sådan anmälan, äger, där ej Kungl. Maj:t och riksdagen annorlunda beslutat, bibehålla nämnda restavgiftsandel, så länge han fullgör exekutionsbiträdesgöromål och ej tillträtt tjänst med högre lönegradsplacering än den som gällde för honom omedelbart före reglementets ikraftträdande. Bestämmelsen innebär bl. a., att rätten till andel i restavgift bortfaller vid övergång till poliskonstapels-tjänst i lönegraden Ao eller Ae 10.

Enligt kungörelsen den 22 november 1957 (nr 628) om tjänstetidsbefordran må tjänsteman under i kungörelsen angivna förutsättningar med bibehållande av sin ordinarie eller extra ordinarie tjänst erhålla en personlig extra ordinarie tjänst i lönegraden närmast över den, i vilken den innehavda ordinarie eller extra ordinarie tjänsten är placerad.

Överenskommelsen innebär, att uppflyttning genom tjänstetidsbefordran till lönegraden Ae 10 av polisman, som bibehållits vid sin tidigare rätt att uppbära andel i restavgift, ej skall medföra att han går förlustig denna rätt. För polisman, som övergått eller övergår till poliskonstapelstjänst i lönegraden Ao eller Ae 10 (motsvarande äldre lönegrad), skall vidare vid tillämpning av bestämmelserna om tjänstetidsbefordran den tid han varit placerad i högsta löneklassen i lönegraden Ae 9 (motsvarande äldre lönegrad) med rätt till andel i restavgift räknas såsom om han därunder varit placerad i högsta löneklassen i 10 lönegraden.

Övergår polisman, som erhållit tjänstetidsbefordran till lönegraden Ae 10 och enligt vad i det föregående sagts alltjämt uppbär andel i restavgift, till poliskonstapelstjänst i lönegraden Ao eller Ae 10 eller sker denna övergång samtidigt med att han uppfyller villkoren för tjänstetidsbefordran till lönegraden Ae 10, må han enligt överenskommelsen erhålla personlig tjänst i lönegraden Ae 11. Vid övergång till dylik tjänst skall han enligt huvudbestämmelsen i 3 § 1 mom. nyssnämnda övergångsbestämmelser avstå från rätten till andel i restavgift.

Vidgad tillämpning av nuvarande procentskala för ordinarie ämneslärare och av läsårsdaglön för icke-ordinarie ämneslärare vid folkhögskola. Enligt bestämmelserna i folkhögskolestadgan kan vid folkhögskola årligen anordnas vinterkurs, sommarkurs och en eller flera ämneskurser. Ämneskurs kan vara fristående eller ansluten till vinter- eller sommarkurs. Anställning som ordinarie ämneslärare skall avse antingen vinterkurs och sommarkurs eller enbart vinterkurs, medan anställning som extra ordinarie och extra ämneslärare endast må avse vinterkurs. Anställning som ämneslärare må sålunda ej avse ämneskurs.

Lönen till ordinarie ämneslärare, som är anställd för enbart vinterkurs, utgår med en av vinterkursens längd beroende del av lönen enligt statens löneförordning, på sätt framgår av 6 § 2 mom. avlöningsreglementet för statsunderstödda folkhögskolor och lantbruksundervisningsanstalter m. m. För icke-ordinarie ämneslärare utgår enligt 6 § 4 mom. avlöningsreglemen-

tet läsårsdaglön för varje anställningsdag under kurstid. Om här avsedda lärare tjänstgör under ämneskurs, utgår timarvode för denna tjänstgöring.

Enligt överenskommelsen skall för sådan ämneslärare, som är anställd för enbart vinterkurs, tid för tjänstgöring under ämneskurs, som är ansluten till vinterkurs, i lönehänseende jämföras med vinterkurstid. Detta innebär, att ordinarie ämneslärare får lön enligt löneförordningen och icke-ordinarie ämneslärare läsårsdaglön för tjänstgöring under sådan ämneskurs. En förutsättning härför skall dock vara att nämnda tjänstgöring innefattar en undervisning av minst samma omfattning som den läraren är skyldig fullgöra under vinterkurs.

Ersättning till vikarie å tjänst såsom fast anställd yrkeslärare vid centrala verkstadsskolor m. m. Enligt bestämmelserna i 3 § 5 mom. och 4 § kungörelsen den 28 juli 1958 (nr 419) med avlöningsbestämmelser för rektorer och lärare vid centrala verkstadsskolor äger vikarie å tjänst såsom fast anställd yrkeslärare uppbära för undervisning i teoretiska ämnen timarvode med samma belopp, som gäller för timarvode efter BT 12 i timlärarkungörelsen, och för undervisning i yrkesarbete arvode med visst belopp för tjänstgöringsdag, f. n. lägst 36 kronor (i ortsgrupp 2) och högst 39 kronor (i ortsgrupp 5).

Överenskommelsen innebär, att i stället för de i det föregående angivna arvodena skall vid här avsedda vikariat utgå ersättning med belopp motsvarande läsårsdaglön enligt viss löneklass.

Vikarie å tjänst såsom fast anställd yrkeslärare skall sålunda äga uppbära arvode med belopp motsvarande läsårsdaglön enligt 15 löneklassen, om han äger behörighet såsom yrkeslärare, och i annat fall enligt 13 löneklassen.

Vid bifall till förslagen om inrättande av särskilda tjänster såsom ämneslärare med lön motsvarande löneklasserna 19—22 vid centrala verkstadsskolor erfordras jämväl regler om ersättning till vikarier å dessa tjänster. Vikarie å här avsedd ämneslärartjänst skall enligt överenskommelsen äga uppbära ersättning med belopp motsvarande läsårsdaglön enligt 19 löneklassen, om han har behörighet till sådan tjänst, och i annat fall enligt 17 löneklassen.

Vid vikariatsförordnanden, som ej omfattar full tjänstgöring å här avsedda lärartjänster, skall ersättningarna minskas med hänsyn till tjänstgöringens art och omfattning.

Enligt överenskommelsen skall utgående vikarieersättningar anses inbegripa den ersättning för semester, som eljest må tillkomma sådan lärare.

Vid beräkning av läsårsdaglönen skall läsåret vid central verkstadsskola anses omfatta för vikarie å yrkeslärartjänst 294 dagar och för vikarie å ämneslärartjänst 273 dagar.

Pensionslöneberäkning i vissa fall. Pensionsunderlaget enligt SPR utgöres av den vid avgången gällande pensionslönen, dock högst vad som motsvarar ett medeltal av pensionslönerna under femårsperioden närmast före avgången. Vid sådan medeltalsberäkning för pension skall pensionslönerna beaktas med de belopp, som för ifrågakvarade lönegrader gäller vid avgången. Medel-

talsberäkning sker t. ex. i fall då under femårsperioden förekommit individuell uppflyttning till högre lönegrad, tjänsteförteckningsrevision eller löneplansrevision med samtidig ändring i lönegradsbeteckningarna.

Enligt överenskommelsen skall pensionslön före den 1 juli 1960 i lönegrad på löneplan B och motsvarande äldre lönegrader eller pensionsklasser vid tillämpning av 9 § 2 mom. andra stycket SPR och härtill anslutande stadganden beaktas med det i juni 1960 gällande beloppet, förändrat i samma förhållande som pensionslön i lönegrad A 26. Härigenom uppnås samma resultat som om revisionen av löneplan B hade medfört förändring av lönegradsbeteckningarna.

De i bilagan till statens pensionslöneförordning intagna särskilda bestämmelserna om pensionslön i samband med flygtjänstgöring innebär att pensionslönen beräknas efter en lönegrad, som är två enheter högre än den för vederbörande tjänst gällande. I samband med den ökning av löneavståndet mellan löneplanerna A och B, som innefattas i revisionen av sistnämnda löneplan, uppkommer fråga om tillämpningen av förenämnda bestämmelser i fall då anställningshavarens lönegrad är A 25 eller A 26. Enligt överenskommelsen skall pensionslönen i sådant fall fastställas genom extrapolering från löneplan A motsvarande 1 resp. 2 löneklassavstånd.

Upphävande av pensionsreducering vid sammanträffande av lön och familjepension enligt äldre bestämmelser. I 1947 års allmänna familjepensionsreglemente och andra före ikraftträdandet av SPR utfärdade statliga pensionsbestämmelser är beträffande reglering vid sammanträffande mellan familjepensionsförmån och avlöning i anställning förenad med tjänstepensionsrätt bl. a. föreskrivet, att pensionsförmånen skall minskas med en fjärdedel, dock högst med beloppet av den förmån som föranleder minskningen. Någon motsvarande reducering sker ej vid tillämpning av SPR.

Överenskommelsen innebär, att här avsedd reducering av familjepensionsförmåner enligt äldre bestämmelser ej skall ske för tid efter den 30 juni 1960.

I anslutning härtill bör någon reducering av familjepensionsförmån ej heller ske i fall som avses i 16 § 1 mom. andra stycket 1947 års allmänna familjepensionsreglemente eller häremot svarande stadganden i andra statliga pensionsbestämmelser (innehav av kontraktsanställning m. m.).

Övriga förslag. Förhandlingsöverenskommelsen innefattar, utöver de förslag jag hittills berört, vissa förslag rörande avlönings- och pensionsförmåner m. m., beträffande vilka det ankommer på Kungl. Maj:t att meddela beslut. Här avsedda förslag har ej medtagits i bilagan C. Förslagen gäller bl. a. förbättringar av ersättning till vikarie å laboratorstjänst (motsvarande) och distriktsveterinärtjänst, ökade traktamentsförmåner till vissa kursdeltagare inom arbetsförmedlingen, länsstyrelserna och polisväsendet samt till lotspersonal, viss förbättring av flyttningskostnadsersättningen vid flyttning till eller från Gotland, höjning av arvudet till organist med mera än 30 veckotim-

mars kyrkomusikalisk tjänstgöring, vissa arbetstidsfrågor för tjänstemän vid arbetsplatser med kollektivavtalsanställd personal samt för polismän och viss personal vid vattenfallsverket, införande av rätt till kompensation för förhöjd folkpensionsavgift för innehavare av beställning å reservstat med beteckningen Rs ävensom beräkning av sysselsättningsgrad enligt SPR för vissa assistenter och amanuenser vid universitet och högskolor.

Vissa särskilda frågor

Jag torde i förevarande sammanhang få anmäla följande särskilda frågor.

Vissa tjänster på löneplan B. I anslutning till de förhandlingar, för vilka jag redogjort i det föregående, har till prövning inom civildepartementet upptagits frågan om löneställningen för vissa tjänster på löneplan B.

Såsom framgår av tidigare denna dag anmäld proposition angående vissa tjänster vid kommunikationsverken har föreslagits uppflyttning av vissa tjänster på löneplan B vid statens järnvägar och televerket. I förevarande sammanhang föreslås uppflyttning från Bp 1 till Bp 3 av tjänsten som trafikdirektör vid luftfartsverket.

Förslaget beträffande förevarande tjänster innebär i övrigt följande. Lagmanstjänsterna vid rikets hovrätter uppflyttas från Bo 4 till Bo 5. I anslutning till förslag i årets statsverksproposition (bil. 6) i fråga om arbetsuppgifter och ansvarsställning vid tjänsten som flygöverdirektör placeras tjänsten i Bp 5 (nu Bp 4). Vid försvarets forskningsanstalt inrättas fyra tjänster som forskningschef i Bp eller Br 3. I den mån tjänsterna besättes — varvid förutsättes tillämpning av i princip samma sakkunnigförfarande som vid tillsättande av universitetsprofessur — indrages motsvarande antal tjänster i Bp eller Br 1. Vidare uppflyttas byggnadsråden i byggnadsstyrelsen från Bo 1 till Bo 3. Motsvarande lönegradsuppflyttning — från Bp 1 till Bp 3 — förutsättes för tjänsterna som länsarkitekt med undantag för de i Blekinge och Gotlands län placerade tjänsterna. Skolöverläkarens lönegradsplacering ändras från Bp 1 till Bp 3. I sjöfartsstyrelsen ändras tjänsten som sjöfartsråd i Bo 1 på byggnadsbyrån till överingenjörstjänst i Bo 3. För nuvarande innehavare av tjänsten som byråchef i Bp 1 för försäkringsinspektionens livförsäkringsbyrå inrättas en personlig tjänst som överinspektör i Bp 3. I anslutning till det i bilaga B redovisade förslaget beträffande laboratorstjänster i B 1 vid institutet för folkhälsan förenas tjänsten i Be 1 som biträdande avdelningsföreståndare för allmänhygieniska avdelningen vid institutet med avlöningsförstärkning om 1 200 kronor för år. Landsfogde i Bo 1 skall åtnjuta avlöningsförstärkning med 2 400 kronor för år.

Vissa tjänster inom utrikesdepartementet. I överensstämmelse med de i bilaga B upptagna förslagen om ändrad löneställning för tjänster som förste bibliotekarie och förste arkivarie föreslås uppflyttning från Ao 24 till Ao 26

av förste bibliotekarietjänsten och förste arkivarietjänsten i utrikesdepartementet.

Vissa läkartjänster. I sjukhuslagen den 17 april 1959 (nr 112), som trätt i kraft den 1 januari 1960, stadgas att läkare eller annan vid sjukhus anställd befattningshavare icke må mottaga särskild ersättning för undersökning, behandling eller skötsel av där intagen person. Med hänsyn härtill befanns en avlösning erforderlig av den rätt att mottaga frivilligt tillbjuden ersättning, som tillkommer vissa läkare för undersökning, behandling och skötsel av person, vilken intagits å halvenskilt eller enskilt rum. Då vid flertalet sjukhus läkarnas rätt att mottaga dylik ersättning avlösts genom avtal mellan sjukhushuvudmännen och läkarnas fackliga organisationer, har ifrågavarande stadgande i sjukhuslagen (motsvarande bestämmelser för de statliga kroppssjukhusen) betydelse för vissa överläkare och biträdande överläkare vid i huvudsak karolinska sjukhuset, serafimerlasarettet, akademiska sjukhuset i Uppsala, Lunds lasarett, Stockholms stads sjukhus och Malmö allmänna sjukhus. Jämlikt övergångsstadgande äger överläkare vid akademiska sjukhuset rätt att debitera här avsedd ersättning; i det följande skiljes emellertid ej mellan frivilligt tillbjuden och debiterad ersättning utan termen »frivilligt tillbjuden» avses täcka bådadera.

Vid överläggningar mellan berörda sjukhushuvudmän bedömdes det ändamålsenligt, att behandlingen av hithörande frågor, inbegripet erforderliga förhandlingar med arbetstagarparten, ombesörjdes av ett särskilt för ändamålet inrättat organ, bestående av representanter för statsverket och de kommunala huvudmännen. Såsom representanter för statsverket i ett dylikt organ förordnade Kungl. Maj:t den 4 september 1959 generaldirektören B. E. Johnsson och byråchefen G. H. Karlén. Såsom representanter för de kommunala huvudmännen utsågs, för Svenska landstingsförbundet dåvarande lönedirektören, numera landstingsdirektören H. Gröndal, landstingsmannen T. Andréé i Lund och landstingsmannen A. E. Elmroth i Uppsala, för Stockholms stad lönedirektören W. Romberg, för Göteborgs stad kanslichefen A. Magnusson samt för Malmö stad ombudsmannen A. Lundberg. Representanterna antog benämningen evalveringsdelegationen och utsåg Johnsson till delegationens ordförande.

Enligt Kungl. Maj:ts beslut den 30 december 1959 må läkare vid karolinska sjukhuset, serafimerlasarettet, Stockholms stads och Malmö stads sjukhus för tid intill utgången av april 1960 samt läkare vid akademiska sjukhuset och Lunds lasarett för tid tills vidare mottaga frivilligt tillbjuden ersättning av här avsett slag.

I skrivelse den 21 april 1960 har statsverkets representanter anmält till Kungl. Maj:t, att mellan representanterna för statsverket, Malmöhus läns landsting, Uppsala läns landsting samt lönenämnderna i Stockholm och Malmö, å ena sidan, samt Sveriges läkarförbund, å andra sidan, den 8 april 1960 — under förutsättning av vederbörande huvudmäns godkännande — överenskommelse träffats angående anställningsvillkoren för vissa över-

läkare m. fl., att gälla fr. o. m. den 1 juli 1960. Härvid har förutsatts förlängning för tid intill utgången av juni 1960 av Kungl. Maj:ts redan lämnade tillstånd för berörda läkare att för viss tid efter den nya sjukhuslagens ikraftträdande mottaga frivilligt tillbjuden ersättning av här avsett slag. Med skrivelsen har överlämnats förhandlingsprotokoll den 8 april 1960 jämte överenskommelsen samma dag med hemställan om Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande av överenskommelsen i vad avser tjänsterna vid karolinska sjukhuset, serafimerlasarettet och akademiska sjukhuset.

Den träffade överenskommelsen torde såsom *bilaga D* få fogas till statsrådsprotokollet i detta ärende. I särskilda bilagor till överenskommelsen har redovisats de tjänster, som direkt omfattas av överenskommelsen. I *underbilaga* till bilagan D till statsrådsprotokollet redovisas berörda tjänster vid karolinska sjukhuset, serafimerlasarettet och akademiska sjukhuset. Till nämnda förhandlingsprotokoll har parterna gemensamt antecknat, att — bortsett från vissa kommunala tjänster — överenskommelse förelåg för samtliga de läkartjänster hos resp. huvudmän, beträffande vilka skulle ifrågakomma reglering av anställningsvillkoren såsom kompensation för mistade förmåner av frivilligt tillbjuden ersättning.

Överenskommelsen innebär i stort följande.

Vid tjänst såsom professor (laborator, motsvarande)-överläkare utgår avlöningsförstärkning, inkluderande överläkararvode, med 40 000 kronor för år å neurokirurgisk eller thoraxkirurgisk klinik, med 35 000 kronor för år å annan kirurgisk klinik, med 25 000 kronor för år å kvinnoklinik och med 22 000 kronor för år å annan klinik än här sagts. Vid tjänst såsom professor (laborator)-överläkare å röntgendiagnostisk avdelning utgår avlöningsförstärkning, inkluderande överläkararvode, med 15 000 kronor för år. Vid bestämmande av här angiven avlöningsförstärkning har parterna förutsatt, att professor (laborator, motsvarande)-överläkare skall utöva enskild praktik eller öppen mottagning endast i begränsad omfattning.

Sådan överläkare å klinik (vårdavdelning), som ej tillika är professor eller laborator (motsvarande), placeras i B 1. Därvid utgår till överläkare å neurokirurgisk klinik eller thoraxkirurgisk klinik avlöningsförstärkning med 16 000 kronor för år och till överläkare å annan kirurgisk klinik avlöningsförstärkning med 8 000 kronor för år. Överläkare å röntgenavdelning eller anesthesiavdelning, som ej tillika är professor eller laborator (motsvarande), placeras i B 1, varvid överläkare å anesthesiavdelning därjämte erhåller avlöningsförstärkning med 12 000 kronor för år.

Överläkare eller biträdande överläkare, som styrker att hans genomsnittliga årliga inkomst av frivilligt tillbjuden ersättning från privatrumspatienter åren 1956—1958 var högre än de ökade förmåner i löne- och pensions-hänscende, vilka han erhåller genom överenskommelsen, äger rätt att såsom personligt tillägg utfå skillnaden. Anspråk på dylik ersättning skall väckas senast den 31 oktober 1960, och ersättningen skall i princip utgå, så länge vederbörande läkare kvarstår i samma tjänst.

Överenskommelsen omfattar direkt vid karolinska sjukhuset, serafimer-

lasarettet och akademiska sjukhuset 34 tjänster som professor (laborator, motsvarande)-överläkare, 20 tjänster som annan överläkare och tre tjänster som biträdande överläkare, vid Lunds lasarett 17 tjänster som professor (laborator, motsvarande)-överläkare och fem tjänster som annan överläkare, vid Stockholms stads sjukhus (inbegripet vid Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt två tjänster som professor-överläkare) fyra tjänster som professor-överläkare och 34 tjänster som annan överläkare samt vid Malmö allmänna sjukhus fyra tjänster som professor-överläkare och 10 tjänster som annan överläkare. Härtill kommer vissa tjänster vid sådana sjukhus i Stockholm, där lönen anpassas till vad som gäller för närmast motsvarande tjänster hos Stockholms stad.

Tjänsterna vid karolinska sjukhuset, serafimerlasarettet och akademiska sjukhuset finns förtecknade i förenämnda underbilaga till bilagan D. Ett genomförande av överenskommelsen i denna del kan för nästa budgetår beräknas kosta ca en miljon kronor. Härtill kommer i förekommande fall kostnaderna för personliga tillägg. Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t att meddela erforderliga beslut för överenskommelsens genomförande i vad avser personliga tillägg. Någon uppgift om antalet tjänster, där innehavaren kan bli berättigad till dylikt tillägg, eller kostnaderna för dylikt tillägg kan ej nu lämnas.

Kontraktсанställning av viss teknikerpersonal m. m. I prop. 1957:120 framlade Kungl. Maj:t förslag till grunder för en friare lönesättning för viss högskoleutbildad teknikerpersonal. Förslagen godkändes av riksdagen (SU 90, rskr 225).

I prop. 1959:141, som godkänts av riksdagen (SU 90, rskr 248), föreslog Kungl. Maj:t viss utvidgning av tillämpningsområdet för kontraktсанställningen.

Riksdagens beslut innebär, att kontraktсанställning får användas för såväl nyanställning som bibehållande vid tjänsten av universitets- eller högskoleutbildad personal, som tas i anspråk för tekniska forskningsuppgifter eller därmed närbesläktat högt kvalificerat utvecklingsarbete, samt — beträffande vattenfallsverket — därjämte för ledande ingenjörspersonal vid byggnadsverksamheten, vartill i detta sammanhang även räknas konstruktionsverksamhet och av verkets byggande uppgifter i övrigt föranledd verksamhet. Härutöver äger Kungl. Maj:t efter särskild prövning även inom andra områden av statsverksamheten än det tekniska i starkt begränsad omfattning medge kontraktсанställning då det gäller att från arbetsmarknaden i övrigt till statlig tjänst knyta personer i sådana fall, då löneplanslönen ej är konkurrenskraftig. Härvid behöver kravet på viss utbildning ej upprätthållas.

Kontraktсанställningsvillkoren för nyssnämnda personal med tekniska uppgifter fastställs av myndigheten. I övrigt prövas frågan om kontraktсанvillkoren inom Kungl. Maj:ts kansli.

För kontraktсанställning erfordras i varje särskilt fall Kungl. Maj:ts be-

myndigande till vakantsättning av en tjänst i lägst lönegrad A 26. Beslutet meddelas på vederbörande departements föredragning efter hörande av den för ändamålet inom Kungl. Maj:ts kansli inrättade kontraktsdelegationen.

Med kontraktsanställning följer ej pensionsrätt enligt statligt pensionsreglemente.

Kostnaderna för kontraktsanställd personal bestrides vid de affärsdrivande verken av driftmedel och inom statsförvaltningen i övrigt från det anslag, från vilket lönen skulle ha utgått, därest befattningshavarna innehaft motsvarande vakantsatta tjänster. Särskilda medel för möjliggörande av kontraktsanställning har ej ställts till förfogande. Det förutsattes sålunda, att av kontraktsanställning föranledda merutgifter rymmes inom vederbörande anslag. Vad angår avlöningsanslagen, skall kostnaderna för kontraktslön belasta icke-ordinarieposten. Denna får därvid i förekommande fall överskridas med belopp, motsvarande grundlön och rörligt tillägg, då den vakantsatta tjänsten är ordinarie, samt rörligt tillägg, då den vakantsatta tjänsten är icke-ordinarie.

Kungl. Maj:t har efter den 1 juli 1957, då kontraktsdelegationen inrättades, medgivit vakantsättning av tjänster för möjliggörande av kontraktsanställning i sammanlagt 20 fall.

Departementschefen. Den möjlighet till vidgad användning av anställning med personligt kontrakt av högskoleutbildad teknikerpersonal, som öppnades genom riksdagens beslut med anledning av förslag i prop. 1957: 120, tillkom — bland andra åtgärder — i syfte att motverka statsförvaltningens svårigheter att rekrytera eller behålla kvalificerad teknisk personal. Genom kontraktsanställningen avsågs att öppna en möjlighet för en smidigare anpassning av de statliga teknikerlönerna till löneläget på den enskilda sektorn av arbetsmarknaden än den som kunde ske inom ramen för det gällande statliga lönesystemet.

Här avsedd kontraktsanställning har, såsom framgår av den förut lämnade redogörelsen, sedan den 1 juli 1957 medgivits i sammanlagt 20 fall. Erfarenheten av kontraktsanställningen har klart ådagalagt värdet av anordningen såsom sådan. I de fall kontraktsanställning medgivits har det inneburit, att vederbörande myndighet kunnat i en brydsam personalsituation förvärva eller behålla en högt kvalificerad tekniker. Då det emellertid gäller att bedöma vilken verkan i stort kontraktsanställningen haft i det angivna syftet att motverka personalsvårigheterna inom statsförvaltningen till följd av teknikerbristen blir bilden en annan. Det har sålunda från skilda håll framhållits, att användningsområdet för kontraktsanställningen — trots den vidgning som skedde genom beslut av förra årets riksdag — alltför snävt avgränsats. Kontraktsanställningen har till följd härav ej fått den effekt som åsyftats.

Inom landet råder alltfört en markerad brist på kvalificerad teknisk personal. Härutinnan lorde jag endast få erinra om vad som i prop. 1960: 119 ang. riktlinjer för utbyggande av universitet och högskolor m. m. anförts

rörande behovet av en ökning av de tekniska högskolornas intagningskapacitet. Bristsituationen har lett till en alltmer känbar konkurrens om teknikerpersonalen med åtföljande successiv uppskrivning av löneläget på arbetsmarknaden i stort. Denna utveckling, vilken under 1958 och förra delen av 1959 i viss mån synes ha avmattats, har därefter tagit ny fart. Orsaken härtill är bl. a. att söka i det pågående konjunkturuppsvinget med åtföljande ökning av investeringsverksamheten samt i det intensifierade tekniska planerings- och utvecklingsarbete på olika områden, som följt av den förestående övergången till stormarknader.

I den situation som sålunda f. n. råder synes det oundgängligt att sådana åtgärder vidtages, att staten kan i nödig utsträckning till sig knyta kvalificerad teknisk arbetskraft. Om så ej sker torde nämligen allvarlig risk föreligga, att statliga verksamhetsgrenar, som erfordrar en relativt stor insats av kvalificerade tekniker och som hittills utmärkts av hög teknisk standard och god konkurrensförmåga, kommer att menligt eftersättas.

Mot bakgrunden av det anförda finner jag det nödvändigt, att möjligheterna för en anpassning av de statliga teknikerlönerna till löneläget på den enskilda arbetsmarknaden ökas. Jag föreslår därför en sådan utvidgning av området för tillämpning av kontraktsanställning, att anställningsformen kan komma i fråga inom alla sådana statliga verksamhetsgrenar, där för fullgörande av tekniska uppgifter i regel tas i anspråk universitets- eller högskoleutbildad personal, vare sig fråga är om forsknings- och utvecklingsarbete eller om konstruktionsarbete, planering, byggande verksamhet eller ledande funktioner inom drift och produktion. Vid en sådan avgränsning torde några särbestämmelser för statens vattenfallsverk ej längre vara erforderliga. I övrigt bör de vid 1957 och 1959 års riksdagar uppdragna riktlinjerna för kontraktsanställnings utnyttjande alltjämt gälla i princip. Kungl. Maj:t bör emellertid äga medgiva avsteg från angivna riktlinjer, där så kan visa sig angeläget. Någon närmare precisering av vilka fall det här kan bli fråga om kan svårligen ges. Jag förutsätter emellertid att vid de uppmjukningar i fråga om användningen av kontraktsanställning, som nu föreslagits, kontraktsdelegationens granskning av förekommande ärenden övergår från den nuvarande, närmast formella genomgången, till en realprövning. Vidare bör Kungl. Maj:ts beslut i här avsedda ärenden i fortsättningen aldrig ges längre räckvidd än vakantsättning av tjänst för möjliggörande av kontraktsanställning av viss angiven person. Ny prövning kommer därför — delvis i motsats till vad som nu är fallet — att erfordras varje gång en kontraktsanställning upphör.

Såsom förut nämnts äger Kungl. Maj:t numera även utanför det tekniska området i begränsad omfattning medgiva kontraktsanställning, nämligen då det gäller att från arbetsmarknaden i övrigt till statlig tjänst knyta personer i sådana fall, då löneplanslönen ej är konkurrenskraftig. Det har under det gångna året visat sig, att det kunde ha varit av värde om denna befogenhet, liksom beträffande kontraktsanställningsformen i övrigt, även gällt att vid tjänsten kvarhålla en tjänsteman vid statlig anställning. Där-

est riksdagen icke har något att erinra häremot, torde därför Kungl. Maj:ts ifrågavarande bemyndigande böra vidgas till att avse även dylika fall.

Pensionering i vissa övergångsfall m. m. I samband med framläggandet av slutligt förslag till SPR erinrades i prop. 1959: 151 (s. 19) om att Kungl. Maj:t jämlikt särskilda riksdagsbemyndiganden (jfr t. ex. rskr. 1948: 448 och prop. 1957: 1, bil. 14, s. 19) äger besluta i fråga om pension eller årlig ersättning åt statliga anställningshavare, som vid avgång ur tjänst inte har rätt till pension. Även om det nya reglementet öppnade möjlighet till reguljär pensionering av fler personalgrupper än de tidigare ansågs behov av sådan »bemyndigandepensionering» i viss utsträckning föreligga även i fortsättningen. Det förutsattes att i samband härmed inte skulle ske annan ändring än att Kungl. Maj:t skulle äga att, i den mån skäl härför ansågs föreligga, anpassa de vid pensionsbestämningen tillämpade grunderna efter det nya pensionssystemet.

Hos Kungl. Maj:t föreligger till prövning ett antal ansökningar om pension i fall, där extra tjänstemän efter den 30 juni 1959 avgått eller inom kort väntades avgå från statsanställning men icke får rätt till pension enligt SPR, i regel beroende på överårighet vid reglementets ikraftträdande, och där det för s. k. riksdagspension regelmässigt upprätthållna kravet på minst 15 anställningsår före 66 års ålder icke är uppfyllt.

Statskontoret har i en till civildepartementet den 31 mars 1960 ingiven skrivelse uttalat att det för dylika gränsfall vore skäligt att tillskapa en särskild övergångsanordning. En naturlig anknytning till SPR med övergångsbestämmelser skulle enligt statskontoret ernås, därest tidsgränsen för riksdagspensioner sänktes åtminstone till 10 år samt pension i dylika fall finge utgå oberoende av vederbörandes levnadsålder och i övrigt bestämmas enligt grunderna i SPR. Då emellertid en på sådant sätt bestämd pension skulle bli av ungefärligen samma storleksordning, som om SPR varit tillämpligt, kunde måhända en viss reduktion av pensionsbeloppet övervägas.

Beträffande anställningshavare med mindre än 10 års tjänstgöring förefaller det enligt statskontoret rimligt med ett såsom gratifikation tillerkänt engångsbelopp, motsvarande en månadslön för varje fullt tretal år av anställningstiden.

Departementschefen. Jag finner det med hänsyn till ikraftträdandet av SPR med övergångsbestämmelser vara motiverat, att i avsedda övergångsfall vissa ändringar göres i grunderna för beviljande av bemyndigandepensioner och gratifikationer.

Om anställningshavare, därest något villkor om viss högsta levnadsålder härför ej föreskrivits, skulle blivit underkastad SPR vid reglementets ikraftträdande och egen- eller familjepension enligt reglementet skulle kunnat utgå, bör sålunda dylik pension kunna medgivas i fall, då det sammanlagda antalet anställningsår är lägst 10. Pensionen torde i anslutning till det åter-

givna uttalandet i prop. 1959:151 och såsom föreslagits av statskontoret böra utgå enligt de för SPR gällande grunderna i fråga om bruttobelopp och samordning med socialförsäkringsförmåner m. m., dock med en 10-procentig reducering av pensionsunderlaget.

I fråga om grunderna för medgivande av gratifikationer (jfr prop. 1956:1, bil. 14, s. 21) synes i här avsedda övergångsfall den ändringen böra ske, att den lägsta tjänstgöringstiden bestämmes till fem år och att gratifikationen i sådant fall bestämmes till en månadslön samt att varje helt anställningsår över fem medför en ökning med $1/5$ månadslön.

Kungl. Maj:t bör, där så anses påkallat, äga medgiva pension eller gratifikation enligt föreslagna grunder jämväl i förut ej avsedda, i huvudsak likartade fall av avgång från anställning efter den 30 juni 1959.

Riksdagens bemyndigande för Kungl. Maj:t bör utverkas att besluta om vissa pensioner och gratifikationer i huvudsaklig anslutning till de i det föregående angivna grunderna.

Bostadslån till anställda i statens tjänst. Enligt 7 § tilläggsbestämmelserna till Saar skall, då tjänsteman befordras eller förflyttas till tjänst å annan ort, denna ort regelmässigt vara hans stationeringsort fr. o. m. den dag den nya tjänsten enligt utnämnings- eller tillsättningshandling skall tillträdas. Dock gäller att i fråga om tjänsteman med eget hushåll, vilken befordras eller vilken förflyttas utan att ha uttryckt önskan därom, vederbörande myndighet må besluta att med ändring av stationeringsort skall anstå tills vidare, intill dess tjänstemannen kunnat erhålla bostad av sådan beskaffenhet att han skäligen bort godtaga densamma. Sådant anstånd må av myndigheten medgivas för en tid av högst ett år och endast under villkor att tjänstemannen vidtager alla de åtgärder som bör åligga honom för att anskaffa dylik bostad. Med stöd av bestämmelserna i 9 § Saar plägar Kungl. Maj:t på därom av vederbörande tjänsteman gjord ansökning i allmänhet medgiva förlängt anstånd med omstationering under ytterligare sex månader, sedan tre månader förflutit efter den förenämnda anståndstiden om ett år.

Under tiden för anstånd med omstationering är tjänstemannen jämlikt allmänna resereglementet berättigad att vid tjänstgöring på den nya orten uppbära traktamente, s. k. anståndstraktamente.

Enligt 7 § flyttningsersättningskungörelsen kan vidare till omplacerad tjänsteman utgå ersättning för merutgift för bostadshyra under högst ett år, undantagsvis ett och ett halvt år. Dylik ersättning för dubbelhyra må dock icke utgå för tid, varunder tjänstemannen uppbär traktamente på grund av anstånd med omstationering.

Med hänsyn till läget på bostadsmarknaden under efterkrigstiden har i många fall omplacerade tjänstemän kunnat erhålla familjebostad på den nya orten först efter längre tids väntan. Även om en förbättring inträtt på bostadsmarknaden kvarstår svårigheterna i mer eller mindre hög grad i de större städerna. De ekonomiska förmåner, som kunnat komma tjänstemän-

nen till del, har måst tagas i anspråk under förhållandevis lång tid. I vissa fall förekommer ännu att familjebostad icke kan anskaffas inom maximitiden för förmånernas åtnjutande.

För statsverkets del har kostnaderna för anståndstraktamenten och ersättningar för dubbelhyra uppgått till ansenliga belopp. Enligt en av statsrevisorerna gjord undersökning, som hänför sig till budgetåret 1955/56, uppgick årskostnaden för enbart anståndstraktamenten vid försvaret, statens järnvägar, postverket, vattenfallsverket och televerket sammanlagt till drygt 4 miljoner kronor.

Under senare år har Kungl. Maj:t öppnat möjligheter för fast anställd personal vid televerket, statens järnvägar, vattenfallsverket och försvarets fabriksverk samt vid väg- och vattenbyggnadsverket att av statsmedel erhålla borgenslån om högst 2 000 kronor för fullgörande av kontantinsats vid anskaffande av bostadslägenhet genom bostadsrättsförening. Räntan på dessa lån varierar f. n. mellan 4 och 4,5 procent. Personalen vid postverket kan av postsparbanks- och postgiromedel erhålla borgenslån om högst 10 000 kronor för anskaffande av egen villafastighet eller bostadslägenhet genom bostadsrättsförening mot en ränta, som f. n. uppgår till 6,5 procent. Kompletterande åtgärder från verksmyndigheternas sida i syfte att få till stånd nybyggnation för bostadsrättsföreningar har i viss utsträckning förekommit. Inom områden, där möjlighet till här avsedda bostadslån finnes, har kunnat konstateras besparingar i form av minskade utgifter för anståndstraktamenten.

Statstjänstemännens riksförbund har i skrivelse den 29 januari 1958 bl. a. hemställt, att förflyttade tjänstemän måtte — så länge några väsentliga förbättringar på bostadsmarknaden icke inträtt — av staten beredas hjälp till anskaffande av bostadslägenhet genom bostadsrättsförening exempelvis genom lån till kontantinsatsen i föreningen. Vidare har *chefen för försvarsstaben* på uppdrag av överbefälhavaren i skrivelse den 24 februari 1959 hemställt, att Kungl. Maj:t måtte undersöka möjligheterna att anvisa ett investeringsanslag om 0,5 miljon kronor för att möjliggöra för fast anställd personal inom försvarsväsendet att erhålla lån för fullgörande av kontantinsats vid anskaffande av bostadslägenhet genom bostadsrättsförening. *Bostadsstyrelsen, statskontoret och riksräkenskapsverket* har i remissutlåtanden över sistnämnda skrivelse i princip tillstyrkt den föreslagna anordningen.

Departementschefen. Även om förhållandena på bostadsmarknaden förbättrats och kan väntas fortsätta att utveckla sig i gynnsam riktning, kan enligt min mening anledning föreligga att vidga möjligheterna till bostadslån av statsmedel åt statsanställda. Härigenom kan vinnas såväl besparingar för statsverket i form av minskade utgifter för särskilda förmåner i samband med omplacering som fördelar för de anställda och deras familjer.

I syfte att undersöka möjligheterna till långivning genom postsparbanken har på mitt initiativ förekommit vissa förberedande överläggningar mellan civildepartementet och ledningen för banken. Generalpoststyrelsen

har härefter genom beslut den 5 april 1960 förklarat sig i princip biträda ett vid överläggningarna från civildepartementet framfört förslag om utlåning av postsparbanksmedel till statsanställda för anskaffning av bostad genom insats i bostadsrättsförening.

Jag torde nu få redovisa huvudgrunderna i det förslag, som biträts av generalpoststyrelsen.

Möjlighet till erhållande av lån skall öppnas för anställda i statens tjänst, som omplacerats till annan ort under förutsättningar som medför rätt till anståndstraktamente. I fråga om kollektivavtalsanställd personal, som ej är berättigad till sådan traktamentsförmån, förutsättes, att omplaceringen skett under motsvarande omständigheter. Efter särskilt medgivande av Kungl. Maj:t bör lån kunna beviljas även i andra fall än nu sagts, exempelvis om inom större samhälle behov av bostadsbyte uppkommer genom förflyttning av myndighets tjänstelokaler eller om förflyttning till annan ort äger samband med att myndigheten eller del av dess verksamhet överflyttas till denna ort.

Här avsett lån må beviljas endast för täckande av kostnader för kontantinsats vid anskaffande av bostadslägenhet genom bostadsrättsförening och må ej uppgå till högre belopp än som motsvarar denna insats.

Högsta lånebelopp skall vara 10 000 kronor och längsta amorteringstid 10 år. Vid bestämmande av amorteringstiden bör iakttagas, att summan för månad räknat av amortering och ränta under lånets första löptid normalt ej skall understiga 50 kronor. Låneräntan skall vara rörlig och fastställas av generalpoststyrelsen. I nuvarande ränteläge beräknas den till 6,5 procent.

Lån beviljas av generalpoststyrelsen efter tillstyrkan från anställningsmyndigheten, till vilken låneansökan skall ingivas. I lånevillkoren skall bl. a. ingå, att anställningsmyndigheten äger för postsparbankens räkning verkställa månatliga löneavdrag för amortering och ränta.

Låntagare skall vara skyldig att vid överlåtelse av bostadsrätten i första hand hembjuda den till av anställningsmyndigheten anvisad anställningshavare hos myndigheten eller annan statlig myndighet, i den mån så kan ske enligt de för bostadsrättsföreningen gällande föreskrifterna.

Lån, som beviljats i nu angiven ordning, skall vara förenat med statlig kreditgaranti. Borgen eller annan säkerhet skall ej erfordras. Erhållet bostadsrättsbevis förutsättes emellertid skola deponeras hos anställningsmyndigheten intill dess lånet är slutbetalt.

De här redovisade grunderna för en tilltänkt bostadslångivning har delgivits företrädare för de statsanställdas huvudorganisationer, som därvid förklarat sig ej ha någon erinran.

Det angivna lånesystemet kan träda i funktion tidigast den 1 juli 1960. De nu inom vissa statliga förvaltningsområden existerande möjligheterna till borgenslån för bostadsanskaffning torde böra bibehållas tills vidare, i avvaktan på närmare erfarenheter av det nya lånesystemet. Härvid förutsättes emellertid, att anställningshavare skall få utnyttja endast endera av de båda låneformerna.

Den statliga kreditgarantin kan med hänsyn till formen för långivningen och amorteringen av lånen väntas mera sällan bliva tagen i anspråk. Under lånesystemets första år synes det vara mindre sannolikt, att garantin över huvud taget kommer att utnyttjas. Med hänsyn härtill torde utan olägenhet frågan, huruvida ett särskilt anslag för täckande av kostnader i anledning av garantin bör upptas å riksstaten, kunna uppskjutas till tidpunkten för behandlingen av 1961/62 års budgetförslag. Jag förutsätter härvid, att för täckande av under budgetåret 1960/61 ev. uppkommande anspråk på grund av kreditgarantin skall kunna anlitas det i riksstaten för nämnda budgetår under trettonde huvudtiteln upptagna förslagsanslaget till Oförutsedda utgifter. I den mån så sker bör förhållandet senare anmälas för riksdagen.

Jag förordar, att Kungl. Maj:t inhämtar riksdagens bemyndigande att meddela de föreskrifter och vidtagna de åtgärder i övrigt, som erfordras för genomförande av en bostadslångivning för statsanställda i huvudsaklig överensstämmelse med det förut anförda.

Förslagets genomförande m. m.

Jag förordar att överenskommelsen den 13 april 1960 angående stats-tjänstemännens löner under åren 1960 och 1961 m. m., överenskommelsen den 8 april 1960 angående anställningsvillkoren för vissa överläkare m. fl. i vad överenskommelsen avser karolinska sjukhuset, serafimerlasarettet och akademiska sjukhuset i Uppsala ävensom övriga av mig i det föregående redovisade förslag godtages och underställes riksdagens prövning.

Frågan om storleken av löner, pensioner och kristillägg efter utgången av den tid förstnämnda överenskommelse gäller torde sedermera få underställas riksdagen. Därest beslut i ämnet ej skulle ha meddelats före årsskiftet 1961/62, synes provisoriskt få tillämpas samma grunder som under 1961.

Vad angår den arvodesanställda personalen bör det få ankomma på Kungl. Maj:t att medge höjning icke blott av sådana arvoden, som bestämts av Kungl. Maj:t, utan även av arvoden, som fastställts av riksdagen.

Förslagen om lönegradsändringar och om ändringar av vissa avlönings- och pensionsförmåner påkallar i vissa fall ikraftträdandebestämmelser och övergångsanordningar, som Kungl. Maj:t bör äga besluta om. Vidare fordras ändringar i gällande personalförteckningar. Under hänvisning till att riksdagen numera fattat beslut i enlighet med vad som i årets statsverksproposition (bil. 2, p. 4) förordats, föreslår jag, att riksdagens bemyndigande inhämtas att vidtaga erforderliga ändringar i personalförteckningarna.

Av riksdagen bör vidare inhämtas bemyndigande för Kungl. Maj:t att vidtaga av förslagen betingade ändringar i av Kungl. Maj:t med stöd av riksdagens beslut utfärdade avlönings- och pensionsförfattningar.

Kostnadsökningen för statsverket vid ett genomförande av förslagen kan för generella löne- och pensionshöjningar uppskattas till ca 121 miljoner kronor för budgetåret 1959/60 och ca 377 miljoner kronor för budgetåret 1960/61. Av dessa belopp hänför sig ca 42 resp. 132 miljoner kronor till de affärsdrivande verken, ca 14 resp. 44 miljoner kronor till försvaret samt ca 65 resp. 201 miljoner kronor till statsförvaltningen i övrigt och statsunderstödd verksamhet.

Kostnadsökningen för lönegradsuppflyttning av tjänster — inberäknat revisionen av löneplan B samt tillkommande och höjda avlöningsförstärkningar o. dyl. — fr. o. m. den 1 juli 1960 kan för nästa budgetår uppskattas till i runt tal 24 miljoner kronor. Härav hänför sig ca 3, 1 och 20 miljoner kronor till resp. de affärsdrivande verken, försvaret samt statsförvaltningen i övrigt och statsunderstödd verksamhet.

För ändring av vissa avlönings- och pensionsförmåner fr. o. m. den 1 juli 1960 eller den 1 januari 1961 (tillägg inom kallortsområdet) kan kostnadsökningen för nästa budgetår uppskattas till ca 13 miljoner kronor. Härav faller ca 8, 1 och 4 miljoner kronor på resp. de affärsdrivande verken, försvaret samt statsförvaltningen i övrigt och statsunderstödd verksamhet.

De ökade kostnaderna vid ett genomförande av de av mig i det föregående redovisade förslagen torde i många fall belasta anslag eller anslagsposter, som är maximerade. Beträffande dessa anslag och anslagsposter synes Kungl. Maj:t därför böra erhålla bemyndigande att medge erforderliga överskridanden. I de fall, då kostnaderna faller på reservationsanslag, torde det emellertid vara lämpligare att särskilda medel ställas till förfogande. På grund härav och då kostnaderna torde böra komma till uttryck i budgeten bör — i överensstämmelse med vad riksdagen beslutat vid tidigare tillfällen — på riksstaten upptagas särskilda anslag för ändamålet. Under erinran om vad chefen för försvarsdepartementet anfört i prop. 1959: 119 bör härvid i den mån lönehöjningar för statstjänstemännen påverkar belastningen på avlöningsanslag under fjärde huvudtiteln ett särskilt anslag för täckning av erforderliga överskridanden uppföras under denna huvudtitel. Det har förutsatts att frågan härom skall anmälas av chefen för civildepartementet. Merkostnaderna för de affärsdrivande verken bör bestridas i den ordning, i vilken dessa verks övriga utgifter bestrides.

På grund av det anförda torde under tolfte huvudtiteln för nästa budgetår böra upptagas ett särskilt anslag till Täckning av beräknade merkostnader för löner och pensioner m. m. med $(201 + 20 + 4)$ 225 miljoner kronor. För innevarande budgetår bör ett motsvarande anslag å 65 miljoner kronor anvisas å tilläggsstat. Vad angår fjärde huvudtiteln föreslår jag, efter samråd med chefen för försvarsdepartementet, att för nästa budgetår under denna huvudtitel uppföres ett särskilt anslag till Täckning av beräknade merkostnader för löner med 45 miljoner kronor, vilket motsvarar den beräknade kostnadsökningen under avlöningsanslagen för den generella lönehöjningen, revisionen av löneplan B samt höjningen av tilläggen inom kall-

ortsområdet. För innevarande budgetår bör ett motsvarande anslag å 14 miljoner kronor anvisas på tilläggsstat.

De avlönings- och pensionsutbetalande myndigheterna bör ej äga förfoga över nyss angivna täckningsanslag. Kungl. Maj:t torde böra erhålla bemyndigande att — i huvudsaklig överensstämmelse med vad som gällt beträffande tidigare under tolfte huvudtiteln anvisade täckningsanslag — efter prövning i varje särskilt fall från anslagen anvisa medel, då överskridande till följd av genomförande av de av mig i det föregående redovisade förslagen ej lämpligen bör ske.

Hemställan

Under återopande av det anförda hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

1) antaga förenämnda förslag till *förordning om ändrad lydelse av 2 och 3 §§ statens löneförordning den 31 maj 1957 (nr 228)*;

2) godkänna de i det föregående redovisade överenskommelserna den 13 april 1960 angående statstjänstemännens löner under åren 1960 och 1961 m. m. samt den 8 april 1960 angående anställningsvillkoren för vissa överläkare m. fl. i vad överenskommelsen avser karolinska sjukhuset, serafimerlasarettet och akademiska sjukhuset i Uppsala;

3) besluta att till de i statens löneförordning angivna grundlönerna skall, med de undantag varom Kungl. Maj:t kan finna gott förordna, under åren 1960 och 1961 läggas särskilda tillägg enligt de grunder, som anges i förenämnda överenskommelse den 13 april 1960;

4) besluta att pensioner och kristillägg skall höjas i enlighet med de grunder, som redovisats i det föregående;

5) bemyndiga Kungl. Maj:t att i huvudsaklig överensstämmelse med förut angivna grunder besluta om höjning av arvoden till befattningshavare i statlig eller statsunderstödd verksamhet;

6) godkänna de i det föregående framlagda grunderna för kontraktsanställning av viss teknikerpersonal m. m.;

7) bemyndiga Kungl. Maj:t att besluta om vissa pensioner och gratifikationer i huvudsaklig anslutning till förut angivna grunder;

8) bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela de föreskrifter och vidtaga de åtgärder i övrigt, som erfordras för genomförande av en bostadslångivning för statsanställda i huvudsaklig överensstämmelse med vad som förut anförts;

9) godkänna övriga i det föregående berörda förslag;

10) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av förslagen betingade ändringar i vederbörliga personalförteckningar;

11) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga av förslagen betingade ändringar i med stöd av riksdagens beslut utfärdade avlönings- och pensionsförfattningar;

12) bemyndiga Kungl. Maj:t att vidtaga i övrigt erforderliga åtgärder för förslagens genomförande ävensom meddela erforderliga övergångsbestämmelser;

13) bemyndiga Kungl. Maj:t att för budgetåren 1959/60 och 1960/61 i enlighet med vad som i det föregående anförts medge överskridanden av maximerade anslag och anslagsposter;

14) till *Täckning av beräknade merkostnader för löner och pensioner m. m.* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 under tolfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 65 000 000 kronor;

15) till *Täckning av beräknade merkostnader för löner och pensioner m. m.* å riksstaten för budgetåret 1960/61 under tolfte huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 225 000 000 kronor;

16) till *Täckning av beräknade merkostnader för löner* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1959/60 under fjärde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 14 000 000 kronor; samt

17) till *Täckning av beräknade merkostnader för löner* å riksstaten för budgetåret 1960/61 under fjärde huvudtiteln anvisa ett förslagsanslag av 45 000 000 kronor.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Jaan Raud

Förslag till baslönebelopp å löneplan B

Löneklass 1	3 238	Löneklass 6	4 252
» 2	3 400	» 7	4 592
» 3	3 570	» 8	5 005
» 4	3 749	» 9	5 506
» 5	3 974	» 10	6 112

Förslag till lönegradsändringar m. m.**För flera huvudtitlar gemensamma förslag****1. Amanuenspersonal m. fl.**

För i 4 § 1 mom. kungörelsen den 30 juni 1947 (nr 436) angående reglerad befordringsgång för viss icke-ordinarie personal i statens tjänst avsedda tjänstemän skall tillämpas följande befordringsgång, nämligen: A 15 (1 1/2 år) — A 17 (2 år) — A 19. I samband härmed skall de i 2 och 3 mom. samma paragraf meddelade föreskrifterna upphöra att gälla.

Övergångsbestämmelse: Tjänsteman i A 13, A 15 eller A 17, å vilken den nya befordringsgången vinner tillämpning fr. o. m. den 1 juli 1960, skall, där detta är till fördel för honom, placeras och uppflyttas i lönegrad som om befordringsgången varit tillämplig å honom under hans hela anställningstid.

2. Vissa läkartjänster

Till överläkare (chef, tillika läkare), förste läkare (läkare) i A 24 och läkare i A 23 vid fångvårdsanstalterna, statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården, statens vårdanstalt å Gudhem för alkoholmissbrukare, statens mentalsjukhus samt Vilhelmsro sjukhus skall utgå avlöningsförstärkning med följande belopp för år räknat:

överläkare (motsvarande)	4 800
förste läkare (motsvarande) i A 24	8 000
läkare i A 23	3 000 under första året och 6 000 därefter

3. Viss sjukvårds- och ekonomipersonal

Vid tillämpning av kungörelsen den 22 november 1957 (nr 628) om tjänstetidsbefordran skall beträffande tjänstemän, tillhörande sjukvårds- och ekonomipersonal, placerade i A 4 eller A 5, bortses från det i 3 § 1 mom. b) angivna kravet på 15 år i lönegraden under förutsättning att vederbörligen har minst 12 år i statens tjänst.

II huvudtiteln

Nuvarande		Antal	Föreslagen lönegrad	Anmärkning ang. tjänstebemärkning, placering etc.
lönegrad	tjänstebemärkning			
Ao 7	<i>Högsta domstolen</i> Kanslibitråde	1	Ao 9	Kontorist. Bokhållarkontoret
Ag 21	<i>Vattendomstolarna</i> Biträdande vattenrättssekreterare	4	Ag 23	Vattenrättssekreterare. Nedre Norrbygden (2) och Mellanbygden (2)
Ae 24	<i>Fångvårdsstyrelsen</i> Byrådirektör	1	Ao 26	Den i prop. 1960: 87 föreslagna lag- och utredningsbyrån. utredningssekt.
Ao 21	Förste byråsekreterare	1	Ao 23	Sociala byrån, juridiska sekt.
Ao 26	<i>Fångvårdsanstalterna</i> Fångvårdsdirektör	4	Bo 1	Norra, östra, västra och södra anstaltsgrupperna
Ao, Ag 25	Fångvårdsdirektör	3	Ao, Ag 26	
Ao 23	Anstaltsdirektör	1	Ao 24	Fångvårdsdirektör. Hinseberg
Ao 17	Föreståndare	3	Ao 19	Kalmar, Karlstad och Ystad
Ao, Ae 15	Föreståndare	3	Ao, Ae 17	Gustavsström, Smälteryd och Vångdalen
Ao 12	Köksföreståndare	1	Ao 13	Långholmen
Ao, Ae, Ag 11	Köksföreståndare	6	Ao, Ae, Ag 9	Husmor
Ao 11	Yrkesmästare	1	Ao 12	Tygelsjö, snickeri
Ao 10	Biträdande köksföreståndare	1	Ao 9	Långholmen
Ao, Ae, Ag 10	Köksföreståndare	7	Ao, Ae, Ag 9	Husmor
Ao, Ae, Ag 9	Förste förman	10	Ao, Ae, Ag 10	Befallningsman. Hall, Lingatan, Mariestad, Måshult, Ollestad, Orretorp, Skenås, Skogsgård, Smälteryd och Ödevata
Ao 9	Förste förman	1	Ao 10	Trädgårdsmästare. Tygelsjö
Ao, Ae 9	Yrkesmästare	3	Ao 10, Ao, Ae 11	Ladugårdsförman. Mariestad Halmstad, finkonfektion, Malmö, snickeri, ytbehandling och kontroll, samt Vänersborg, grovkonfektion
Ao, Ae, Ag 9, Ae 9	Yrkesmästare	95	Ao, Ae, Ag 10, Ae 10	Förste reparatör. Långholmen och Hall
Ao, Ag 8	Reparatör	2	Ao, Ag 10	Överkonstapel. Kolonier (21) och förläggningar (6). Ställföreträdare för föreståndare
Ao, Ae 8	Vaktkonstapel	27	Ao, Ae 9	Husmor. Kalmar, Karlstad, Kristianstad, Linköping, Vänersborg och Örebro
Ae 7	Eldare	6	Ae 8	Värmeskötare. Långholmen och Hall (2)
Ae, Ag 5	Ekonomibitråde	3	Ae, Ag 7	Husmor. Kolonier (26), kolonireserven (5) och förläggningar (6)
Ag 5	Ekonomibitråde	37	of	Nackahemmet
Af 1—Ae 5	Kontorsbiträde	1	Ae 7	Kanslibitråde. Gustavsström och Vångdalen
		2		

III huvudtiteln

Nuvarande		Antal	Förelagen lönegrad	Anmärkning ang. tjänstebestämmning, placering etc.
lönegrad	tjänstebestämmning			
	<i>Utrikesförvaltningen</i>			
Ao 15	Kanslist	5	Ao 19	Förste kanslist
Af9—Ae13	Kanslist	10	Ao 15	
Ae 12	Förste biblioteksassistent	1	Ae 13	
Ae 7	Kanslibitråde	10	Ae 9	Kontorist

IV huvudtiteln

Nuvarande		Antal	Förelagen lönegrad	Anmärkning ang. tjänstebestämmning, placering etc.
lönegrad	tjänstebestämmning			
	<i>Försvarets civilförvaltning</i>			
Ae 24	Byrådirektör	1	Ae 26	Juridiska byrån, patentsekt.
Ae 23	Förste byråsekreterare	1	Ae 24	Byrådirektör. Juridiska byrån, allm. sekt.
Ao 21	Förste revisor	2	Ao 23	Revisionsbyrån
Ae 21	Förste byråsekreterare	2	Ae 23	Juridiska byrån, allm. sekt.
Ao 19	Byråsekreterare	6	Ao 21	Förste byråsekreterare. Kanslibyrån 2, lönebyrån 2 och kameralbyrån 2
Ao 19	Revisor	3	Ao 21	Förste revisor. Revisionsbyrån
Ae 19	Byråingenjör	1	Ae 21	Juridiska byrån, skadevärderingsdetaljen
Af 13— Ae 19	Amanuens	3	Ae 21	Förste byråsekreterare
	<i>Försvarets sjukvårdsstyrelse</i>			
Ao 24	Förste byråläkare	3	Ao 25	Personlig tjänst som byrådirektör i Ag 24 för nuvarande innehavaren, varvid tjänsten som förste byråsekreterare i Ao 23 icke må uppehållas
Ao 23	Förste byråsekreterare	1	of	
Ae 19	Byråingenjör	1	Ae 21	Materielbyrån, utrustningssekt.
Ae 19	Byråläkare	2	Ae 21	Förste kansliskrivare Kontorsskrivare. Materielbyrån, förvaltningssekt.
Ae 15	Förste hälsovårdsassistent	1	Ae 17	
Ao 12	Förrådsmästare	1	of	
Ae 12	Förste kansliskrivare	1	Ae 13	
	<i>Fortifikationsförvaltningen</i>			
Ao 25	Jägmästare	1	Ao 26	Kasernbyrån (arkitekt) Byrådirektör. Kasernbyrån
Ao 24	Byrådirektör	1	Ao 26	
Ae 23	Förste byråarkitekt	1	Ae 24	

Nuvarande		Antal	Förelagen lönegrad	Anmärkning ang. tjänste- benämning, placering etc.
lönegrad	tjänstebenenämning			
Ae 21	Byråingenjör	[2	Ae 23	Förste byråingenjör. Kasernbyrån, underhålls- sekt. (norra resp. mellersta detaljen)
Ae 17	Ingenjör	1	Ae 19	Byråingenjör. Byggnadsbyrån, inköpssekt.
Ae 15	Ingenjör	1	Ae 17	Kasernbyrån, underhållssekt. (Stockholmsdistriktet)
Af 13— Ae 19	Amanuens	2	Ae 21	Förste byråsekreterare. Adm. byrån och mark- byrån
Ae 12	Ingenjörbiträde	1	Ae 13	Bitr. ingenjör. Befästnings- byrån, konstruktionssekt. (ritningsarkivet)
Ae, Ag 7	Eldare	5	Ae, Ag 8	Värmeskötare. Tre Vapen
<i>Armétygförvaltningen</i>				
ABp 26	Överingenjör	1	Bp 1	Ellab.
Ao 24	Byrådirektör	1	Ao 26	Elektroavd., kontrollsekt.
Ao 21	Byråingenjör	1	Ao 23	Förste byråingenjör. Drift- byrån, tygverkstadssekt.
Ae 21	Byråintendent	1	Ae 23	Förste byråintendent. Adm. by- rån, organisationskontoret
Ao 19	Byråassistent	1	Ao 21	Byråintendent. Normalie- byrån, förlagssekt.
Ao 17	Förvaltare	8	Ao 19	
Ae 13	Kontorsskrivare	1	Ae 15	Assistent. Adm. byrån, per- sonalkontoret
Ae 12	Förste kansliskrivare	1	Ae 13	Kontorsskrivare. Driftbyrån, organisationssekt.
Ae 10	Kansliskrivare	1	Ae 12	Förste kansliskrivare. Nor- maliebyrån, förlagssekt.
Ao 7	Kanslibitråde	1	Ao 9	Kontorist. Personalkäexp.
Af 1—Ae 5	Kontorsbiträde	1	Ae 7	Kanslibitråde. Telefonväxel vid Artillerigården
<i>Arméintendenturförvaltningen</i>				
Ao 23	Förste byråsekreterare	1	Ao 24	Byrådirektör. Adm. byrån, kanslisekt.
Ao 21	Byråintendent	1	Ao 23	Förste byråintendent. Förplägnadsbyrån, mobili- serings- och anskaffnings- sekt.
Ae 21	Byråingenjör	1	Ae 23	Förste byråingenjör. Förplägnadsbyrån, drift- och kontrollsekt.
Ae 17	Ingenjör	1	Ae 19	Byråingenjör. Materielbyrån, inventariesekt.
<i>Marinförvaltningen</i>				
Ao 24	Byrådirektör	1	Ao 26	Telebyrån, telelab.
Ao 23	Förste byråingenjör	1	Ao 24	Byrådirektör. Telebyrån, radarsekt.
Ae 23	Förste byråingenjör	1	Ae 24	Byrådirektör. Torpedbyrån, torpedsekt.
Ao 21	Byråingenjör	1	Ao 23	Förste byråingenjör. Torpedbyrån, ritkontoret

Nuvarande		Antal	Förelagen lönegrad	Anmärkning ang. tjänstebestämmning, placering etc.
lönegrad	tjänstebestämmning			
Ao 21	Byråintendent	1	Ao 23	Förste byråintendent.
Ao 19	Byråingenjör	1	Ao 21	Adm. byrån, organisationskontoret
Ao 10	Biblioteksassistent	1	Ao 11	Ubåtsbyrån, ubåtsbyggnadssekt.
<i>Flygförvaltningen</i>				
ABp 26	Överingenjör	1	Bp 1	Robotbyrån
Ao 24	Byrådirektör	2	Ao 26	Underhållsavd., centralsekt., och radiobyrån, sekt. för rörlig radiokommunikation
Ae 24	Byrådirektör	1	Ae 26	Robotbyrån, motorsekt.
Ao 21	Byråingenjör	1	Ao 23	Förste byråingenjör.
Ao 21	Byråintendent	1	Ao 23	Flygplanbyrån, ritkontoret
Ae 19	Byråingenjör	2	Ae 21	Förste byråintendent.
Ae 17	Ingenjör	1	Ae 19	Adm. byrån, organisationskontoret
Ae 15	Ingenjör	1	Ae 17	Motorbyrån, kontrollsekt., och flygplanbyrån, kontrollsekt.
Ae 12	Ingenjörbiträde	8	Ae 13	Byråingenjör. Flygplanbyrån, kontrollsekt.
Ae 10	Tekniker	4	Ae 12	Förste byråintendent.
Ae 9	Förrådsförman	1	Ae 10	Adm. byrån, organisationskontoret
Ae 7	Förrådsman	1	Ae 9	Motorbyrån, kontrollsekt., och flygplanbyrån, kontrollsekt.
Af 1—Ae 5	Kontorsbiträde	1	Ae 7	Byråingenjör. Flygplanbyrån, kontrollsekt.
<i>Försvarets förvaltningsdirektion</i>				
Ae 23	Förste byråsekreterare eller förste byråingenjör	2	högst Ae 24	Robotbyrån, utprovningsspekt. Bitr. ingenjör. Flygplanbyrån, kontrollsekt. (3), samt försökscentralen, kontrolldetaljen (3) och verkstadssekt. (2)
<i>Försvarsstaben</i>				
Af 13—Ae 19	Amanuens	1	Ae 21	Ingenjörbiträde. Flygplanbyrån, kontrollsekt.
Ag 7	Kanslibiträde	1	Ag 9	Förste förrådsförman.
<i>Armén</i>				
Ao 24	Armédirektör av 2. gr	1	Ao 26	Försökscentralen
Ao 23	Arméingenjör av 1. gr	1	Ao 24	Förste förrådsförman. Försökscentralen (ammunition)
Ao 21	Arméingenjör	1	Ao 23	Kanslibiträde. Förrådsbyrån, förrådssekt.

Nuvarande		Antal	Förelaggen lönegrad	Anmärkning ang. tjänstebestämmning, placering etc.
lönegrad	tjänstebestämmning			
Ao 17	Förvaltare	2	Ao 19	Intendenturkåren. Arméns centralmagasin i Hässleholm och arméns intendenturförord i Växjö
Ao 13	Fanjunkare	1	Ao 15	Förvaltare. Överföres från trängtrupperna till fälttygkåren. Armétygförvaltningens provskjutningscentral
Ao 14	Köksföreståndare	15	Ao 15	I 1, I 3, I 4, I 5, I 6, I 10, I 11, I 14, I 15, I 18, I 20, I 21, P 4, T 1 och T 3
Ao 12	Köksföreståndare	1	Ao 15	I 12
Ao 12	Köksföreståndare	26	Ao 13	Fo 66/65, I 7 (2), I 20, P 1, P 2, P 4, A 1, A 3, A 4, A 6, A 7, A 8, A 9 (2), Lv 3 N, Lv 4, Lv 5, Lv 6, Lv 7, Ing 1, Ing 2, Ing 3, T 2, T 4 och AUS
Ae 12	Köksföreståndare	1	Ae 13	Ing 1
Ao 12	Köksföreståndare	1	Ao 11	RS. Nuvarande anmärkning angående tjänstens återbestående kvarstår
Ae 10	Förste reparatör	1	Ae 11	Förste montör. S 1
Ae 10	Packningsförman	1	Ae 12	Förrådsmästare. Fallskärmsjägarskolan
Ae 10	Packningsförman	4	of	Förste förrådsförman. Fallskärmsjägarskolan
Ae 9	Förrådsförman	1	Ae 12	Förrådsmästare. P 4 (tygmateriel)
Ae, Ag 9	Förrådsförman	83	Ae, Ag 10	Förste förrådsförman. 41 för tygmateriel: 1 vid ettvart av arméns förband utom A 2, Lv 1, Lv 2, P 4 och K 1; 42 för intendenturmateriel: 1 vid ettvart av arméns förband utom A 2, Lv 1, Lv 2 och K 1
Ae 9	Förrådsförman	2	Ae 10	Förste förrådsförman. Fo 61/62 och fo 66/65
Ae 7	Förrådsman	2	Ae 9	Förrådsförman. Fallskärmsjägarskolan
Ae 7	Förrådsman	1	of	Vaktmästare. Krigsskolan
Ae, Ag 7	Förrådsman	122	Ae, Ag 8	Förste förrådsman. Fo 11, 14, 18/16, 21, 22, 23, 34, 35, 41, 43, 44, 47/48, 51, 52, 53, 61/62, 63, 66/65, 67, I 1—7, 10—21, P 1, 2, 4, A 1, 3, 4, 6—9, Lv 3—7, Ing 1—3, T 1—4 och S 1. Två vid varje förband (motsvarande), varav i första hand 1 för tygmateriel och 1 för intendenturmateriel
Ao, Ae, Ag 9	Reparatör	15	Ao, Ae, Ag 10	Förste reparatör. IV milo, I 1, I 3, I 11, I 16, I 19 (2), P 1, P 4, A 1, A 7, Ing 1 (Laxön), Ing 2, T 2 och AIS
Ao, Ae, Ag 8	Reparatör	8	Ao, Ae, Ag 10	Förste reparatör. Fo 66/65, I 7 Y, A 1 (Marma), Lv 4, Lv 5, Lv 6, Lv 7 och KS

Nuvarande		Antal	Föreslagen lönegrad	Anmärkning ang. tjänstebestämmning, placering etc.
lönegrad	tjänstebestämmning			
Ae, Ag 7	Eldare	155	Ae, Ag 8	Värmeskötare <i>Anm.:</i> Tjänsterna placeras av Kungl. Maj:t efter förslag av vederbörande centrala myndighet
Ae, Ag 7	Kanslibitråde	14	Ae, Ag 9	Kontorist. Kassatjänst. I 10, I 15, I 19, I 21, P 1, A 3, A 9, Lv 4, Lv 5, Ing 2, Ing 3, S 1, T 3 och fo 66/65
Ae 7	Tekniskt biträde	1	Ae 9	Kontorist. Arméns radar- och luftvärnsmekanikerskola
Af 1—Ae 5	Kontorsbiträde	19	Ae 7	Kanslibitråde. Förvaltningsexp. vid fo-staber (tygmateriel)
<i>Marinen</i>				
Ao 24	Marindirektör av 2. gr	3	Ao 26	Marindirektör av 1. gr. Marinförvaltningens artilleribrå, elektrosekt., och projektbyrå, projektsekt., samt 4 Stockholms örlogsvärv, avd. MX
Ao 21	Mariningenjör av 2. gr.	1	Ao 23	Mariningenjör av 1. gr. Marinförvaltningens torpedbyrå, torpedsekt.
Ao 17	Förvaltare	1	Ao 19	Marinstabens organisationsavd.
Ao 15	Förvaltare	2	Ao 17	Min- och svepörråd ÖVG samt minförråd ÖVS
Ao 13	Flaggunderofficer	1	Ao 15	Förvaltare. Reservdelsförrådet Ärna
Ao 14	Köksföreståndare	1	Ao 15	MKS
Ao 12	Köksföreståndare	8	Ao 13	MKO, MKS, MKV, fo 46-SK, KA 2 (Gräsvik), GK—KA 3, fo 32/31-GbK och KA 5
Ae 10	Köksföreståndare	1	Ae 11	SK (Vaxholm)
Ao 9	Konstapel	9	Ao 11	Inspektionskonstapel. Marinens poliskår
Ae, Ag 9	Förrådsförman	7	Ae, Ag 10	Förste förrådsförman. MKS (1), GK (2); fo 46 och SK, fo 15 och BK (1 för tyg- och 1 för intendenturmateriel)
Ae 7	Förrådsman	1	Ae 8	Hantverkare. KSS
Ae 7	Förrådsman	1	of	Vaktmästare. KSS
Ae, Ag 7	Förrådsman	6	Ae, Ag 8	Förste förrådsman. Fo 46 och SK (2), fo 15 och BK (2) samt fo 32/31 och GbK (2)
Ae 9	Reparatör	2	Ae 10	Förste reparatör. KSS och Bskol
Ae, Ag 7	Eldare	30	Ae, Ag 8	Värmeskötare <i>Anm.:</i> Tjänsterna placeras av Kungl. Maj:t efter förslag av vederbörande centrala myndighet
Ae, Ag 7	Kanslibitråde	2	Ae, Ag 9	Kontorist. Kassatjänst. MKN och GK—KA 3
Ae 7	Kanslibitråde	3	Ae 9	Kontorist. MKO, MKS och MKV (kryptoärenden)
Af 1—Ae 5	Kontorsbiträde	1	Ae 7	Kanslibitråde. Sjökrigsskolan (förrådsexp.)

Nuvarande		Antal	Förelagden lönegrad	Anmärkning ang. tjänstebestämmning, placering etc.
lönegrad	tjänstebestämmning			
	<i>Flygvapnet</i>			
ABp 26	Verkstadsöveringenjör	3	Bp 1	Centrala flygverkstäderna
Ao 24	Flygdirektör av 2. gr	2	Ao 26	Flygdirektör av 1. gr. Flygförvaltningens vapenbyrå, installationssekt., och förrådsbyrå, reservdelsplaneringssekt. ¹
Ao 24	Förste stabsmeteorolog	4	Ao 26	
Ae 19	Byråinspektör	1	Ae 21	Flygstaben. Säkerhetstjänst
Ae 18	Lärare i gymnastik och idrott ...	1	Ae 20	Flygkadettskolan
Ao 15	Förvaltare	19	Ao 17	Signaljänst. Alla utom den vid F 8
Ae 15	Kasernföreståndare	1	Ae 16	F 7
Ae 13	Kasernföreståndare	1	Ae 16	F 5
Ae 13	Kasernföreståndare	16	Ae 14	
Ao 12	Köksföreståndare	17	Ao 13	F 1, F 2, F 3, F 4, F 6, F 7, F 9, F 10, F 11, F 12, F 13, F 15, F 16, F 17, F 18, F 21 och FCS
Ae 12	Förrådsmästare	17	Ae 13	Förrådsförvaltare. F 1, 3—7, 9—18, 21 (drivmedel)
Ae, Ag 9	Förrådsförman	17	Ae, Ag 10	Förste förrådsförman. F 1, 3—7, 9—18, 21
Ae, Ag 7	Förrådsman	17	Ae, Ag 9	Förrådsförman. F 1, 3—7, 9—18, 21 (ammunition)
Ae, Ag 7	Förrådsman	17	Ae, Ag 8	Förste förrådsman. F 1, 3—7, 9—18, 21
Ae 9	Elektriker	5	Ae 10	Förste reparatör. F 7, F 9, F 13, F 16 och F 21
Ae 9	Reparatör	2	Ae 10	Förste reparatör. F 13 och F 16
Ae, Ag 7	Eldare	65	Ae, Ag 8	Värmeskötare <i>Anm.:</i> Tjänsterna placeras av Kungl. Maj:t efter förslag av vederbörande centrala myndighet
Ae, Ag 7	Kanslibiträde	7	Ae, Ag 9	Kontorist. Kassatjänst. F 6, F 9, F 10, F 12, F 16, F 18 och FCS
	<i>Krigsarkivet</i>			
Ao, Ae 24	Förste arkivarie	4	Ao, Ae 26	
Af 13—	Arkivarie	1	Ae 21	
Ae 19				
Ao 12	Förste biblioteksassistent	1	Ao 13	
	<i>Försvarets forskningsanstalt</i>			
högst ABp eller Ar 26	Laboratoriechef eller laborator ..	15	Bp eller Br 1	
högst Ae 24	Laborator eller forskningsläkare ..	1	of	Forskningsläkare
högst Ae 24	Laborator eller förste forskningsingenjör	38	of	Förste forskningsingenjör eller forskningsingenjör
högst Ae 24	Laborator	1	of	Förste forskningsingenjör eller forskningsingenjör
Ae 21	Byråingenjör	1	Ae 23	Förste byråingenjör. Adm. byrå
Ae 9	Förrådsförman	1	Ae 10	Förste förrådsförman

¹ Tjänsten vid förrådsbyrån alt. civilmilitär eller civil fr. o. m. 1. 7. 1960.

Nuvarande		Antal	Förelagen lönegrad	Anmärkning ang. tjänste- benämning, placering etc.
lönegrad	tjänstebenenämning			
	<i>Militärapoteket</i>			
Ao 15	Kassör	1	Ao 17	Kamrerare Förste förrädsförman Kontorist. Militära läkeme- delssekt.
Ae 9	Förrädsförman	1	Ae 10	
Ao 7	Kanslibitråde	1	Ao 9	
	<i>Militärpsykologiska institutet</i>			
Ae 21	Militärpsykolog	1	Ae 23	
Af 13— Ae 19	Militärpsykolog	1	Ae 21	
	<i>Centrala värnpliktsbyrån</i>			
Ao 15	Förvaltare	1	Ao 17	
	<i>Försvarets personalvård</i>			
Ar 21	Kapten	1	Ao 24	Major
	<i>För flera försvarsmyndigheter gemensamma förslag</i>			
	Tjänster för förmän i A 10 i förräds- tjänst utbytes mot tjänster för förste förrädsförman i A 10			
	Tjänster för förmän i A 9 i förräds- tjänst utbytes mot tjänster för förrädsförman i A 9			

V huvudtiteln

Nuvarande		Antal	Förelagen lönegrad	Anmärkning ang. tjänste- benämning, placering etc.
lönegrad	tjänstebenenämning			
	<i>Socialstyrelsen</i>			
Ao 24	Byrådirektör	1	Ao 26	Förlkningsmannasexp. Byrådirektör. Nykterhets- vårdsbyrån
Ao 23	Förste byråinspektör	1	Ao 24	
Ao 23	Förste byråsekreterare	1	Ao 24	Byrådirektör. Socialvårds- byrån
Ao 21	Förste byråsekreterare	2	Ao 23	Förste aktuarie Förste byråsekreterare Maskinoperatör Maskinoperatör
Ae 21	Hembjälskonsulent	1	Ae 23	
Ao 19	Aktuarie	2	Ao 23	
Ao 19	Byråsekreterare	4	Ao 21	
Ae 7	Kanslibitråde	1	Ae 9	
Af 1—Ae 5	Kontorsbiträde	1	Ae 7	

Nuvarande		Antal	Förelagen lönegrad	Anmärkning ang. tjänste- benämning, placering etc.
lönegrad	tjänstebenenämning			
	<i>Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården</i>			
Ae 9	Yrkesmästare	17	Ae 10	
	<i>Statens vårdanstalt å Svartsjö för alkoholmissbrukare</i>			
Ae, Ag 14	Assistent	2	Ae, Ag 15	Befallningsman
Ao 11	Uppsyningsman	1	of	
Ao, Ag 9	Yrkesmästare	4	Ao, Ag 10	
Ae 8	Reparatör	1	Ae 10	
	<i>Statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholmissbrukare</i>			
Ae 14	Assistent	2	Ae 15	Befallningsman resp. ladu- gårdsförman
Ao 9	Förste förman	2	Ao 10	
Ao, Ae 9	Yrkesmästare	4	Ao, Ae 10	
	<i>Statens vårdanstalt å Brotorp för alkoholmissbrukare</i>			
Ae 17	Föreståndare	1	Ae 19	Assistent
Ae 10	Biträdande föreståndare	1	Ae 15	
	<i>Statens vårdanstalt å Gudhem för alkoholmissbrukare</i>			
Ae 14	Assistent	2	Ae 15	
Ae 9	Yrkesmästare	2	Ae 10	
	<i>Länsnykterhetsnämnderna</i>			
Ae 15	Assistent	5	Ae 17	B, E, M, P och X län
	<i>Arbetsmarknadsstyrelsen</i>			
Ao 24	Byrådirektör	1	Ao 26	Arbetsförmedlingsbyrån, för- medlingssekt.
Ao 23	Förste byråinspektör	1	Ao 24	
Ae 21	Förste byråsekreterare	3	Ae 23	Byrådirektör. Yrkesvägled- ningsbyrån, första sekt.
Ao 19	Byråsekreterare	3	Ao 21	Yrkesvägledningsbyrån, för- sta och andra sekt., samt kanslibyrån
Ao, Ae 19	Byråinspektör	2	Ao, Ae 21	Förste byråsekreterare Förste byråinspektör (1) och förste byråsekreterare (1). Kamerallbyrån, intendentur- sekt., samt yrkesvägled- ningsbyrån
Ae 19	Konsulent	1	Ae 21	Yrkesvägledningsbyrån

Nuvarande		Antal	Föreslagna lönegrad	Anmärkning ang. tjänstebestämmelse, placering etc.
lönegrad	tjänstebestämmelse			
Af 13— Ae 19	Amanuens	3	Ae 21	Förste byråsekreterare (2) och förste aktuarie (1). Lokaliserings- och utredningsbyrån (2) samt arbetsförmedlingsbyrån, arbetstillståndssekt.
Ao, Ae 7	Kanslibitråde	2	Ao, Ae 9	Kontorist. Lokaliserings- och utredningsbyrån, försvarssekt., samt arbetsförmedlingsbyrån, arbetstillståndssekt.
<i>Den offentliga arbetsförmedlingen</i>				
Ao 26	Länsarbetsdirektör	21	Bo 1	
Ao 24	Länsarbetsdirektör	1	Ao 26	I län
Ao 21	Förste inspektör	2	Ao 23	M och O län
Ao, Ae 16	Förste assistent	14	Ao, Ae 19	Inspektör. Arbetsvård (9) och yrkesvägledning (5)
Ao, Ae 11	Kontorsföreståndare	42	Ao, Ae 13	
<i>Riksförsäkringsanstalten</i>				
Ao 24	Byrådirektör	1	Ao 26	Försäkringsmatematiska och statistiska byrån
Ao 19	Byråingenjör	2	Ao 21	Förste byråingenjör (1) och förste byråsekreterare (1)
Ao 19	Byråsekreterare	8	Ao 21	Förste byråsekreterare
<i>Arbetskyddsstyrelsen</i>				
Ao 24	Byrådirektör	1	Ao 26	Sociala avd.
Ao 21	Förste byråsekreterare	1	Ao 23	Kanslibyrån
<i>Yrkesinspektionen</i>				
Ao 19	Socialinspektör	1	Ao 21	III distriktet
<i>Pensionsstyrelsen</i>				
Ao, Ae 23	Förste byråsekreterare	2	Ao, Ae 24	Byrådirektör. Kanslibyrån och sekretariatet

VI huvudtiteln

Nuvarande		Antal	Förelagden lönegrad	Anmärkning ang. tjänstebestämmning, placering etc.
lönegrad	tjänstebestämmning			
	<i>Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen</i>			
ABp 26	Byrådirektör	4	Bp 1	Avdelningsdirektör. Konstruktionsbyrån (3) och vägbyrån, vägvad. (1)
ABp 26	Överinspektör	3	Bp 1	
Ae 21	Förste byråsekreterare	1	Ae 23	Juridiska byrån
Ao 19	Assistent	1	Ao 21	Förste byråsekreterare
Ao 7	Kanslibitråde	1	Ao 9	Kontorist. Telefonväxel
Ae 7	Eldare	1	Ae 8	Värmeskötare
Af 1—Ae 5	Kontorsbiträde	1	Ae 7	Kanslibitråde. Telefonväxel
	<i>Vägförvaltningarna</i>			
Ao 21	Väggkamrerare	22	Ao 23	Vägsekreterare
		2	of	Vägsekreterare. I och K län
Ao 17	Övervägmästare	30	Ao 19	Ingenjör. Allmän väghållning
Ao, Ae 14	Vägmästare	299	Ao, Ae 15	
Ao 12	Förste kansliskrivare	12	of	Väggkassör
Ao 10	Kansliskrivare	10	Ao 12	Väggkassör
		2	of	Väggkassör. I och K län
	<i>Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut</i>			
Ao 24	Förste statshydrolog	1	Ao 26	Byrådirektör. Hydrologiska byrån. Den i prop. 1960: 77 föreslagna hydrologiska och hydrografiska avd.
Ao 24	Förste statsmeteorolog	2	Ao 26	Byrådirektör. Den i prop. 1960: 77 föreslagna väderleksbyrån, väderleksavd., och den i samma prop. föreslagna klimatbyrån, klimatavd.
Ae 24	Byrådirektör	1	Ae 26	Kansliavd.
Ae 23	Förste byråingenjör	1	Ae 24	Förste forskningsingenjör
Ae 21	Förste byråsekreterare	1	Ae 23	Kansliavd.
Ae 21	Statsmeteorolog	1	Ae 23	Bulltofta
Ae 19	Hydrolog	1	Ae 21	Statshydrolog. <i>Anm.:</i> Tjänsten avsedd för s. k. tjänstehydrolog
Ae 19	Meteorolog	1	Ae 21	Statsmeteorolog. <i>Anm.:</i> Tjänsten avsedd för s. k. tjänstemeteorolog
Af 13— Ae 19	Hydrolog	2	Ae 23	Statshydrolog
Af 13— Ae 19	Meteorolog	2	Ae 23	Statsmeteorolog
Ae 13	Förste meteorologassistent	1	Ae 15	Meteorologiska byrån, aerologiska avd.
Ae 13	Förste hydrologassistent	1	Ae 15	Hydrologiska byrån. Den i prop. 1960: 77 föreslagna hydrologiska och hydrografiska avd.

Nuvarande		Antal	Föreslagen lönegrad	Anmärkning ang. tjänstebestämmelse, placering etc.
lönegrad	tjänstebestämmelse			
Ae 13	Radioassistent	1	Ae 15	Förste radioassistent. Den i prop. 1960: 77 föreslagna väderleksbyrån, teleavd.
Ao 9	Biblioteksbiträde	1	of	Förste biblioteksbiträde
Ae 7	Teleprinterbiträde	3	Ae 9	Kontorist
<i>Byggnadsstyrelsen</i>				
Ao 24	Byrådirektör	1	Ao 26	Stadsplanebyrån
Ae 24	Byrådirektör	1	Ae 26	Intendentsbyrån, utrikesavd.
Ae 23	Förste byråsekreterare	1	Ae 24	Byrådirektör. Stadsplanebyrån
Ae 23	Förste byråingenjör	1	Ae 24	Byrådirektör. Byggnadsbyrån, kostnadsberäkningsavd.
Ae 21	Byråarkitekt (byråingenjör)	1	Ae 24	Byrådirektör. Kulturhistoriska byrån
Ae 21	Byråingenjör	2	Ae 23	Förste byråingenjör. Byggnadsbyrån, elektrotekn. avd. samt värme- och sanitetstekn. avd.
Ae 21	Förste byråsekreterare	1	Ae 23	Intendentsbyrån
Ae 21	Förste revisor	1	Ae 23	Intendent. Byggnadsbyrån, ekonomiavd.
Ae 19	Kontrollant	1	Ae 21	Byråingenjör. Byggnadsbyrån, värme- och sanitetstekn. avd. Göteborg
Ae 19	Målarmästare	1	Ae 21	Byråingenjör
Ae 13	Ingenjör	1	Ae 15	Intendentsbyrån, allm. avd.
Ae 9	Kontorist	1	Ae 11	Biblioteksassistent
Ae 9	Reparatör	1	Ae 10	Förste reparatör. Kanslihuset
Ae 8	Reparatör	1	Ae 10	Förste reparatör. Kv. Västerörn
Ae 7	Eldare	4	Ae 8	Värmeskötare <i>Anm.:</i> Tjänsterna placeras av Kungl. Maj:t efter förslag av byggnadsstyrelsen
<i>Länsarkitektorganisationen</i>				
Ae 21	Arkitekt	2	Ae 24	Biträdande länsarkitekt. Stockholm
Ae 21	Ingenjör	2	Ae 23	M och O län
Ae 19	Ingenjör	1	Ae 21	C län
<i>Statens väginstitut</i>				
Ao 24	Förste forskningsingenjör	1	Ao 26	Maskintekn. avd. Vägmaskinteknik
Ao 24	Förste väggeolog	1	Ao 26	Förste forskningsingenjör
Ao 24	Laborator	1	Ao 26	Förste forskningsingenjör. Beläggningsavd.
<i>Statens geotekniska institut</i>				
Ao, Ae 26	Avdelningschef	3	Bo, Bc 1	
Ag 9	Biblioteksbiträde	1	Ag 11	Biblioteksassistent

VII huvudtiteln

Nuvarande		Antal	Föreslagna lönegrad	Anmärkning ang. tjänstebestämming, placering etc.
lönegrad	tjänstebestämming			
	<i>Kammarkollegiet</i>			
Ao 21	Förste byråsekreterare	2	Ao 23	Förste byråsekreterare
Af 13— Ae 19	Amanuens	4	Ae 21	
	<i>Kammarrätten</i>			
Ae 25	Assessor	10	Ae 26	Byrådirektör Förste kansliskrivare
Ao 23	Kammarrättssekreterare	1	Ao 24	
Ao 10	Kansliskrivare	1	Ao 12	
	<i>Statistiska centralbyrån</i>			
Ao 23	Förste aktuarie	1	Ao 24	Byrådirektör. Bibliotek, arkiv och upplysningsavd. Bibliotek, arkiv och upplysningsavd. Förste aktuarie
Ao 21	Förste aktuarie	1	Ao 23	
Af 13— Ae 19	Amanuens	4	Ae 21	
Ao 12	Förste biblioteksassistent	1	Ao 13	Förste kansliskrivare. Avd. för befolkningsstatistik Kontorist. Biblioteket
Ao 10	Kansliskrivare	1	Ao 12	
Ag 7	Kanslibitråde	1	Ag 9	
	<i>Konjunkturinstitutet</i>			
Ar 26	Sakkunnig	1	Br 1	Forskningsassistent
Af 13— Ae 19	Amanuens	3	Ae 21	
	<i>Generallullstyrelsen</i>			
Ao 23	Förste byråsekreterare	1	Ao 24	Byrådirektör. Kanslibyrån Förste byråinspektör. Tullbehandlingsbyrån, allm. avd. Förste byråsekreterare. Kanslibyrån och revisionsbyrån
Ao 21	Byråinspektör	1	Ao 23	
Ao 19	Byråsekreterare	2	Ao 21	
	<i>Tullstaten</i>			
Ao 21	Tullöverkontrollör	1	Ao 23	Taxekontoret i Stockholm Tullkontrollör. Tulldirektionerna i Göteborg och Malmö, laboratoriet Förste kammarskrivare <i>Anm.</i> Det förutsattes att vikariatsförordnande i allmänhet icke skall meddelas å tjänst som kammarskrivare i Ao 15 resp. förste kammarskrivare i Ao 17
Ao 15	Kammarskrivare	2	Ao 19	
Ao 13	Kammarskrivare	34 12	Ao 17 Ao 15	

Nuvarande		Antal	Förelagen lönegrad	Anmärkning ang. tjänstebestämmning, placering etc.
lönegrad	tjänstebestämmning			
Ao 14	Förste tullkontorist	127	Ao 15	Förste tullkontorist <i>Anm.</i> Det förutsättes att vikariatsförordnande i allmänhet icke skall meddelas å tjänst som förste tullkontorist
Ao 12	Tullkontorist	28	Ao 15	
<i>Kontrollstyrelsen</i>				
Ao, Ae 24	Byrådirektör	2	Ao, Ae 26	Andra byrån och juridiska avd.
Ao 21	Kamrerare	1	Ao 23	Förste byråsekreterare Förste byråsekreterare
Ao 19	Byråsekreterare	1	Ao 21	
Af 13— Ae 19	Amanuens	2	Ae 21	
<i>Kontrollstyrelsens lokalförvaltning</i>				
Ae 21	Överkontrollör	1	Ae 23	Stockholm
Ao, Ae 19	Kontrollör	5	Ao, Ae 21	Överkontrollör

VIII huvudtiteln

Nuvarande		Antal	Förelagen lönegrad	Anmärkning ang. tjänstebestämmning, placering etc.
lönegrad	tjänstebestämmning			
<i>Riksarkivet</i>				
Ao 24	Förste arkivarie	6	Ao 26	
Ae 24	Byrådirektör	1	Ae 26	
Ao 21	Arkivarie	1	Ao 23	
<i>Kungl. biblioteket</i>				
Ao 24	Förste bibliotekarie	5	Ao 26	Förste bibliotekarie. Bokvårdsavd.
Ao 23	Bibliotekarie	1	Ao 26	
<i>Stifts- och landsbiblioteken</i>				
Ao 24	Landsbibliotekarie	2	Ao 26	Skara och Växjö
<i>Nationalmuseet</i>				
Ae 23	Intendent	1	Ae 26	Förste intendent. Slottssamlingarna
Ao 21	Intendent	1	Ao 23	Intendent
Af 13— Ae 19	Amanuens	2	Ae 21	
Ae 10	Biblioteksassistent	1	Ae 11	F. n. halvtidstjänstgöring

Nuvarande		Antal	Förelagden lönegrad	Anmärkning ang. tjänstebestämmning, placering etc.
lönegrad	tjänstebestämmning			
	<i>Livruskammaren</i>			
Ae 10	Biblioteksassistent	1	Ae 11	
	<i>Naturhistoriska riksmuseet</i>			
Ae 7	Museibiträde	1	Ae 9	Ritäre. Evertibratavd. Kontorist. Mineralogiska, paleobotaniska, botaniska, paleozoologiska avd., evertibratavd.
Ao, Ae 7	Museibiträde	5	Ao, Ae 9	
Ae 7	Eldare	1	Ae 8	Värmeskötare Kanslibiträde
Ae 7	Museibiträde	1	of	
	<i>Domkapitlen och stiftsnämnderna</i>			
Ao 22	Kyrkoherde för döva	5	Ao 23	
	<i>Kyrkomusiker</i>			
Ae 18	Biträdande kyrkomusiker	10	Ae 19	
	<i>Vetenskapsakademien</i>			
Ae 24	Laborator och föreståndare för Abisko naturvetenskapliga station	1	Ae 26	
	<i>Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.</i>			
Ao 24	Förste bibliotekarie	1	Ao 26	Antikvarie. Fornminnesinventeringen
Af 13— Ae 19	Amanuens	1	Ae 23	
Ae 10	Biblioteksassistent	1	Ae 11	Hantverkare. Statens historiska museum
Ao 7	Museivakt	1	Ao 8	
	<i>Musikaliska akademien och musik- högskolan</i>			
Ao 22	Lärare	2	Ao 23	Musik- och gehörslära samt instrumentation
Ao 21	Lärare	3	Ao 23	
Ae 10	Biblioteksassistent	2	Ae 11	Harmonilära och kontrapunkt, sång samt pianospelning
	<i>Uppsala universitet</i>			
Ao 26	Skogsförvaltare	1	Bo 1	Kansliskrivare. Med. kem.inst.
Ao, Ae 24	Förste bibliotekarie	5	Ao, Ae 26	
Ae 23	Psykolog	1	Ae 24	
Ao 9	Kontorist	1	Ao 10	

¹ Ungefärligt antal

Nuvarande		Antal	Före- slagen lönegrad	Anmärkning ang. tjänste- benämning, placering etc.
lönegrad	tjänstebenenämning			
<i>Lunds universitet</i>				
Ao, Ae 24	Förste bibliotekarie	5	Ao, Ae 26	Uppsyningsman. Biblioteket
Ae 23	Psykolog	1	Ae 24	
Ao 8	Förste expeditivsvakt	1	Ao 9	
<i>Göteborgs universitet</i>				
Ao 24	Akademisekreterare	1	Ao 26	
Ao 24	Akademiräntmästare	1	Ao 26	
Ao 24	Förste bibliotekarie	5	Ao 26	
<i>Stockholms universitet</i>				
Ao 24	Akademisekreterare	1	Ao 26	
Ao 24	Akademiräntmästare	1	Ao 26	
Ao 24	Förste bibliotekarie	1	Ao 26	
Af 13—	Amanuens	1	Ae 21	Bibliotekarie. Humanistiska biblioteket
Ae 19				
Ae 12	Förste biblioteksassistent	1	Ae 13	Värmeskötare
Ae 10	Biblioteksassistent	1	Ae 11	
Ae 7	Eldare	1	Ae 8	
<i>Karolinska mediko-kirurgiska institutet</i>				
Ae 24	Byrådirektör	1	Ae 26	Kansliet
Ao 24	Förste bibliotekarie	1	Ao 26	Bibliotekarie
Af 13—	Amanuens	1	Ae 23	
Ae 19				
Ao, Ae 10	Biblioteksassistent	2	Ao, Ae 11	Förste biblioteksbiträde
Ae 9	Biblioteksbiträde	2	of	
<i>Medicinska högskolan i Umeå</i>				
Ae 24	Förste bibliotekarie	1	Ae 26	Förste biblioteksbiträde
Ae 9	Biblioteksbiträde	1	of	
<i>Tandläkarhögskolan i Stockholm</i>				
Ae 18	Avdelningstandläkare	32	Ae 19	Förste biblioteksbiträde. F. n. halvtidstjänstgöring
Ae 9	Biblioteksbiträde	1	of	
<i>Tandläkarhögskolan i Malmö</i>				
Ae 18	Avdelningstandläkare	21	Ae 19	Biblioteksassistent
Ae 9	Biblioteksbiträde	1	Ae 11	
<i>Farmaceutiska institutet</i>				
Ae, Ag 24	Laborator	6	Ae, Ag 26	

Nuvarande		Antal	Förelagden lönegrad	Anmärkning ang. tjänstebestämmning, placering etc.
lönegrad	tjänstebestämmning			
	<i>Institutet för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning i Stockholm</i>			
Ae 10	Biblioteksassistent	1	Ae 11	
	<i>Tekniska högskolan i Stockholm</i>			
Ao 24	Byrådirektör	2	Ao 26	
Ao 24	Förste bibliotekarie	1	Ao 26	
Ao 21	Bibliotekarie	1	Ao 23	
Af 13— Ae 19	Amanuens	1	Ae 23	Bibliotekarie
Ao 12	Förste biblioteksassistent	1	Ao 13	
Ae 12	Förste biblioteksassistent	1	Ae 11	Biblioteksassistent
Ao 10	Biblioteksassistent	1	Ao 11	
Ao, Ae 9	Biblioteksbiträde	3	of	Förste biblioteksbiträde
	<i>Chalmers tekniska högskola</i>			
Ao 24	Byrådirektör	2	Ao 26	
Ao 24	Förste bibliotekarie	1	Ao 26	
Ao 21	Bibliotekarie	1	Ao 23	
Af 13— Ae 19	Amanuens	1	Ae 21	Bibliotekarie
Ae 12	Förste biblioteksassistent	2	Ae 13	
Ao, Ae 10	Biblioteksassistent	2	Ao, Ae 11	
Ae 9	Biblioteksbiträde	3	of	Förste biblioteksbiträde
	<i>Skolöverstyrelsen</i>			
Ao 23	Förste byråsekreterare	1	Ao 24	Byrådirektör. Folkbildningsroteln
Ae 21	Biträdande arkitekt	1	Ae 23	Arkitekt
Ae 21	Bibliotekskonsulent	1	Ae 23	
Ao 19	Byråsekreterare	6	Ao 23	Förste byråsekreterare
Af 13— Ae 19	Amanuens	2	Ae 21	Förste byråsekreterare
	<i>Lärarhögskolan i Stockholm</i>			
Ae 21	Bibliotekarie	1	Ae 23	
	<i>Lärarhögskolan i Malmö</i>			
Ao 23	Forskningssekreterare	1	Ao 24	
	<i>Folkskoleseminarierna</i>			
Ao, Ae 7	Vaktmästare	28	Ao, Ae 8	
	<i>Allmänna läroverken</i>			
Ao, Ae 7	Vaktmästare	190	Ao, Ae 8	

¹ Ungefärligt antal

Nuvarande		Antal	Föreslagen lönegrad	Anmärkning ang. tjänstebestämmning, placering etc.
lönegrad	tjänstebestämmning			
<i>Skolor för blinda</i>				
Ao 19	Lärare i kunskapsämne	4	Ao 21	<i>Anm.</i> Övningslärarstadgan skall äga tillämpning <i>Anm.</i> Placering i A 16 må ske enligt grunderna i prop. 1958: 158
Ao, Ae 14	Lärare i hushållsgöromål	2	of	
Ao, Ae 14	Yrkeslärare	13	Ao, Ae 15/16	
Ae 6	Vårdarinna	15	Ae 8	
<i>Skolor för döva</i>				
Ao 19	Lärare i kunskapsämne	20	Ao 21	<i>Anm.</i> Övningslärarstadgan skall äga tillämpning Föreslagna till inrättande i prop. 1960: 1, bil. 10 <i>Anm.</i> Övningslärarstadgan skall äga tillämpning <i>Anm.</i> Placering i A 16 må ske enligt grunderna i prop. 1958: 158
Ao 14	Lärare i hushållsgöromål	3	of	
—	Lärare i hushållsgöromål	3	Ae 14	
Ao, Ae 14	Yrkeslärare	10	Ao, Ae 15/16	
Ae 7	Ekonomibiträde	7	Ae 8	Trädgårdsförman Hantverkare Vårdare
Ae 7	Traktorskötare	1	Ae 8	
Ae 6	Vårdarinna	54	Ae 8	
<i>Överstyrelsen för yrkesutbildning</i>				
Ao 19	Byråsekreterare	1	Ao 23	Förste byråsekreterare
Af 13— Ae 19	Amanuens	2	Ae 23	Förste byråsekreterare
<i>Centrala verkstadsskolor</i>				
lön enl. lkl 15—18 resp. 16—19	Ämneslärare	2	lön enl. lkl 19—22	Örebro och Sandö
—	Ämneslärare	5	lön enl. lkl 19—22	Föreslagna till inrättande i prop. 1960: 1, bil. 10 <i>Anm.</i> Undervisningsskyldigheten skall vara 27 timmar för vecka
<i>Högre tekniska läroverk</i>				
Ao, Ae 7	Vaktmästare	22	Ao, Ae 8	

Övriga förslag

I. Universitet och högskolor

Universitetslektor, som icke är innehavare av ordinarie sådan tjänst, skall vara placerad i Ag 26, därest han avlagt disputationssprov, och i Ag 24, därest han avlagt licentiatexamen eller förvärvat därmed jämförliga meriter. Till universitetslektor i Ag 26 skall utgå avlöningsförstärkning med 3 600 kronor för år.

II. Allmänna läroverken

Lärare i teckning, musik och gymnastik med lek och idrott vid realskola (försöksskolans högstadium) med fyllnadstjänstgöring på statligt allmänt gymnasium, samorganiserat med realskolan (försöksskolans högstadium), skall vara placerad i A 18.

III. Folkskolor m. m.

A. Anställnings- och avlöningsförhållanden för icke-ordinarie folk- och småskollärare

För icke-ordinarie folk- och småskollärare vid det statliga och det statsunderstödda kommunala undervisningsväsendet — utom såvitt avser statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården — skall följande befordringsgångar gälla.

a) Folkskollärare:

Af (Ag) 12 under 1 1/2 år, varefter befordran till Ae (Ag) 14 sker.

b) Småskollärare:

Af (Ag) 7 under 1 1/2 år, varefter befordran till Ae (Ag) 9 sker.

Icke-ordinarie lärare som avses i befordringsgång under a) eller b) må efter 5 års anställning i slutlönegrad erhålla anställning i lönegrad Ae 16 respektive Ae 10.

Bestämmelser utfärdas i huvudsaklig överensstämmelse med grunderna i Kungl. Maj:ts brev den 30 juni 1959 om anställnings- och avlöningsförhållanden för vissa folkskollärare med särskild ämnesutbildning m. m.

Övergångsbestämmelse: Lärare, å vilken dessa bestämmelser vinner tillämpning den 1 juli 1960 eller senare, skall, där detta är till fördel för honom, placeras och uppflyttas i lönegrad, som om bestämmelserna varit tillämpliga å honom under hans hela anställningstid inom det statliga eller det statsunderstödda kommunala undervisningsväsendet.

Löneklassplacering i den lönegrad, som följer av omräkningen, skall ske med utgångspunkt i av läraren närmast före den 1 juli 1960 innehavd lönegradsplacerad tjänst med tillämpning av nu gällande löneklassplaceringsregler.

B. Läroverksingenjör, som icke innehar i Kungl. Maj:ts brev den 20 mars 1959 med bestämmelser angående ämneslärartjänster i lönegrad Ae 19 för läroverksingenjörer avsedd ämneslärartjänst i Ae 19, skall under annan läraranställning med undervisning i ämne (ämnen) som avses i brevets bestämmelser än som timlärare placeras i Ag 14.

IV. Folkhögskolor

Såsom en beräkningsgrund för det totala antalet ämneslärartjänster i Ao 23 vid folkhögskolor skall gälla följande:

För varje skola med 2—3 ordinarie lärartjänster beräknas 1 Ao 23, för varje skola med 4—5 ordinarie lärartjänster 2 Ao 23 samt för varje skola med 6 eller flera ordinarie lärartjänster 3 Ao 23.

Beträffande tjänsternas fördelning skall nuvarande normer gälla.

V. Rektorer vid centrala verkstadsskolor

1. Antalet lönegrupper ökas från 5 till 6.

2. Såsom riktpunkt vid rektorsbefattningarnas fördelning uppställs en gruppering i förhållande till antalet avdelningar enligt följande:

lönegrupp	I	1— 6	avdelningar
»	II	7— 9	»
»	III	10—13	»
»	IV	14—18	»
»	V	19—24	»
»	VI	25—	»

3. Lönen utgår efter följande löneklasser:

lönegrupp	I	21—24
»	II	22—25
»	III	23—26
»	IV	24—27
»	V	25—28
»	VI	26—29

Anm. Rektor placeras av Kungl. Maj:t efter förslag av överstyrelsen för yrkesutbildning i lönegrupp med utgångspunkt i antalet avdelningar vid skolan den 1 november läsåret närmast före förordnandeperiodens början. Vid nyinrättad skola bestäms dock lönegruppen på grundval av förhållandena vid läsårets början.

Under löpande förordnandeperiod skall förändringar av lönegrupperingen endast kunna ske, därest Kungl. Maj:t med hänsyn till *väsentligt* ändrade förhållanden finner skäl därtill. Uppflyttning av befattning kan härvid ske vid varje läsårsskifte, medan nedflyttning endast kan ske vid periodens utgång eller vid uppkommen vakans. Innehavare av befattning bibehåller således sina avlöningsförmåner intill förordnandeperiodens slut.

Rektor skall enligt överstyrelsens beprövande åtnjuta lön enligt den löneklass inom vederbörande lönegrupp, som skulle ha gällt, därest löneklassreglerna i Saar varit tillämpliga, och rektor varit lönegradsplacerad. Därvid skall rektor i resp. I, II, III, IV, V och VI lönegrupperna anses vara placerad i resp. 21, 22, 23, 24, 25 och 26 lönegraderna. Vid bestämmande av löneklassplacering för rektor må — därest ej Kungl. Maj:t annat bestämmer — hänsyn dock tagas endast till tid, då vederbörande innehaft rektors- eller lärartjänst och för denna gällt statliga avlöningsbestämmelser. Anställning såsom fast anställd yrkeslärare eller såsom ämneslärare vid central verkstadsskola skall vid tillämpning av här meddelade föreskrifter likställas med innehav av motsvarande lönegradsplacerad tjänst.

IX huvudtiteln

Nuvarande		Antal	Föreslagningslönegrad	Anmärkning ang. tjänstebestämmning, placering etc.
lönegrad	tjänstebestämmning			
	<i>Statens jordbruksnämnd</i>			
Ao 23	Kamrerare	1	Ao 24	Byrådirektör
Ae 21	Förste byråsekreterare	1	Ae 23	Fettvarusekt.
Af 13— Ae 19	Amanuens	2	Ae 21	Förste byråsekreterare
Ao 15	Kontrollant	2	Ao 17	Assistent
	<i>Statens centrala frökontrollanstalt</i>			
Ao 12	Expeditionsföreståndare	1	Ao 13	
	<i>Statens växtskyddsanstalt</i>			
Ao 21	Förste byråsekreterare	1	Ao 23	Överassistent. Fillalen i Åkarp
Ae 21	Förste assistent	1	Ae 23	
Af 13— Ae 19	Assistent	1	Ae 21	
	<i>Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt</i>			
Ao 19	Botanist	1	Ao 21	
	<i>Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök</i>			
Ao 24	Förste bibliotekarie	1	Ao 26	Laboratorieingenjör. Statens jordbruksförsök
Ae 13	Assistent	1	Högst Ae 15	
Ao 11	Trädgårdsmästare	1	Ao 13	Assistent
Ae 10	Biblioteksassistent	1	Ae 13	Förste biblioteksassistent
Ao, Ae 7	Eldare	3	Ae 11 Ao, Ae 8	Värmeskötare
	<i>Lantbruksundervisningsanstalterna</i>			
Ao 21	Ämneslärare	20	Ao 23	
	<i>Jordbrukets yrkesskolor</i>			
Lön enligt lkl 14—17	Yrkeslärare	2	Lön enligt lkl 15—18	
	<i>Veterinärstyrelsen</i>			
Ao, Ae 23	Byråveterinär	2	Ao, Ae 24	Byrådirektör
Ae 21	Förste byråsekreterare	1	Ae 23	Adm. byrån
Af 13— Ae 19	Amanuens	1	Ae 21	Förste byråsekreterare

Nuvarande		Antal	Förelagen lönegrad	Anmärkning ang. tjänste- benämning, placering etc.
lönegrad	tjänstebenenämning			
<i>Statens veterinärmedicinska anstalt</i>				
Ao 26	Avdelningsföreståndare	4	Bo 1	
Ao, Ae 24	Laborator	7	Ao, Ae 26	
Högst Ae 24	Konsulent	4	Högst Ae 26	
Ao 23	Sekreterare	1	Ao 24	Byrådirektör
Ae 19	Assistent	4	Ae 21	Förste assistent
Ao 10	Biblioteksassistent	1	Ao 11	
Ae 7	Eldare	1	Ae 8	Värmeskötare
<i>Veterinärhögskolan</i>				
Ao 24	Förste bibliotekarie	1	Ao 26	
Ao 23	Intendent	1	Ao 24	Byrådirektör
Ae 19	Assistent	2	Ae 21	Förste assistent
Ag 19	Assistent	1	Ag 21	Förste assistent (artificiell insemination)
Ae 10	Biblioteksassistent	1	Ae 11	
Ae 9	Biblioteksbiträde	1	of	Förste biblioteksbiträde
Ao 7	Eldare	1	Ao 8	Värmeskötare
<i>Veterinärinrättningen i Skara</i>				
Ao 26	Försöksledare	1	Bo 1	
Ao 26	Klinikchef	1	Bo 1	
<i>Skogshögskolan</i>				
Ao 10	Biblioteksassistent	1	Ao 11	
Ag 10	Biblioteksassistent	1	Ag 11	F. n. halvtidstjänstgöring
<i>Statens skogsskolor m. m.</i>				
Ae, Ag 12	Yrkeslärare	3	Ae, Ag 15	
Ae, Ag 12	Biträdande yrkeslärare	4	Ae, Ag 13	
<i>Rikets allmänna kartverk</i>				
Ao 21	Statstopograf	2	Ao 23	
Ao 13	Kartassistent	6	Ao 15	Förste kartassistent
Ao 11	Kartassistent	15	Ao 13	
<i>Fiskeristyrelsen</i>				
Ao 26	Laborator	2	Bo 1	Avdelningsföreståndare
Ae 25	Laborator	1	Ae 26	
Ao, Ae 24	Laborator	6	Ao, Ae 26	
<i>Vatteninspektionen</i>				
Ae 24	Laborator	3	Ae 26	
Ae 21	Vatteninspektör	2	Ae 23	
<i>Fiskeriintendenten m. m.</i>				
Ao 25	Fiskeriintendent	7	Ao 26	
Ae 12	Fiskmästare	4	Ae 13	

X huvudtiteln

Nuvarande		Antal	Förelaggen lönegrad	Anmärkning ang. tjänstebemärkning, placering etc.
lönegrad	tjänstebemärkning			
	<i>Kommerskollegium</i>			
Ao 24	Byrådirektör	1	Ao 26	Elektriska byrån
Ao 23	Förste byråingenjör	1	Ao 24	Byrådirektör. Industribyrån
Ao 19	Aktuarie	3	Ao 21	Förste aktuarie. Statistiska byrån
Ao 19	Kamrerare	1	Ao 21	
Af 13— Ae 19	Amanuens	6	Ae 21	Förste byråsekreterare (3) och förste aktuarie (3)
Ae 9	Kontorist	1	Ae 10	Kansliskrivare. Utrikes- och utredningsbyrån, utredningssekt.
	<i>Sprängämnesinspektionen</i>			
Ao 19	Byråingenjör	1	Ao 21	Förste byråingenjör
	<i>Statens pris- och kartellnämnd</i>			
Ae 23	Förste aktuarie	3	Ae 24	Byrådirektör. Andra, tredje och statistiska byråerna
Af 13— Ae 19	Amanuens	2	Ae 21	Förste aktuarie
	<i>Sveriges geologiska undersökning</i>			
Ae 21	Geofysiker	1	Ae 23	
Ae 21	Geokemist	1	Ae 23	
Ae 21	Kemist	1	Ae 23	
Ae 10	Biblioteksassistent	1	Ae 11	
	<i>Flygtekniska försöksanstalten</i>			
ABp 26	Avdelningschef	2	Bp 1	
Ae 24	Förste avdelningsingenjör	2	Ae 26	Förste forskningsingenjör. Aerodynamiska avd. I och hållfasthetsavd.
Ae 23	Förste avdelningsingenjör	2	Ae 24	Aerodynamiska avd. II och hållfasthetsavd.
Ae 23	Förste byråsekreterare	1	Ae 24	Byrådirektör
Ae 10	Biblioteksassistent	1	Ae 11	
	<i>Statens hantverksinstitut</i>			
Ae 21	Byråingenjör	2	Ae 23	Förste byråingenjör
Ae 9	Biblioteksbiträde	1	Ae 11	Biblioteksassistent
	<i>Sjöfartsstyrelsen</i>			
Ao 26	Byrådirektör	1	Bo 1	Avdelningsdirektör. Ekonomiska sekt.
Ae 21	Byråingenjör	1	Ae 23	Förste byråingenjör. Byggnadsbyrån, hamnbyggnadssekt.

Nuvarande		Antal	Förelagen lönegrad	Anmärkning ang. tjänste- benämning, placering etc.
lönegrad	tjänstebenenämning			
Ao 19	Byråsekreterare	2	Ao 23	Förste byråsekreterare Förste byråingenjör. Byggnadsbyrån, fyrbyggnadssekt.
Ae 19	Byråingenjör	2	Ae 21	
Ao 15	Kartograf	2	Ao 17	Fyr- och elektrobyrån, sekt. för teleteknik. 2 tjänster i Ae 12 indrages
Ag 15	Ingenjör	2	Ae 15	
<i>Lots- och fyrstaten</i>				
Ao 8	Fyrvaktare	10	Ao 9	Förste fyrvaktare. Fyrskipp med framdrivningsmaskineri. Biträdande maskinist
<i>Statens sjöhistoriska museum</i>				
Af 13— Ae 19	Amanuens	1	Ae 21	Intendent. Örlogsavd.
<i>Handelshögskolan i Göteborg</i>				
Ae 12	Förste biblioteksassistent	1	Ae 13	
<i>Patent- och registreringsverket</i>				
Ao 24	Förste bibliotekarie	1	Ao 26	Byrådirektör Byrådirektör Biblioteksassistent Kontorist. Besvärsavd. Registratorsögöromål Kanslibitråde. Biblioteket Biblioteksbiträde
Ao 21	Förste byråsekreterare	5	Ao 23	
Ae 21	Förste byråingenjör	13	Ae 26	
Ae 21	Förste byråingenjör	13	Ae 24	
Ao 7	Kanslibitråde	1	Ao 11	
		1	Ao 9	
Ao 5	Kontorsbiträde	1	Ao 7	Kanslibitråde. Biblioteket Biblioteksbiträde
Af 1— Ae 5	Kontorsbiträde	1	Ae 7	
<i>Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap</i>				
Ao 19	Byråsekreterare	1	Ao 21	Förste byråsekreterare

XI huvudtiteln

Nuvarande		Antal	Förelagden lönegrad	Anmärkning ang. tjänstebestämmning, placering etc.
lönegrad	tjänstebestämmning			
	<i>Medicinalstyrelsen</i>			
Ae 23	Byggnadsinspektör	1	Ae 24	Byrådirektör. Mentalsjukvårdsbyrån
Ao 23	Kamrerare	1	Ao 24	Byrådirektör
Ao 21	Förste byråsekreterare	1	Ao 23	Tandvårdsbyrån
Ao 19	Byråsekreterare	2	Ao 21	Förste byråsekreterare
Af 13— Ae 19	Amanuens	2	Ae 21	Förste byråsekreterare
	<i>Medicinalstyrelsens sjukvårdsberedskapsnämnd</i>			
Af 13— Ae 19	Amanuens	1	Ae 21	Förste byråsekreterare
Ae 15	Assistent	2	Ae 17	
	<i>Strålskyddsverksamhet m. m.</i>			
Ao 26	Avdelningsföreståndare	3	Bo 1	
	<i>Statens bakteriologiska laboratorium</i>			
Ao, Ae 26	Avdelningsföreståndare	2	Bo, Be 1	
Ae 24	Laborator	5	Ae 26	
Ao, Ae 7	Eldare	2	Ao, Ae 8	Värmeskötare
	<i>Statens rättskemiska laboratorium</i>			
Ao, Ae, Ag 24	Laborator	4	Ao, Ae, Ag 26	
	<i>Statens farmaceutiska laboratorium</i>			
Ae 25	Apoteksinspektör	2	Ae 26	
Ae 24	Laborator	2	Ae 26	
Ae 19	Assistent	1	Ag 19	Löneförmåner enligt vad som gäller för farmaceutpersonal vid militärapoteket
	<i>Statens mentalsjukhus</i>			
Ao 9	Arbets terapeut	23	Ao 11	Terapiföreståndare
Ao 9	Hantverksföreståndare	11	Ao 10	Förste reparatör. Ryhov, S:ta Maria (2), Ulleråker (2), S:t Lars (2), Restad, Säter (2, varav 1 för Pärby) och Marieberg
Ao 8	Ekonomibitråde	19	of	Förste trädgårdsbiträde
Ao 8	Reparatör	8	Ao 10	Förste reparatör. Restad (Österängen), Säter (Olofsfors), Sundby 2 (Ribbingelund och Rosöga), Psykiatriska sjukhuset, Västra Mark, Salberga och Västra Ny

Nuvarande		Antal	Förelagen lönegrad	Anmärkning ang. tjänste- benämning, placering etc.
lönegrad	tjänstebenämning			
Ao 7	Ekonomibitråde	1	Ao 8	Förste trädgårdsbiträde. Förste man i trädgård vid Västra Ny
Ao, Ae 7	Ekonomibitråde	38	of	Trädgårdsbiträde
Ao, Ae 7	Ekonomibitråde	25	of	Jordbruksbiträde
Ao, Ae 7	Ekonomibitråde	120	of	Vaktmästare. Transporter och diverse
Ao, Ae 7	Ekonomibitråde	6	Ao, Ae 8	Förste förrädsman. S:t Olof, S:ta Anna, Gådeå, Västra Mark, Salberga, Västra Ny
Ao, Ae 7	Ekonomibitråde	9	of	Förrädsman
Ao, Ae 7	Ekonomibitråde	44	of	Vaktmästare. Centralkök
Ao, Ae 7	Ekonomibitråde	2	Ao, Ae 8	Värmeskötare. Ryhov och S:t Lars
Ao, Ae 7	Ekonomibitråde	8	of	Hantverkarbiträde (smedja, plåtslageri, mureri)
Ao, Ae 7	Eldare	105	Ao, Ae 8	Värmeskötare <i>Anm.: Tjänsterna placeras av Kungl. Maj:t efter förslag av medicinalstyrelsen</i>
Ao 6	Sömmerska eller väverska	8	Ao 7	Gådeå, Psykiatriska sjukhu- set, Västra Ny och sekun- däravdelningar
	<i>Vilhelmsro sjukhus</i>			
Ao 8	Ekonomibitråde	1	of	Förste trädgårdsbiträde
Ao 7	Eldare	2	Ao 8	Värmeskötare
Ae 7	Ekonomibitråde	1	of	Trädgårdsbiträde
Ae 7	Ekonomibitråde	3	of	Jordbruksbiträde
Ae 7	Ekonomibitråde	2	of	Vaktmästare. Transporter och diverse
Ao 6	Sömmerska eller väverska	1	Ao 7	
	<i>Särskolor för psykiskt efterblivna</i>			
Ao 19	Rektor	2	Ao 21	Nävertorp och Margareta- hemmet
	<i>Karolinska sjukhuset</i>			
Ao, Ae 26	Laborator	2	Bo, Be 1	
Ao 24	Sjukhusintendent	1	Ao 26	
Ae 24	Laborator	1	Ae 26	
Ao 12	Förste maskinist	1	Ao 13	
Ao 12	Röntgentekniker	1	Ao 13	
Ae 12	Förste biblioteksassistent	1	Ae 13	
Ao, Ae 10	Maskinist	4	Ao, Ae 12	Förste maskinist
Ae 9	Maskinist	1	Ae 12	Förste maskinist
Ao 9	Reparatör	4	Ao 10	Förste reparatör
Ao, Ae 7	Eldare	4	Ao, Ae 8	Värmeskötare
Ao 7	Vaktmästare	1	Ao 8	Förste vaktmästare. Köket
	<i>Serafimerlasarettet</i>			
Ao 9	Reparatör	1	Ao 10	Förste reparatör
Ao, Ae 7	Eldare	3	Ao, Ae 8	Värmeskötare
Ae 3	Ekonomibitråde	1	Af 1— Ae 5	Kontorsbiträde. Förrådet

Nuvarande		Antal	Förelagden lönegrad	Anmärkning ang. tjänstebenenämning, placering etc.
lönegrad	tjänstebenenämning			
	<i>Statens institut för folkhälsan</i>			
Ae 26	Laborator	1	Be 1	
Ao, Ae 24	Laborator	9	Bo, Be 1	
Ae 17	Assistent	1	Ae 19	Vitaminkontrollavd.
Ae 9	Biblioteksbiträde	1	of	Förste biblioteksbiträde
	<i>Överståthållarämbetet</i>			
Ao 19	Byråsekreterare	1	Ao 21	Förste byråsekreterare. 1:a kansliavd.
Ao 19	Taxeringsrevisor	3	Ao 23	Förste taxeringsrevisor
	<i>Länsstyrelserna</i>			
Ao 23	Förste länsnotarie	4	Ao 24	Länsassessor. Prövningsnämndens kansli. C, G, K och N län
Ao 21	Förste taxeringsrevisor	6	Ao 23	E (1), M (2), O (2) och Y (1) län
Af 13— Ae 19	Taxeringsrevisor	25	Ao 21	Förste taxeringsrevisor. 2 i M och O län. 1 i övriga län utom I län
Ao 8	Förste expeditionsvakt	1	Ao 9	Materialförvaltare. O län
Ao 7	Kanslibiträde	23	Ao 9	Kontorist. Alla län utom I. Revisionsdetaljen
	<i>Häradsskrivarna</i>			
Ao 23	Häradsskrivare	3	Ao 24	Lidingö-Täby, Sundbybergs och Värmdö fögderier
Ao 21	Häradsskrivare	15	Ao 23	
	<i>Landsfiskalerna</i>			
Ao 23	Landsfiskal	6	Ao 24	Avesta, Danderyds, Haninge, Nacka, Norrtälje och Piteå landsfiskalsdistrikt
Ao 21	Landsfiskal	30	Ao 23	
	<i>Civilförsvarsstyrelsen</i>			
Ae 25	Civilförsvarsöverläkare	1	Be 1	

Övriga förslag

- I. De i gällande rättsläkartaxa (SFS 1953: 315) upptagna beloppen skall höjas med 30 procent.
- II. Den i 36 § landsfiskalsinstruktionen (SFS 1951: 771) angivna tiden om minst sex år för behörighet att erhålla biträdande landsfiskalstjänst skall ändras till minst fem år och sex månader.
- III. För *polispersonal* föreslås följande:

*A. I 3 § 2 mom. TPlr göres följande ändringar**Poliskonstapel Ao 10**Förste poliskonstapel Ao 12*

Andra stycket ändras att lyda:

Förste poliskonstapelstjänster skola med i föregående stycke angivna in-skränkningsinrättas enligt följande grunder.

I punkterna 1 och 5 ändras texten »tre fjärdedelar» till »fyra femtedelar».

I punkten 4 ändras texten »i distrikt med 3—4 polismanstjänster . . . . .1» till »i distrikt med 2—4 polismanstjänster . . . . .1».

Förste polisassistent Ao 15, Ao 17

Sista stycket ändras att lyda:

Förste polisassistenttjänst i *lönegrad Ao 17* må inrättas

a) för polisman, som i poliskår, där poliskommissarietjänst i lägst lönegrad Ao 23 finnes inrättad, tjänstgör såsom jourhavande befäl i vaktstyrka och därvid har att självständigt handlägga särskilt kvalificerade arbetsuppgifter;

b) för polisman med särskilt kvalificerade specialuppgifter vid ordningsavdelning inom polisdistrikt med minst omkring 40 000 invånare och med en poliskår (exklusive statspolisavdelning) om minst omkring 50 polismanstjänster.

Poliskommissarie Ao 17, Ao 19, Ao 21, Ao 23

I första stycket ändras siffran »15 000» till »12 000» och siffran »20» till »15». Texten »Dylik tjänst — — — 25 polismanstjänster» ersättes med följande:

Dylik tjänst placeras, såvida icke enligt vad nedan sägs högre tjänst ifrågakommer, i *lönegrad Ao 17*.

Poliskommissarietjänst i *lönegrad Ao 19* skall avses för polisdistrikt med minst omkring 20 000 invånare och med en poliskår (exklusive statspolisavdelning) om minst omkring 25 polismanstjänster.

Poliskommissarietjänst i *lönegrad Ao 21* skall avses för polisdistrikt med minst omkring 40 000 invånare och med en poliskår (exklusive statspolisavdelning) om minst omkring 50 polismanstjänster.

I andra stycket strykes texten »*lönegrad Ao 21* eller».

Förste kriminalassistent Ao 15, Ao 17

I kanten tillföres Ao 19.

Beträffande förste kriminalassistent i Ao 15 ändras i punkten a) siffran »15 000» till »12 000» och siffran »20» till »15».

Efter texten avseende förste kriminalassistent i Ao 17 c) tillföres följande nya stycke:

Förste kriminalassistenttjänst må placeras i lönegrad Ao 19 efter medgivande av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall.

(Av förestående föränledd ändring i 5 § Plr vidtages samtidigt.)

B. I anvisningarna till 3 § TPlr göres följande ändringar

Punkt 4

Efter sista stycket tillföres följande nya stycke:

Förste polisassistenttjänst, varmed förenats uppgift att vara jourhavande befäl, bör placeras i lönegrad Ao 17 endast i vissa vakt-distrikt i de inre delarna av Stockholm, Göteborg och Malmö. I prop. 1960: 151 har detta förutsatts kunna ske i tre, två resp. ett vakt-distrikt i nämnda städer.

Punkt 5

I andra stycket skall punkten c) erhålla följande ändrade lydelse:

c) Vid kriminalavdelning inom Stockholms, Göteborgs och Malmö polis-distrikt skola, såvida icke Kungl. Maj:t för visst fall annorlunda föreskriver, de i högst 17 lönegraden placerade kriminalpolismanstjänsterna fördelas så, att på lönegraderna Ao 17, Ao 15 och Ao 13 falla cirka 20, 40 respektive 40 procent av ifrågavarande tjänster.

Punkt 6

I första stycket tillföres efter ordet »poliskommissarie» orden: eller kriminalkommissarie

Efter första stycket tillföres följande nya stycke:

Poliskommissarietjänst i lönegrad Ao 17 avses normalt icke skola förekomma i sådan kommunal polisavdelning eller statspolisavdelning, där flera än en poliskommissarietjänst finnas inrättade. Dylig tjänst i lönegrad Ao 19 avses normalt icke skola förekomma i poliskår (polisavdelning), där högsta poliskommissarietjänsten är placerad i lönegrad Ao 21. Ej heller avses kriminalkommissarietjänst i lönegrad Ao 19 skola förekomma i poliskår (polisavdelning) där högsta kriminalkommissarietjänsten är placerad i lönegrad Ao 21.

Tredje stycket gives följande ändrade lydelse:

Det har förutsatts, att kriminalkommissarietjänster i lönegrad Ao 21 kunna ifrågakomma endast i sådana städer, där poliskommissarietjänst i lönegrad Ao 21 finnes inrättad och där under polischefen finnas inrättade en eller flera tjänster för polisintendent. Såväl polis- som kriminalkommissarietjänster i lönegrad Ao 23 har förutsatts kunna ifrågakomma i Stockholm, Göteborg och Malmö.

Statens affärsdrivande verk

Nuvarande		Antal	Föreslagen lönegrad	Anmärkning ang. tjänstebestämmning, placering etc.
lönegrad	tjänstebestämmning			
	<i>Domänverket</i>			
Ao 25	Jägmästare, förvaltare av revir ..	106	Ao 26	
Ao 25	Skogsskoleföreståndare	5	Ao 26	
	<i>Statens reproduktionsanstalt</i>			
Ae 23	Kamrerare	1	Ae 24	Byrådirektör
	<i>Försvarets fabriksverk</i>			
Högst Ae 26	Fabriksingenjör	3	Be 1	Eskilstuna, Motala och Zakrisdal
Ae 23	Byråingenjör	1	Ae 24	Byrådirektör. Anläggningsbyrå, projekteringsarbete
	<i>Luftfartsverket</i>			
ABp 24	Besiktningingenjör	1	ABp 25	Luftfartsinspektör. Bromma
Ao 23	Kamrerare	1	Ao 24	Byrådirektör
Ae 23	Förste byråsekreterare	1	Ae 24	Byrådirektör. Kanslibyrån, ombudsmannaavd.

Förslag rörande vissa avlönings- och pensionsförmåner

Avlöningsförmåner

1. Kallortsklasser och -gränser

Antalet kallortsklasser skall fr. o. m. den 1 januari 1961 minskas från 6 till 4 genom att klasserna III och V slopas, i samband varmed de nuvarande klasserna I, II, IV och VI skall betecknas resp. kallortsklass A, B, C och D. Gränsdragningen mellan de olika kallortsklasserna skall göras i huvudsaklig överensstämmelse med ett inom civildepartementet upprättat förslag.

2. Ersättning för beredskapstjänstgöring

I. I bil. D till TB Saar under II och III D intagna bestämmelser om beredskaps- eller bevakningstjänst ändras på sätt nedan sägs.

A. Vid hjälpvagnsberedskapen hos SJ tillämpliga belopp å högst 6 kronor för sön- och helgdag och högst 3 kronor för annan dag ändras till att utgöra högst 9 kronor för sön- och helgdag, högst 6 kronor för vardag före sön- och helgdag samt högst 3 kronor för annan vardag.

Beredskapstjänst må icke åläggas tjänsteman under fridag.

B. 1. Under II kol. 1 *S t a t e n s j ä r n v ä g a r* tillföres i kol. 2 efter texten »Driftcentralföreståndare och dennes ställföreträdare» texten *samt annan tjänsteman* samt efter texten »Föreståndare för banmästaravdelning» texten *och dennes ställföreträdare*. Under II kol. 1 *S t a t e n s v a t t e n f a l l s v e r k* ersättes texten i kol. 2 med texten *Tjänsteman som tjänstgör såsom vakthavande vid drift-, distrikts- eller linjekontor eller bestrider beredskaps- eller bevakningstjänst vid verkets anläggningar*.

2. Beredskapstjänst skall enligt vederbörande myndighets närmare bestämmande hänföras till någon av följande med I—IV betecknade beredskapsgrader, nämligen

beredskapsgrad	innebärande att
I	tjänstemannen skall befinna sig på arbetsplatsen samt där ha möjlighet till nattvila
II	tjänstemannen skall vara beredd att bege sig till tjänstgöring omedelbart efter det åtgärd vidtagits för hans tillkallande
III	tjänstemannen skall vara beredd att bege sig till tjänstgöring inom 15 minuter efter det åtgärd vidtagits för hans tillkallande
IV	tjänstemannen skall vara beredd att bege sig till tjänstgöring inom 30 minuter efter det åtgärd vidtagits för hans tillkallande

3. Ersättning för beredskapstjänst, som påbörjas vid tjänstgöringens slut ena dagen och avslutas vid tjänstgöringens eller vid skiftgång den ordinarie arbetstidens början påföljande dag, utgår med i nedanstående tabell för tillämplig beredskapsgrad angivna belopp.

Beredskaps- grad	Beredskapstjänsten påbörjas		
	vardag, dock ej dag före sön- eller helgdag	vardag före sön- eller helgdag	sön- eller helgdag
1	2	3	4
I	13: —	26: —	39: —
II	8: 50	17: —	25: 50
III	6: 50	13: —	19: 50
IV	4: 50	9: —	13: 50

4. Ersättning för beredskapstjänst, som omfattar tiden från tjänstgöringens slut dag före sön- eller helgdag till tjänstgöringens början närmast följande vardag, utgör, om under beredskapstjänsten infaller allenast en sön- eller helgdag, summan av i kolumnerna 3 och 4 för tillämplig beredskapsgrad i ovanstående tabell angivna belopp. Omfattar beredskapstjänsten i här avsett fall mer än en sön- eller helgdag, skall angivna summa ökas med i kol. 4 angivet belopp för varje ytterligare sådan dag.

5. Därest beredskapstjänst på grund av särskilda omständigheter måste förläggas på annat sätt än som under 3 och 4 sägs, utgår ersättning, alltefter tillämplig beredskapsgrad, med för timme beräknat belopp. Detta utgör för beredskapstjänst, som påbörjas å

sön- eller helgdag	$\frac{1}{16}$	av i kol. 4 angivet belopp
vardag före sön- eller helgdag	$\frac{1}{16}$	av i kol. 3 angivet belopp
annan vardag	$\frac{1}{16}$	av i kol. 2 angivet belopp

Ersättning för en sammanhängande beredskapstjänst må för varje däri ingående 24-timmarsperiod utgå för högst 16 och lägst 8 timmar. Därest dylik 24-timmarsperiod avslutas under dag för vilken utgår högre ersättning än för den dag då beredskapen påbörjats, skall vid bestämmande av ersättningen för den därpå följande 24-timmarsperioden ny beredskapstjänst anses påbörjad vid sistnämnda periods ingång.

6. Beredskapstjänst må icke åläggas tjänsteman under tjänstefri vardag.

II. De i 14 § 1 mom. andra stycket tilläggsbestämmelserna till polislöne-reglementet meddelade föreskrifterna omarbetas i anslutning till under I B föreslagna grunder, varvid till utgångspunkt toges ett veckobelopp för normalvecka av 65 kronor.

3. Obekvämhetsstillägg

I 3 § kungörelsen den 4 mars 1955 (nr 68) om obekvämhetsstillägg angivet belopp av 1 krona 20 öre höjes till 1 krona 75 öre.

4. Läsårsdaglön och timarvode till lärare i vissa fall

Bestämmelserna om läsårsdaglön och timarvode ändras så, att lärare som anställts för helt läsår vid skola, där läsåret skall anses normalt omfatta 273 dagar, får uppbara läsårsdaglön respektive timarvode för sagda antal dagar, även om läsåret avkortats genom att tiden för inträdes- och flyttningsprovningar omfattat mindre än en vecka.

5. Tjänstedubblersarvode till landsfiskal

Tjänsteman, som innehar eller uppehåller landsfiskalstjänst och som, vid sidan av tjänstgöring i egen tjänst, på grund av förordnande bestrider annan landsfiskalstjänst, äger åtnjuta särskild ersättning med 12 kronor för dag. Sådan ersättning må dock icke utgå i fall då förordnandet föranletts av sådan tjänstefrihet, varom i 31 § landsfiskalsinstruktionen den 14 december 1951 (nr 771) förmåles. Avser förordnandet högre tjänst, skall denna särskilda ersättning utgå i stället för vikariatsersättning enligt 31 § Saar.

6. Hemmatillägg till vissa tjänstemän vid utrikesförvaltningen

De i 33 § B Saar under punkten 4 intagna bestämmelserna om hemmatillägg till vissa tjänstemän vid utrikesförvaltningen ändras så, att förmånen kan tillkomma diplomatisk och konsulär personal i lägst lönegraden A 13.

7. Särskilda förmåner till personal i flygtjänstgöring vid armén och marinen

1. Bestämmelser om särskild ersättning för flygtjänstgöring vid armé- och marinflygorganisationerna görs tills vidare provisoriska i avvaktan på att organisationerna blivit fastställda och vunnit stadga. Fråga om organisationen för och omfattningen av s. k. allmän flygträning bör närmare övervägas.

2. Ersättningar utgår med för månad beräknade belopp till

flygförare och chef (stf.chef) för artilleriflygtropp	480
flygspanare	450
operatör och färdmekaniker	420
elev vid grundläggande flygutbildning till helikopterförare eller vid utbildningskurs till chef (stf.chef) för artilleriflygtropp eller till flygspanare	210

Särskild ersättning till lärare vid grundläggande flygutbildning utgår med 90 kronor för månad.

3. Ersättning enligt 2 utgår tills vidare endast för tjänstgöring i befattning vid de organiserade flygförbanden. För annan beordrad flygtjänstgöring utgår ersättning enligt bestämmelserna om flygtraktamente.

Personal, som enligt äldre bestämmelser redan blivit berättigad till särskild ersättning i vidare mån än här sagts, bibehåller denna rätt.

4. Bestämmelserna i 35 § 3 mom. Saar, Försvaret, under punkterna 6 och 7 om rätt att uppbära flygtillägg m. fl. ersättningar under semester, tjänstledighet och tjänstgöringsförhinder görs tillämpliga på ersättning enligt 2, som tillkommer aktiv personal i tjänstgöring vid arméns och marinens helikopterorganisationer.

5. På Kungl. Maj:ts prövning i det enskilda fallet skall ankomma huruvida förhöjd familjepension skall kunna utgå till efterlevande till under 2 avsedd anställningshavare, vilken omkommit till följd av olycksfall under flygning.

8. Ersättning för jourtjänstgöring vid veterinärhögskolan

Jourtjänstgöring vid kirurgiska avdelningen och vid medicinska avdelningen för icke-idisslare skall omfatta tiden från kl. 14 ena dagen till kl. 9 påföljande dag; dock skall jourtjänstgöring över sön- eller helgdag omfatta tiden från kl. 13 dag före sön- eller helgdag till kl. 9 nästkommande vardag.

Ersättning till jourhavande veterinär på i föregående stycke angivna avdelningar utgår med 10 kronor för jourfall. För jourfall, som inkommer å

vardag mellan kl. 22 och 9, å dag före sön- eller helgdag mellan kl. 18 och 22 eller å sön- eller helgdag, skall dock ersättning utgå med 15 kronor för jourfall.

Ersättning till andre jourhavande ävensom till klinikchef eller laborator vid s. k. bakjour på här ifrågavarande avdelningar samt till jourhavande på de stationära klinikerna och på ambulatoriska kliniken skall utgå med belopp och enligt grunder som angivits i ett av lärarkollegiet vid veterinärhögskolan den 30 maj 1959 framlagt förslag beträffande jourtjänstens ordnande vid sagda högskola.

9. Flyttningskostnadsersättning till lärare inom det obligatoriska skolväsendet

25 § Arf ändras så, att ersättning för flyttningskostnader utgår med tillämpning av föreskrifterna i 33 § 3 mom. Saar och i anslutning därtill utfärdade bestämmelser.

Rätt till dylik ersättning skall föreligga jämväl i fall, då flyttningen äger samband med övergång mellan de olika reglementenas tillämpningsområden.

10. Resekostnadsersättning och traktamente vid lärares deltagande i lagstadgade sammanträden

24 a § Arf ändras så, att resekostnadsersättning och traktamente enligt allmänna resereglementet utgår till lärare vid deltagande i sådana kollegier och konferenser, varom stadgas i 17 kap. folkskolestadgan.

11. Arvode till studierektor vid vikariat å rektorstjänst

Kungl. Maj:ts brev den 23 mars 1956 angående arvode till studieledare (studierektor) i försöksskolan och vid i folkskolan inbyggda realskollinjer m. m. kompletteras med följande bestämmelse.

Förordnas studierektor att uppehålla rektorstjänst och åtnjuter han på grund av förordnandet vikariatsersättning, skall han under tiden för förordnandet avstå en fjärdedel av det med studierektorsbefattningen förenade arvodet, dock må hans sammanlagda förmåner under förordnandet icke överstiga vad som skulle hava tillkommit honom, därest fråga varit om vikariatslöneförordnande å tjänsten.

I 21 a § 1 mom. Arf införes en bestämmelse motsvarande den föreskrift, som återfinnes i 31 § Saar under punkten 2 andra stycket av de särskilda bestämmelserna för läroverk m. fl. läroanstalter.

12. Vittnesarvode till polisman

Den i 14 § 4 mom. tilläggsbestämmelserna till polislöne-reglementet angivna gottgörelsen ändras till att motsvara antingen kompensationsledighet eller övertidsersättning vid arbete å enkel övertid enligt 16 § 2 mom. andra och tredje styckena reglementet, dock skall kontant vittnesarvode utgå med lägst 10 kronor.

13. Visza frågor rörande tjänstetidsbefordran för polismän

Polisman, som jämlikt 3 § 1 mom. kungörelsen den 14 maj 1954 (nr 294) med övergångsbestämmelser till polislöne-reglementet m. m. äger uppbära andel i restavgift, skall, om han erhåller tjänstetidsbefordran, behålla rätten till sådan andel.

Polisman, som vid övergång å polislöne-reglementet erhållit tjänst i löne-graden Ca eller Ce 14 med rätt att uppbära andel i restavgift och därefter

med avstående av sagda rätt övergått eller övergår till poliskonstapelstjänst i 10 lönegraden (motsvarande äldre lönegrad), må för vinnande av tjänstetidsbefordran till lönegraden Ae 11 tillgodoräkna den tid han efter den 1 juli 1954 varit placerad i högsta löneklassen i 9 lönegraden (motsvarande äldre lönegrad).

Därest polisman, som erhållit tjänstetidsbefordran till lönegraden Ae 10 med bibehållen rätt till andel i restavgift, övergår till poliskonstapelstjänst i 10 lönegraden må han samtidigt erhålla tjänstetidsbefordran till lönegraden Ae 11. Motsvarande skall gälla polisman i Ao eller Ae 9 med rätt till andel i restavgift, som samtidigt med att han uppfyller stadgade villkor för tjänstetidsbefordran till Ae 10, övergår till poliskonstapelstjänst i 10 lönegraden.

14. Vidgad tillämpning av nuvarande procentskala för ordinarie ämneslärare och av läsårsdaglön för icke-ordinarie ämneslärare vid folkhögskola

För sådan ämneslärare vid folkhögskola, som är anställd för enbart vinterkurs, skall i lönehänseende med vinterkurstid jämnas tid för tjänstgöring under ämneskurs som är ansluten till årskurs av vinterkurs, under förutsättning att nämnda tjänstgöring är av en omfattning som motsvarar den undervisningsskyldighet som under vinterkurs åvilar läraren enligt 19 § 1 mom. folkhögskolestadgan. Vad nu sagts skall gälla fr. o. m. den 1 oktober 1960.

15. Ersättning till vikarie å tjänst såsom fast anställd yrkeslärare vid central verkstadsskola m. m.

Vikarie å tjänst såsom fast anställd yrkeslärare vid central verkstadsskola skall uppbära arvode med belopp motsvarande läsårsdaglön enligt 15 löneklassen, om vikarien har behörighet till yrkeslärartjänst, och i annat fall enligt 13 löneklassen.

Vikarie å tjänst såsom ämneslärare med lön motsvarande lönen i löneklasserna 19—22 må uppbära ersättning med belopp motsvarande läsårsdaglön enligt 19 löneklassen, om vikarien har behörighet till sådan tjänst, och i annat fall enligt 17 löneklassen.

Här avsedda vikarieersättningar skall anses inbegripa den ersättning för semester, som eljest må tillkomma sådan lärare.

Pensionsförmåner

I. Pensionslöneberäkning i vissa fall

a) Pensionslön före den 1 juli 1960 i lönegrad på löneplan B och motsvarande äldre lönegrader eller pensionsklasser skall vid tillämpning av 9 § 2 mom. andra stycket SPR eller motsvarande föreskrift beaktas med det i juni 1960 gällande beloppet, förändrat i samma förhållande som pensionslön i lönegrad A 26.

b) I fall, då de i bilagan till statens pensionslöneförordning intagna särskilda bestämmelserna om pensionslön i samband med flygtjänstgöring är tillämpliga och anställningshavarens lönegrad är A 25 eller A 26, skall pensionslönen fastställas genom extrapolering från löneplan A motsvarande 1 resp. 2 löneklassavstånd.

2. Upphävande av 1/4-reduktionen vid sammanträffande av lön och familjepension enligt äldre bestämmelser

I 1947 års allmänna familjepensionsreglemente eller andra äldre pensionsbestämmelser föreskriven minskning av familjepensionsförmån på grund av att förmånstagaren innehar med tjänstepensionsrätt förenad anställning skall icke ske för tid efter den 30 juni 1960.

Överenskommelse

Mellan undertecknade har — under förutsättning av respektive huvudmans godkännande — följande överenskommelse träffats rörande anställningsvillkoren för vissa överläkare och biträdande överläkare.

1. Vid i bilagorna A—D upptagna läkartjänster skall utgå där angivna överenskomna löneförmåner på sätt framgår av i vad avser

a) Karolinska sjukhuset, Serafimerlasarettet och Akademiska sjukhuset i Uppsala	<i>Bilaga A¹</i>
b) Lunds lasarett	<i>Bilaga B²</i>
c) Stockholms stads sjukhus	<i>Bilaga C²</i>
d) Malmö allmänna sjukhus	<i>Bilaga D²</i>

2. Vid bestämmandet av avlöningsförstärkningen ha parterna förutsatt, att professor (laborator, motsvarande)-överläkare skall utöva enskild praktik eller öppen mottagning endast i begränsad omfattning.

3. Professor (laborator, motsvarande)-överläkare, annan överläkare och biträdande överläkare, som haft rätt mottaga frivilligt tilljuden ersättning från patienter på enskilda och halvenskilda rum å eget sjukhus — beträffande Akademiska sjukhuset här avsedd läkare, som haft rätt att debitera dylik ersättning — och som genom utdrag ur självdeklaration styrker, att han i sin nu innehavda tjänst för åren 1956—1958 uppburit i genomsnitt högre årlig inkomst av sådan ersättning än som kompenseras enligt punkt 1, är, så länge han kvarstår i samma tjänst med oförändrad lönegradsplacering, berättigad till personligt lönetillägg motsvarande för år räknat skillnaden mellan å ena sidan den genomsnittliga inkomsten av frivilligt tilljuden (respektive debiterad) ersättning under nämnda år samt å den andra sidan i vad avser

- a) professor (laborator, motsvarande)-överläkare överenskommen avlöningsförstärkning minskad med i förekommande fall för åren 1956—1958 utgående genomsnittligt överläkararvode,
- b) annan överläkare värdet av den löneförbättring han genom denna överenskommelse erhåller genom uppflyttning (placering) i lönegrad och/eller avlöningsförstärkning (motsvarande arvode), ökat med värdet av de med lönegradshöjningen förenade pensionsförmånerna,
- c) biträdande överläkare i förekommande fall överenskommen avlöningsförstärkning.

Vid uppflyttning i lönegrad efter den 1 juli 1960 skall det personliga tillägget reduceras med värdet av lönegradsförbättringen, inklusive pensionsförbättringen.

Läkare skall för att komma i åtnjutande av här avsett personligt tillägg skriftligen framställa anspråk härpå senast den 31 oktober 1960.

4. Under semester, tjänstledighet och vikariat skall vid Karolinska sjukhuset, Serafimerlasarettet och Akademiska sjukhuset avlöningsförstärkning och personligt tillägg i princip utgå efter samma grunder, som gälla i fråga om avlöningsförstärkning i statens allmänna avlöningsreglemente. För övri-

¹ Redovisas såsom underbilaga.

² Redovisas ej här.

ga i denna överenskommelse avsedda läkare skall tillämpas av respektive huvudman meddelade bestämmelser.

5. I de fall, då beloppet av frivilligt tilljuden ersättning icke förts särskilt i självdeklaration, må beloppet styrkas på annat sätt, som respektive huvudman godkänner.

I de fall, då läkare icke uppehållit tjänsten under hela den angivna treårsperioden eller tillträtt densamma efter utgången av år 1958, prövar respektive huvudman i vad mån de av läkaren lämnade styrkta inkomstuppgifterna det oaktat kunna läggas till grund för beräkning av genomsnittlig inkomst av angivet slag.

6. Överläkare vid Karolinska sjukhuset, Serafimerlasarettet och Akademiska sjukhuset, som omfattas av denna överenskommelse, skall vid utövande av privatpraktik på sjukhuset erlagga ersättning för lokal, personal, instrument m. m. enligt vederbörande direktionens bestämmande. Motsvarande skall gälla för professor, som är överläkare vid Stockholms stads sjukhus eller Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt.

Annan överläkare än här ovan avses, vilken omfattas av denna överenskommelse, erlägger till huvudmannen 1 krona för varje besök på hans privatpraktik på sjukhuset.

7. Denna överenskommelse gäller från och med den 1 juli 1960. I vad avser Stockholm och Malmö gäller överenskommelsen till och med den 31 december 1962 med en ömsesidig uppsägningstid av sju månader med prolongation för ett år i sänder vid utebliven uppsägning. Uppsägning skall för att vara giltig åtföljas av förslag till ny överenskommelse.

Stockholm den 8 april 1960

För statsverket

E Johnsson

Göran Karlén

För Sveriges läkarförbund

Tobias Lund

För Malmöhus läns landsting

Torsten Andrée

S R Johnsson

För Malmö stads lönenämnd

Arne Lundberg

För Stockholms stads lönenämnd

W Romberg

För Uppsala läns landsting

A E Elmroth

Underbilaga

Sjukhus Tjänst/befattning	Nuvarande		Överenskommen		Antal tjänster	Klinik (avd.)
	löne- grad	avlönings- förstärkning, tilläggs- arvode el. dyl. för år	löne- grad	avlönings- förstärk- ning för år		
<i>Karolinska sjukhuset</i>						
Professor-överläkare	B 3	1 800	of	22 000	8	Medicinska kliniken, ögon- kliniken, öronkliniken, hudkliniken, allergilabora- toriet, radiumhemmet, barnkliniken och psykiat- riska kliniken
Professor-överläkare	B 3	1 800	of	25 000	1	Kvinnokliniken
Professor-överläkare	B 3	1 800	of	35 000	1	Kirurgiska kliniken
Professor-överläkare	B 3	1 800	of	40 000	1	Kirurgiska thoraxkliniken
Professor-överläkare	B 3	1 800	of	15 000	1	Röntgendiagnostisk avd.
Laborator-överläkare	B 1	1 800	of	22 000	2	Reumatologisk avd. och endokrinologisk avd.
Lärare-överläkare ...	B 1	1 800	of	22 000	1	Medicinska thoraxkliniken
Överläkare	A 24	—	B 1	—	6	Radiumhemmets gynekolo- giska avd., barnkliniken psykiatriska avd., thorax- klinikernas röntgenavd. och röntgendiagnostisk avd. (3 st)
Överläkare	A 24	—	B 1	8 000	3	Urologisk avd., plastikkirurg- isk avd. och barnklini- kens kirurgiska avd.
Överläkare	A 24	—	B 1	12 000	1	Anestesiavd.
Överläkare	A 24	10 000	B 1	12 000	1	Thoraxklinikernas anestesi- avd.
Överläkare	A 24	10 000	B 1	—	2	Barnkliniken röntgenavd. och thoraxklinikernas kli- niskt fysiologiska labora- torium
<i>Serafimerlasaretet</i>						
Professor-överläkare	B 3	1 800	of	22 000	2	Medicinska kliniken och neurologiska kliniken
Professor-överläkare	B 3	1 800	of	35 000	1	Kirurgiska kliniken
Professor-överläkare	B 3	1 800	of	40 000	1	Neurokirurgiska kliniken
Professor-överläkare	B 3	1 800	of	15 000	1	Röntgenavd.
Överläkare	A 24	—	B 1	12 000	1	Anestesiavd.
Överläkare	A 24	10 000	B 1	16 000	1	Neurokirurgiska kliniken traumatologiska avd.
Överläkare	A 24	10 000	B 1	—	1	Neurokirurgiska kliniken (psykiatri)

Sjukhus Tjänst/befattning	Nuvarande		Överenskommen		Antal tjänster	Klinik (avd.)
	löne- grad	avlönings- förstärkning, tilläggs- arvode el. dyl. för år	löne- grad	avlönings- förstärk- ning för år		
Bitr. överläkare	A 24	—	of	12 000	1	Neurokirurgiska klinikens allm. avd.
Bitr. överläkare .... (anestesi)	A 24	—	of	6 000	1	Neurokirurgiska kliniken
<i>Akademiska sjukhuset i Uppsala</i>						
Professor-överläkare	B 3	—	of	22 000	9	Medicinska kliniken, barn- kliniken, ortopediska kli- niken, ögonkliniken, lung- kliniken, hudkliniken, neurologiska kliniken, psykiatriska kliniken och öronkliniken
Professor-överläkare	—	—	B 3	35 000	1	Plastikkirurgiska kliniken. Tjänsten inrättas fr. o. m. 1.7.1960
Professor-överläkare	B 3	—	of	25 000	1	Kvinnokliniken
Professor-överläkare	B 3	—	of	35 000	1	Kirurgiska kliniken
Professor-överläkare	B 3	—	of	15 000	1	Röntgendiagnostisk avd.
Laborator-överläkare	B 1	—	of	22 000	1	Radioterapiavd.
Överläkare	A 24	—	B 1	—	2	Barnpsykiatriska kliniken och röntgendiagnostisk avd.
Överläkare	A 24	—	B 1	12 000	1	Anestesiavd.
Överläkare	A 24	15 000	B 1	16 000	1	Thoraxkirurgiska kliniken
Bitr. överläkare .... (barncardiologi)	A 24	—	of	12 000	1	Barnkliniken

Innehållsförteckning

Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Författningsförslag	2
Inledning	7
Lönenivån m. m.	9
Lönegradsändringar m. m.	11
Förslag rörande vissa avlönings- och pensionsförmåner	21
Vissa särskilda frågor	33
Vissa tjänster på löneplan B	33
Vissa tjänster inom utrikesdepartementet	33
Vissa läkartjänster	34
Kontraktanställning av viss teknikerpersonal m. m.	36
Pensionering i vissa övergångsfall m. m.	39
Bostadslån till anställda i statens tjänst	40
Förslagens genomförande m. m.	43
Hemställan	45
Bilaga A. Förslag till baslönebelopp å löneplan B	47
Bilaga B. Förslag till lönegradsändringar m. m.	47
Bilaga C. Förslag rörande vissa avlönings- och pensionsförmåner	78
Bilaga D. Överenskommelse rörande vissa läkartjänster	84